

آسیهای اجتماعی و اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، فرهنگ عمومی و سبک زندگی ایرانی - اسلامی
ث - توسعه آمادگی دفاعی و امنیتی

بخش ۱- اقتصاد کلان

ماده ۳- به منظور دستیابی به رشد اقتصادی متوسط سالانه هشتدرصد(%) و ضریب جینی (۰/۳۴) در سال پایانی برنامه، اهداف کمی کلان و بخش‌های اقتصادی به تفکیک جداول (۱)، (۲) و (۳) تعیین می‌شود:

جدول شماره (۱)- تصویر شاخص‌های مهم اقتصاد کلان در برنامه ششم						
متوسط در برنامه ششم (درصد)	۱۴۰	۱۳۹۶	سال پایه ۱۳۹۵	واحد اندازه گیری	نام شاخص	ردیف
(متوسط رشد ۸ سالانه)	۳۰۷۸	۲۲۵۶	۲۰۹۵	هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت ۱۳۸۳	تولید ناخالص داخلی	۱
(متوسط رشد ۶/۷ سالانه)	۳۶/۱	۲۷/۸	۲۶/۱	میلیون ریال به ارزی هر نفر به قیمت ثابت ۱۳۸۳	تولید سرانه	۲
(متوسط رشد ۲/۸ سالانه)	۱۱۵	۱۰۲	۱۰۰	(۱۳۹۵=۱۰۰) شاخص	بهره‌وری کل عوامل تولید	۳
(متوسط رشد ۲۱/۴ سالانه)	۱۱۶.	۴۹۵	۴۴۰	هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت ۱۳۸۳	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۴
(متوسط رشد ۵ سالانه)	۱۵۲۴	۱۲۶۳	۱۱۹۷	هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت ۱۳۸۳	هزینه‌های مصرفی کل	۵
(متوسط رشد ۲۱/۷ سالانه)	۱۱۲۷۳۹	۴۷۵۸۳	۴۲۱۵۰	میلیون دلار	الصادرات غیر نفتی کالا و خدمات (بدون معیانات گازی)	۶
(متوسط رشد ۱۶/۹ سالانه)	۱۵۲۴۹۷	۸۶۵۵۷	۶۹۹۶۷	میلیون دلار	واردات کل	۷
(متوسط رشد ۱۷ سالانه)	۲۸۵۰۸	۱۵۶۰۴	۱۳۰۰۳	هزار میلیارد ریال	نقدینگی	۸
(متوسط برنامه ۸/۸)	۷/۹	۸/۳	۷/۹	درصد	نرخ تورم	۹
(متوسط برنامه ۱۰/۲)	۸/۶	۱۲	۱۲/۶	درصد	نرخ بیکاری	۱۰

جدول شماره (۲): تصویر متغیرهای اقتصادی بخش‌های اقتصادی در دوره برنامه ششم (درصد)

٪	محاسبه	بجهان	برآورد	بجهان	بجهان	بجهان	بجهان	بجهان	بجهان	بجهان	بجهان
N.	۵/۸	۱۹/۴	۸/۳	۷/۵	۹/۰	۹/۳	۸/۸	۷/۰	۸/۰	متوسط رشد سالانه ارزش افزوده (درصد)	
۲/۹	۴/۳	۹/۵	۵/۰	۲/۷	۶/۶	۳/۴	۴/۶	۲/۱	۳/۹	متوسط رشد سالانه اشتغال (درصد)	
۲۱/۵	۱۸/۱	۵۱/۸	۲۲/۶	۲۶/۵	۳۰/۲	۲۶/۱	۳۹/۵	۲۰/۳	متوسط رشد سالانه سرمایه‌گذاری (درصد)		
۲/۸	۰/۸	۶/۵	۲/۱	۲/۸	۲/۰	۲/۰	۲/۴	۱/۸	۳/۲	متوسط رشد سالانه بهره‌وری کل عوامل تولید (درصد)	

۱۳۹۶/۱/۱۶

شماره ۱۰۴۲۵

جناب آقای محمد سینجلی جاسی

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی

با توجه به انقضای مهلت مقرر در ماده «۱» قانون مدنی و در اجرای مفاد تبصره ماده «۱» قانون مذکور، یک نسخه تصویر «قانون برنامه پنجماله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)» برای درج در روزنامه رسمی ارسال می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۱۰۴۱۰۵۹۸۶/۱۲/۲۵

حجت الاسلام والملمین جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۱۳۹۵۷۴ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۶ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون برنامه پنجماله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶) مصوب جلسه علنی روز شنبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ مجلس که با عنوان «لایحه احکام موردنیاز اجرای برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۱۲-۱۳۹۹)» به مجلس شورای اسلامی تقدیم و مطابق اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از سوی مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شده است، به پیوست ابلاغ می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

قانون برنامه پنجماله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران

(۱۴۰۰-۱۳۹۶)

ماده ۱۵- تعاریف و اختصارات

برنامه ششم: برنامه پنجماله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶) دستگاههای اجرایی: دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری با رعایت ماده (۱۱۷) اصلاحی آن قانون مصوب ۱۳۸۶ و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور

ایثارگران: ایثارگران موضوع قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران

بنیاد: بنیاد شهید و امور ایثارگران

سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور

بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

واحد عملیاتی: آن دسته از واحدهای سازمانی دستگاههای اجرایی که تولید، تأمین و ارائه محصول و خدمات اصلی و نهائی دستگاه اجرایی را به عهده دارند.

ماده ۲- موضوعات زیر مسائل محوری برنامه است. دولت موظف است طرحهای (پروژه‌های) مرتبط با آنها و همچنین مصوبات ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی صرفاً در حوزه‌های ذیل الذکر را در بودجه سالانه اعمال نماید.

الف - موضوعات خاص راهبردی در مورد آب و محیط‌زیست

ب - موضوعات خاص مکان‌محور در مورد توسعه سواحل مکران، ارون و بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد شهری (حاشیه شهرها و بافت‌های فرسوده)، بافت‌های تاریخی و مناطق روستایی

پ - موضوعات خاص بخش پیش‌روی اقتصاد در مورد معدن و صنایع معدنی، کشاورزی، گردشگری، عبوری (ترانزیت) و حمل و نقل ریلی، فناوری نوین، توسعه و کاربست علم و فناوری و انرژی

ت - موضوعات خاص کلان فرآخشی در مورد بهبود محیط کسب و کار، اشتغال، فضای مجازی، بهره‌وری تأمین منابع مالی برای اقتصاد کشور، نظام عادلانه پرداخت و رفع تبعیض، توانمندسازی محرومان و فقرا (یا اولویت زنان سرپرست خانوار)، بیمه‌های اجتماعی و ساماندهی و پایداری صندوق‌های بیمه‌ای و بازنیستگی و پیشگیری و کاهش

جدول شماره (۳): منابع مالی سالانه سرمایه‌گذاری برنامه ششم به تفکیک روش‌های مختلف
تأمین - هزار میلیارد ریال

سهم در برنامه ششم (درصد)	متوسط برنامه	۱۴۰۰	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۱۲/۹	۹۹۶	۱۴۷۰	۶۲۷	۵۷۵	تمکن داری‌های سرمایه‌ای
۲۴/۷	۱۹۰۰	۲۵۷۵	۱۴۳۰	۱۲۰۲	تسهیلات بانکی برای سرمایه‌گذاری
۹/۲	۷۱۴	۹۲۸	۳۷۹/۵	۳۶۲	صندوق توسعه ملی
۱۲/۴	۹۵۶	۱۴۸۱	۴۸۸	۴۰۰	بازار سرمایه
۱۲/۴	۹۵۷	۱۲۲۱	۷۱۲	۶۰۳	شرکت‌ها و موسسات دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی
۳/۰	۲۲۸	۳۰۹	۱۷۱	۱۴۴	آورده اشخاص
۲۵/۳	۱۹۵۵	۱۵۷۵	۲۹۹	۶۲/۵	تأمین مالی و سرمایه‌گذاری خارجی
	۱۰۰	۷۷۰۶	۹۵۶۹	۴۱۰۸	کل منابع تأمین مالی برنامه ششم

خ - جهت‌گیری و سیاست‌های لازم برای ارتقای شفافیت اطلاعات در بازار سرمایه و راهاندازی مؤسسات رتبه‌بندی موضوع بند (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و تأمین مالی بین‌المللی

د - اجازه حضور و شرکت مؤسسات مالی و اعتباری خارجی در ایران در چهار جوپ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۵ و قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۱/۳/۴

ذ - اصلاح سیاست‌های ارزی و تجاری و تعرفه‌ای حداقل تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه با رویکرد ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیر ساختن کالاهای تولید داخل برای صادرات

ر - دولت مجاز است برای تأمین مالی خارجی طرحهای اقتصادی بخش غیردولتی که توجیه فنی، اقتصادی آن به تصویب شورای اقتصاد رسیده باشد، تضمین لازم توسط بانک اعمال یا سازمان‌های توسعه‌ای را تضمین نماید.

ز - دولت مکلف است به منظور نیل به رشد و توسعه اقتصادی بر پایه عدالت نسبت به اعمال سیاست‌های اشتغال‌زا، مهارت‌افزایی و ارتقای دانش حرفه‌ای و حمایت از مشاغل کوچک خانگی و دانش‌بنیان مبتنی بر سند ملی کار شایسته که حداقل تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه با پیشنهاد وزارت تعauen، کار و رفاه اجتماعی، اتاق تعاون و سازمان به تصویب هیأت‌وزیران خواهد رسید، اقدام نماید. سند مزبور باید مبتنی بر کاهش نرخ بیکاری به میزان حداقل هشت‌دهم درصد (۰/۸٪) سالانه در طول سالهای اجرای قانون برنامه باشد.

ماده ۵

الف - دستگاههای اجرایی و نیروهای مسلح مکلفند برای محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد، ضمن اجرای نمودن چرخه مدیریت بهره‌وری در مجموعه خود، تمهیدات لازم را برای عملیاتی نمودن این چرخه در واحدهای تحت تولیت خود با هماهنگی سازمان ملی بهره‌وری ایران فراهم نموده و گزارش سالانه آن را به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارائه نمایند. دستگاههای اجرایی مکلفند در شش ماه نخست اجرای قانون برنامه، برنامه‌های عملیاتی خود برای ارتقای بهره‌وری از طریق تسهیل و تشویق فعالیت‌های غیردولتی در حوزه‌های مربوطه را به تأیید سازمان ملی بهره‌وری رسانده و این سازمان نیز حداقل طرف مدت یک‌سال مجموعه اقدامات مذکور را به تصویب هیأت‌وزیران برساند.

تبصره - این حکم در خصوص نیروهای مسلح با اذن فرمانده کل قوا از طریق ستاد کل نیروهای مسلح اجراء می‌شود.

ب - در راستای ارتقای شاخص بهره‌وری، دولت مکلف است نسبت به اندازه‌گیری کارایی و بهره‌وری دستگاههای اجرایی و واحدهای عملیاتی در هر سال اجرای قانون برنامه اقدام و گزارش آن را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

بخش ۲- بودجه و مالیه عمومی

ماده ۶ - بهمنظور تحقق صرفجویی در هزینه‌های عمومی، اصلاح نظام درآمدی دولت و همچنین قطع وابستگی بودجه به نفت تا پایان اجرای قانون برنامه ششم:

الف - برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح یا معافیت مالیاتی جدید طی سالهای اجرای قانون برنامه ممنوع است.

ب - عوارض موضوع ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و بندۀای آن و نیز عوارض آلایندگی موضوع تبصره (۱) ماده مذکور و عوارض ارزش افزوده گاز طبیعی و عوارض شماره‌گذاری خودروها به شرح زیر در مورد بندۀای (الف)، (ب) و (ج) ماده مذکور توسط سازمان امور مالیاتی کشور توزیع می‌گردد:

۱- عوارض وصولی بند(الف) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، با رعایت ترتیبات قانونی و پس از کسر وجهه مقرر در قانون مذکور و اریز به حساب تمرکز وجود آن استان نزد خزانه‌داری کل کشور از طریق حساب رابطی که بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد، به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) شهرها و سی درصد (۳۰٪) روستاهای و مناطق عشایری و براساس شاخص جمعیت به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز می‌گردد. سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری به حساب فرمانداری‌های شهرستان مربوط واریز می‌گردد تا با شرکت بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در همان روستاهای و مناطق عشایری هزینه شود.

تبصره - عوارض وصولی موضوع این جزء نیاز به طی مراحل تخصیص نداشته و حداقل تا پانزدهم ماه بعد با تخصیص صدرصد (۱۰۰٪) به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز می‌گردد.

۲- عوارض موضوع بندۀای (ب)، (ج) و (د) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده و همچنین عوارض ارزش افزوده گاز طبیعی موضوع قانون مذکور و عوارض شماره‌گذاری خودروهای موضوع بند (ج) ماده (۴۳) قانون مذکور به حساب تمرکز وجود به نام سازمان امور مالیاتی کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. وجود مذکور حداقل

۴۵- جهت تأمین حداقل دو و هشت دهم (۲/۸) واحد درصد از رشد هشت درصد (۶/۸٪) اقتصاد از محل ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید و همچنین رشد سرمایه‌گذاری به میزان متوسط سالانه بیست و یک و چهاردهم درصد (۲۱/۴٪) در طول سالهای اجرایی برنامه، کلیه دستگاههای اجرایی با هماهنگی با دولت اقدامات زیر را به عمل آورند. مسؤولیت اجراء بر عهده دولت می‌باشد:

الف - جهت‌گیری‌ها و سیاست‌های لازم برای تجهیز منابع مالی نیاز سرمایه‌گذاری از جمله تأمین منابع مالی خارجی تا متوسط سالانه سی میلیارد دلار از خطوط اعتباری بانکهای خارجی در قالب تأمین مالی خارجی (فاینانس) خودگردان با اولویت تأمین مالی اسلامی، پانزده میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار به شکل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و بیست میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار قراردادهای مشارکتی خارجی

تبصره - استفاده دستگاههای اجرایی از تسهیلات مالی خارجی با اولویت تأمین مالی اسلامی در طول اجرای قانون برنامه ششم در قالب قوانین بودجه سنواتی مجاز است.

ب - محترم شمردن و حمایت از حقوق مالکیت و تولید ثروت و نگاه ارزشی به کار و ثروت‌آفرینی از راههای قانونی و مشروع و عدم مداخله در تصمیم‌گیری فعالان اقتصادی و تدوین نظام بنگاهداری نوین در بخش دولتی همراه با منوعیت سرمایه‌گذاری جدید برای بخش دولتی در فعالیت‌هایی که بخش خصوصی در رقابت سالم با هزینه کمتر و کارایی بیشتر قادر به انجام آن می‌باشد به نحوی که در پایان سال اول اجرای قانون برنامه اقدامات لازم برای اجرای این حکم توسط دولت تصویب و ابلاغ گردد.

پ - اولویت اقتصادی در سیاست خارجی کشور با هدف جذب دانش و نوآوری از کشورهای صاحب فناوری و توسعه بازارهای صادراتی (کالایی و کشوری) خدمات فنی و مهندسی و کالاهای ایرانی، اعزام نیروی کار، جذب اساتید و متخصصان برای آموزش و انتقال فن و فناوری (تکنولوژی) برای نیروهای ایرانی، تلاش برای الحاق به سازمان تجارت جهانی برای جلوگیری از اعمال تعییض‌های ناروا علیه صادرات ایران با رعایت مصالح کشور

ت - افزایش مهارت و تخصص نیروی کار به ویژه فارغ‌التحصیلان دبیرستان‌ها، هنرستان‌ها تا مقطع کارشناسی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی با ارائه آموزش‌های مهارتی، تخصصی و حرفه‌ای با استفاده از ظرفیت‌های خدمت زیر پرچم و کارورزی دانشجویان دولت مکلف است در سه‌ماهه اول هر سال گزارش اجرای این بند را به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی راهنماید.

ث - جذب شرکتهای معتبر جهانی و منطقه‌ای در زنجیره تولید داخلی به شکل مستقیم و با اولویت مشارکت با سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان داخلی بهمنظور افزایش توانمندی، رقابت‌پذیری و صادرات کالاهای و خدمات تولیدی با رفع موانع قانونی و حقوقی براساس عزت، حکمت و مصلحت و مشروط به عدم نفوذ فرهنگ غربی

ج - حمایت حقوقی، مالی و نهادی لازم برای توسعه دانش و پیشرفت فناورانه و نوآورانه در جهت تجاری‌سازی ایده و دانش در تولید محصول و خدمات با ارزش افزوده مثبت در چهار جوپ بند (۸۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم

ج - تدوین سازوکار لازم و کارآمد برای کاهش فاصله بین نرخ سود تسهیلات و سپرده‌های بانکی با هدف افزایش کارآمدی و رقابت‌پذیری نظام بانکی در جذب و تجهیز منابع و اعطای تسهیلات به نحوی که در هر سال از برنامه فاصله نرخ سود تسهیلات و سپرده بانکی حداقل ده درصد (۱۰٪) نسبت به سال قبل کاهش یابد.

ح - توسعه بازار سرمایه با تأکید بر طراحی و مهندسی ابزارهای مالی و کالایی، توسعه بازار انرژی و عرضه نفت خام و فرآورده‌های نفتی در بورس انرژی، اصلاح نهادی حاکمیت شرکتی برای شرکتهای عام و نهادهای مالی

تا پانزدهم ماه بعد به نسبت دوازده درصد (۱۲%) سهم کلانشهرها، پنجاه و سه درصد (۵۳%) سایر شهرها و سی و پنج درصد (۳۵%) روستاها و مناطق عشایری براساس شاخصهایی که به موجب دستورالعملی که توسط سازمان و وزارت کشور ابلاغ می‌شود، محاسبه و بین تمام شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و مناطق عشایری توزیع می‌گردد. سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری، به حساب فرمانداری شهرستان مربوطه واریز خواهد شد تا حسب مقررات و مصوبات کمیته‌های برنامه‌ریزی شهرستان صرف امور عمران و آبادانی همان روستاهای و مناطق عشایری شود. همچنین سی درصد (۳۰%) عوارض ارزش افزوده موضوع این جزء دریافتی از واحدهای تولیدی مستقر در شهرکها و نواحی صنعتی شهرستان‌ها برای تأمین زیرساخت‌ها و ارائه خدمات در آنها و تکمیل مرحله‌ای (بروژه‌های) نیمه‌تمام شهرکها و نواحی صنعتی استان، در اختیار شرکت شهرکهای صنعتی استان قرار می‌گیرد. این سهم از مبلغ مربوط به شهرهای استان به نسبت کسر می‌گردد.

تبصره – پنج درصد (۵%) از مبلغ موضوع سهم سی درصد (۳۰%) شهرکهای استان جهت ارائه خدمات مربوطه در همان شهرکها در اختیار شرکت‌های خدماتی موضوع قانون نحوه و اگذاری، مالکیت و اداره امور شهرکهای صنعتی مصوب (۱۳۸۷/۲/۲۱) قرار می‌گیرد. شرکت شهرکهای صنعتی و نواحی صنعتی غیردولتی نیز مشمول این حکم هستند.

در طول برنامه ششم جزء (۲) بند (ب) این ماده در بخش مغایرت بر تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده حاکم است.

۳- عوارض آزادگی واحدهای تولیدی موضوع تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده در هر شهرستان به نسبت جمعیت بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و فرمانداری‌ها (برای روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری) همان شهرستان توزیع می‌گردد. در صورتی که آلدگی واحدهای بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض آلدگی براساس سیاست‌های اعلامی سازمان به نسبت تأثیرگذاری، در کمیته‌ای مرکب از رئیس سازمان استان و فرمانداران شهرستان‌های ذی‌ربط، مدیر کل محیط زیست و مدیر کل امور مالیاتی استان بین شهرستان‌های متأثر توزیع می‌شود.

تبصره – در صورتی که شهرستان‌های متأثر از آلدگی در دو یا چند استان واقع شده باشند، اعضای کمیته توزیع کننده عوارض آلدگی واحدهای بزرگ (پنجاه نفر و بیشتر) متشكل از نماینده سازمان، رئیس سازمان استان‌های ذی‌ربط، نماینده سازمان حفاظت محیط زیست و نماینده ادارات کل امور مالیاتی استان‌های مربوطه براساس سیاست‌های اعلامی سازمان اقدام به توزیع عوارض آلدگی خواهد کرد.

۷- ماده به منظور انتقال بودجه‌های سنواتی با قانون برنامه ششم، انضباط مالی، اصلاح فرآیند برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی و نظارت بر عملکرد و هزینه‌های دولت:

الف - لواح بودجه سالانه با رعایت این قانون و با اعمال تعديل متناسب با تحولات و شاخص اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و با رعایت قواعد مالی مندرج در جدول شماره (۴) این قانون تهیه و تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌شود.

ب -

- سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میانات گازی و خالص صادرات گاز در سال اول اجرای قانون برنامه سی درصد (۳۰%) تعیین می‌شود و سالانه حداقل دوواحد درصد به این سهم اضافه می‌شود. بانک مرکزی مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع بلافضله نسبت به واریز این وجهه و سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵%) شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت و میانات گازی و همچنین سهم سه درصد (۳%) مناطق نفت خیز، گازخیز و توسعه‌نیافرته اقدام کند و از محل باقیمانده، سهم بودجه عمومی دولت از منابع موضوع این جزء در سقف جدول شماره (۴) این قانون تعیین و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و مابقی را به حساب ذخیره ارزی واریز نماید.

جدول شماره (۴): برآورد منابع و مصارف عمومی دولت در برنامه ششم توسعه

ردیف	عنوان شاخص/هدف کمی	۱۳۹۴ عملکرد	۱۳۹۵	سال‌های برنامه ششم					کل برنامه ششم	رشد متوسط برنامه ششم (درصد)	میلیارد ریال
				۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶			
۱	منابع	۲,۹۴۳,۹۳۷/۲	۲,۰۱۷,۰۷۸-	۳,۱۹۹,۹۹۰/۰	۳,۸۵۴,۵۵۷/۰	۴,۵۷۴,۲۴۲/۰	۵,۴۴۸,۹۴۸/۰	۶,۴۸۰,۱۰۸/۰	۲۳,۵۵۸,۵۴۱/۰	۱۷/۱	
۱-۱	درآمدها	۱,۱۲۳,۷۴۶-	۱,۵۷۳,۷۹۷/۷	۱,۵۹۵,۸۵۲/۰	۲,۲۵۸,۲۲۰/۰	۲,۸۷۵,۷۴۸/۰	۳,۶۲۴,۸۱۲/۰	۴,۵۱۶,۷۰۸/۰	۱۴,۸۷۱,۱۴۲/۰	۲۲/۵	
۱-۲	درآمدهای مالیاتی	۷۹۱,۸۹۱/۰	۱,۰۳۸,۲۸۰/۵	۱,۱۲۷,۳۲۵/۰	۱,۵۹۷,۹۸۵/۰	۲,۰۴۲,۳۶۸/۰	۲,۵۸۲,۵۳۵/۰	۳,۲۲۶,۲۲۰/۰	۱۰,۵۷۶,۴۴۷/۰	۲۵/۵	
۲-۱	سایر درآمدها	۳۳۱,۸۵۵-	۵۳۵,۵۱۷/۲	۴۶۸,۵۲۷/۰	۶۶۰,۰۳۷/۰	۸۳۳,۳۸۰/۰	۱,۰۴۲,۷۷۷/۰	۱,۲۹۰,۴۸۸/۰	۴,۲۹۴,۷۹۷/۰	۱۹/۲	
۲	واگناری دارایی‌های سرمایه‌ای	۶۷۳,۵۷۹/۰	۷۹۰,۵۱۸/۰	۱,۱۶۱,۳۹۴/۰	۱,۱۲۸,۷۸۶/۰	۱,۲۱۰,۷۵۱/۰	۱,۲۱۰,۷۵۱/۰	۱,۳۰۲,۱۹۲/۰	۱,۳۹۲,۸۵۶/۰	۱۲/۰	
۲-۲	منابع حاصل از صادرات نفت و میانات گازی	۶۷۰,۳۵۴/۰	۷۴۵,۰۱۸/۰	۱,۱۱۰,۸۹۴/۰	۱,۰۷۳,۲۸۶/۰	۱,۱۵۰,۲۵۱/۰	۱,۲۳۷,۳۹۲/۰	۱,۲۳۲,۳۵۶/۰	۵,۸۹۴,۱۷۹/۰	۱۲/۲	
۲-۳	فروش اموال موقول و غیرموقول	۳,۲۲۵-	۱۵,۵۰۰/-	۱۵,۵۰۰/-	۱۵,۵۰۰/-	۱۵,۵۰۰/-	۱۵,۵۰۰/-	۱۵,۵۰۰/-	۱۵,۵۰۰/-	.-/.	
۳-۲	واگناری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	۰/۰	۳۰,۰۰۰/-	۳۵,۰۰۰/-	۴۰,۰۰۰/-	۴۵,۰۰۰/-	۵۰,۰۰۰/-	۵۵,۰۰۰/-	۲۲۵,۰۰۰/-	-	

۳	وگناری دارایی های مالی	
۱-۲	فروش اوراق مشارکت و اوراق مالی اسلامی	
۲-۳	فروش سهام شرکت های دولتی	
۳-۲	سایر دارایی های مالی	
	مصرف	
۱	اعتبارات هزینه ای	
۲	اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای	
۳	اعتبارات تملک دارایی های مالی	
	تراز عملیاتی	
	تراز دارایی های سرمایه ای	
	تراز دارایی های مالی	
	تراز کلی	
	تراز غیر منتظر	
	نسبت درآمد به هزینه	
	نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی	
	نسبت تراز غیر منتظر به تولید ناخالص داخلی	
	نسبت منابع نفتخانه به کل منابع	
	نسبت درآمدهای مالی ای به کل منابع	
	نسبت اعتبارات هزینه ای به تولید ناخالص داخلی	
	نسبت اعتبارات هزینه ای به کل مصارف	
	نسبت اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای به کل مصارف	
	نسبت اعتبارات تملک دارایی های مالی به کل مصارف	

ماده ۸ – دولت موظف است به منظور تحقق اهداف بند(۱۲) سیاست های کلی ابلاغی اقتصاد مقاومتی مبنی بر تحول اساسی در ساختارها و اصلاح و ارتقای نظام مدیریت مالی و محاسباتی دولت و همچنین مدیریت بدھیها اقدامات زیر را مطابق قوانین مربوطه انجام دهد:

الف - ساماندهی خزانه داری کل کشور از طریق:

- ۱- اصلاح نظام مالی و محاسباتی خزانه داری کل کشور
- ۲- ارتقای نظام نظارت از طریق اصلاح سامانه(Sisitem) مالی و حسابداری بخش عمومی و گزارشگری مالی بخش عمومی
- ۳- تهیه نرم افزار حسابداری واحد و یکپارچه با قابلیت ثبت رویدادهای مالی بر مبنای حسابداری تعهدی
- ۴- تهیه صورتهای مالی تلفیقی در سطح بخش عمومی و تدارک نرم افزار لازم
- ۵- تدوین بسته آموزش نظام حسابداری بخش عمومی برای کل کشور
- ۶- ارتقاء و انطباق نظام نظارت مالی با نظام بودجه ریزی بر مبنای عملکرد از طریق:
- ۷- طراحی نظام نظارت مالی متناسب با شرایط کشور و نظارت مالی بر بودجه ریزی بر مبنای عملکرد
- ۸- استقرار نظام نظارت مالی باز طراحی شده بر مبنای بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد
- ۹- ساماندهی بدھیهای دولت از طریق:
- ۱۰- حفظ شاخص نسبت بدھی دولت و شرکت های دولتی به تولید ناخالص داخلی (%) در سطح حداکثر چهل درصد (G.D.P)
- ۱۱- ساماندهی اصل بدھیهای از طریق تمدید و تسويه سود مربوطه از طریق درج در بودجه عمومی
- ۱۲- حذف تدریجی اوراق تسويه خزانه و استفاده از اوراق بدھی با تصویب مجلس شورای اسلامی
- ۱۳- تأديه بدھی دولت به اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاوی از طریق بازارهای کوتاه مدت و تأديه بدھی دولت به نظام بانکی و نهادهای عمومی و غیردولتی از طریق ابزارهای بدھی میان مدت و بلند مدت
- ۱۴- افزایش شاخص نسبت بدھی تا چهل و پنج درصد (%) با تشخیص وزیر امور اقتصادی و دارایی و تأیید هیأت وزیران امکان پذیر است. در شرایط اضطراری دولت می تواند با تصویب مجلس شورای اسلامی شاخص نسبت بدھی را برای مدت محدود تا پنجاه درصد (%) افزایش دهد و متعاقب رفع شرایط اضطراری در بازه زمانی حداکثر سه ساله از طریق تسويه بدھیها، شاخص نسبت بدھی را به چهل درصد (%) برساند.

ماده ۹ – دولت مکلف است تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت را برای اجرای تمامی مراحل انواع معاملات متوسط و بزرگ وزارتخانه ها و دستگاههای مشمول قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۳ و دیگر قوانین مالی و معاملاتی بخش عمومی به جز معاملات محترمانه، با رعایت قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۳۸۲/۱۱/۳ و قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۳ تکمیل کند. کلیه

بخش ۳- نظام پولی و بانکی و تأمین منابع مالی

ماده ۱۰ – دولت مجاز است به منظور گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمه ها):

الف - معادل کل بدھیهای خود به اشخاص حقیقی و حقوقی که تا پایان سال ۱۳۹۵ قطعی شده یا می شود را به ترتیب اولویت هایی که به پیشنهاد سازمان مشخص می شود، تا پایان اجرای قانون برنامه از طریق انتشار اوراق بهادر با کسب رضایت طلبکاران تسویه نماید. اوراق مذکور با رعایت قانون اوراق بهادر اسلامی ایران تا سقف مندرج در قوانین بودجه سنواتی و مصون از تورم، طبق آینینهای که به پیشنهاد سازمان و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می رسد، انتشار می یابد.

تبصره - از ابتدای اجرای قانون برنامه، بدھیهایی که توسط دولت ایجاد و مراحل حسابرسی را در مراجع معتبر طی کرده و قطعی شده و از هیچ گونه افزایشی بابت عدم پرداخت برخوردار نشده باشند، تا زمان پرداخت بدھی توسط دولت از سودی معادل نرخ تورم تا حد اکثر نرخ سود سپرده اعلام شده توسط بانک مرکزی برخوردار می شوند. در قراردادهای مربوط باید بنده اضافه شود که به موجب آن دولت ملتزم گردد تا در صورت عدم پرداخت بدھی خود در زمان مقرر معادل نرخ مذکور را به طلبکار پردازد.

ب - به منظور تأمین اعتبار لازم برای پرداخت های مرتبط با اوراق بهادر مذکور (اعم از سود و اصل)، هرساله ردیف خاصی را در لایحه بودجه سنواتی پیش بینی کند و به تصویب مجلس شورای اسلامی برساند.

تبصره - اوراق بهادر صادره با نام و مصون از تورم است و معاملات این اوراق فقط در بازارهای متشکل اوراق بهادر تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادر و با رعایت مقررات این بازارها مجاز و معاملات آنها خارج از بازارهای یادشده ملغی و بلا راست عرضه و معاملات این اوراق بهادر به کسر (کمتر از ارزش اسما) و با نرخ سود شناسور مجاز و تضمین بازخرید قبل از سرسید اوراق بهادر مذکور توسط بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و اشخاص تحت کنترل آنها، مجاز نمی باشد. باز هم، دستگاههای اجرائی و شرکت های دولتی که اوراق بهادر برای تأمین مالی آنها منتشر می شود باید اطلاعات موردنیاز سرمایه گذاران را متناسب با دستورالعملی که به تصویب شورای بورس می رسد، منتشر نمایند.

پ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجراء داده می شود به منظور استفاده از دارایی های دولت برای انتشار صکوک اسلامی پیش بینی شده در این قانون و ساماندهی و مدیریت دارایی ها و اموال در مالکیت دولت و تمرکز اختیارات مربوط به نحوه نقل و انتقال اموال منقول و غیرمنقول و سایر دارایی های دولت، ضمن اجرای سامانه جامع اطلاعات اموال غیرمنقول دستگاههای اجرائی (سادا) حسب موردنیسته به انجام اقدامات مورد نیاز برای مدیریت و استفاده از دارایی ها و اموال دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ به استثنای انفال، اموال دستگاههای زیر نظر مقام معظم رهبری و موارد و مصاديق مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی به منظور پشتونه انتشار صکوک اسلامی نظیر ارزیابی توسعه

کارشناسان رسمی، شناسایی، تعیین و تغییر بهرداری، وگذاری و هرگونه نقل و انتقال یا فروش اموال مذکور با تصویب هیأت وزیران اقدام کند. کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری در اجرای ماده (۱۳۷) (قانون مساحت عمومی کشور و تبصره (۱۰)) ماده (۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مکلفند ضمن همکاری لازم حداقل ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به ثبت کلیه اموال غیرمنقول اعم از اراضی، املاک، ساختمانها و فضاهای اداری در اختیار یا تصرف اعم از اینکه دارای سند مالکیت بوده یا فاقد سند مالکیت باشند، اجراءای یا وقفی یا ملکی در سامانه اقدام نمایند. صدور هرگونه مجوز برای وگذاری حق استفاده، تغییر بهرداری، فروش اموال غیرمنقول دولتی بدون ثبت اطلاعات در سامانه مذکور و اخذ شناسه (کد) رهگیری منوع است.

انتشار صکوک اسلامی برای دستگاههای وابسته به قوه قضائیه، قوه مقننه و سایر نهادهای حکومتی غیر قوه مجریه و استفاده از دارایی ها و اموال این دستگاهها حسب مورد منوط به موافقت عالی ترین مقام آنها است.

ت - به وزارت امور اقتصادي و دارایی اجازه داده می شود با تصویب هیأت وزیران و رعایت قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و در چهارچوب آیین نامه اجرائی این بند از سهام دولت در شرکتها، به عنوان پشتوانه انتشار اوراق بهادر اسلامی (صکوک) استفاده کند.

ث - وزارت امور اقتصادي و دارایی مجاز است اسناد خزانه اسلامی را به منظور رفع عدم تعادل منابع و مصارف بودجه عمومی در طی یکسال مالی منتشر نماید. سازمان مکلف است حسب اعلام وزارت امور اقتصادي و دارایی بازپرداخت اصل و سود اوراق مذبور را به صورت کامل در لواح بودجه سالانه پیش بینی و منظور کند. اعتبارات مربوط به بازپرداخت این اوراق صدرصد (۱۰۰%) تخصیص یافته تلقی می شود.

ماده ۱۱- بیمه مرکزی ایران موظف است:

الف - در راستای افزایش نقش صنعت بیمه در نظام تأمین مالی و ایجاد فضای امن در سایر حوزه های اقتصادي از جمله فضای کسب و کار و سرمایه گذاری، از طریق شرکتهای بیمه نسبت به ارتقای نقش اقتصادي بیمه در تأمین رفاه و امنیت مردم و افزایش ضریب نفوذ بیمه در کشور تا متوسط جهانی آن در طی سالهای برنامه اقدامات لازم را جهت تحقق اهداف زیر به عمل آورد:

- ۱- ضریب نفوذ بیمه های بازرگانی در طول اجرای برنامه به هفت درصد (۷%) بررسد.
- ۲- سهم بیمه های عمر از حق بیمه تولیدی بیمه های بازرگانی کشور حداقل تا پنجاه درصد (۵۰%) نسبت به سال پایه اجرای قانون برنامه افزایش یابد.
- ۳- رشته های بیمه های در بخش تولیدی و تجاری اقتصاد ملی افزایش و گسترش یابد.
- ب - مقررات و آیین نامه های سرمایه گذاری ذخایر بیمه های به منظور استفاده مناسب از منابع ذکور در جهت تأمین مالی پایدار در اقتصاد ملی توسط شورای عالی بیمه بازنگری گردد.

ماده ۱۲-

الف - دولت مکلف است در طول اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنواتی نسبت به تأیید بدھی حسابرسی شده خود به سازمان تأمین اجتماعی از محل سهام قابل وگذاری دولت در قالب قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن، املاک مازاد بر نیاز دستگاههای اجرائی، تأیید نقدی در بودجه سنواتی، اوراق بهادر قانونی و امتیازات مورد توافق اقدام کند. این بند شامل دستگاههای زیرنظر مقام معظم رهبری و قوای مقننه و قضائیه و نهادهای عمومی غیردولتی نمی شود.

تبصره - در اجرای حکم این بند باید سالانه حداقل هددرصد (۱۰%) بدھی دولت به سازمان تأمین اجتماعی تسویه گردد و هرگونه تعهد جدید برای سازمان تأمین اجتماعی باید در قانون بودجه همان سال پیش بینی و تأمین شود.

ب - سازمان تأمین اجتماعی موظف است مطابق قوانین مربوطه در طول اجرای قانون برنامه، حقوق بازنیستگان و مستمری بگیران را مناسب سازی نماید.

بند (ب) ماده (۱۲) در طول اجرای قانون برآنمه بر تعهدات حاصل و آتی صندوق (۱۰%) بدھی دولت حقوق بازنیستگی و وظیفه کارکنان دولت و مشمولان صندوق تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۶۱/۳/۲۰ و قانون نظام هماهنگ حقوق بازنیستگی و وظیفه مصوب ۱۳۷۳/۶/۲۳ حاکم است.

پ - مؤسسه صندوق حمایت و بازنیستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و دارایی ها - از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با حفظ هویت مستقل به وزارت تعauen، کار و رفاه اجتماعی انتقال می یابد.

حداکثر طی مدت سه سال، کلیه تعهدات حال و آتی صندوق - به میزانی که براساس مطالعات محاسبه بیمه های برای تعیین ارزش فعلی تعهدات آتی (اچجوئی) که حداکثر ظرف مدت سه ماه به تأیید سازمان حسابرسی کشور می رسد و مورد تأیید سازمان قرار می گیرد - با منابع حاصل از وگذاری سهام، سهم الشرکه، اموال شرکتها، امتیازات،

تبصره ۱- بانک مرکزی موظف است تمهیدات لازم برای بانکداری متمنکر و نگاهداری حسابهای مورد نیاز هر یک از دستگاهها و دسترسی بر خط خزانه‌داری کل کشور به اطلاعات حسابهای دستگاههای مذکور را فراهم نماید.

تبصره ۲- نحوه انتقال حسابهای دستگاههای مذکور به بانک مرکزی و هزینه‌کرد آن توسط بانکهای عامل، مطابق دستورالعملی خواهد بود که حداکثر طرف مدت سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارائی، سازمان و بانک مرکزی، به تصویب شورای پول و اعتبار مرسد.

تبصره ۳- بانک مرکزی مکلف است نسبت به ابلاغ دستورالعمل موضوع تبصره (۲) این ماده به کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری اقدام کند. هر نوع تخلف از دستورالعمل مذکور، توسط بانکها مشمول مجازات انتظامی موضوع ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور و تغییرات آن در ماده (۹۶) قانون برنامه پنجم توسعه مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ خواهد بود. همچنین هر نوع تخلف توسط سایر دستگاههای اجرائی، در حکم تصرف غیرقانونی در وجود و اموال عمومی محسوب می‌شود.

ماده ۱۸

الف - بانک مرکزی موظف است در سال اول اجرای قانون برنامه با استقرار سامانه‌های ناظرتی برخط، زمینه نظارت مستمر را در نظام بانکی فراهم نماید، به‌گونه‌ای که زمینه کشف خطاها و تخلفهای احتمالی قبل از وقوع به وجود آید.

ب - بانک مرکزی موظف است تا انتهای سال اول اجرای قانون برنامه با ایجاد سامانه‌ای متمنکر، امکان دریافت الکترونیکی و برخط استعلامهای مورد نیاز، جهت اعطای تسهیلات یا پذیرش تعهدات از مراجع ذی‌ربط نظیر استعلام اعتبارسنجی، بدھی مالیاتی و نظایر آن را برای بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی فراهم کند.

تبصره ۱- تمامی مراجع ذی‌ربط که بانکها و مؤسسات اعتباری در اعطای تسهیلات یا پذیرش تعهدات نیازمند استعلام از آن می‌باشند، موظفند امکان اخذ استعلامهای مذکور را به صورت الکترونیکی و برخط، فراهم نمایند.

تبصره ۲- بانک مرکزی موظف است مصاديق استعلامهای مذکور را تعیین و ابلاغ کند.

ماده ۱۹

- دولت موظف است به منظور ارتقای مشارکت مردمی و فراهم کردن بستر اجرائی لازم برای تعامل و همکاری آحاد مردم در قالب تشکلهای اقتصادی تعاونی نسبت به افزایش سرمایه بانک توسعه تعامل از سال اول اجرای قانون برنامه از محل فروش اموال مزاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور در قالب قوانین بودجه سنتواری به حساب افزایش سرمایه دولت در بانک مذکور منظور نماید.

ماده ۲۰

- به منظور اصلاح و تقویت نظام مالی کشور و تسهیل مبادرات مالی از طریق تأمین منابع مالی داخلی و خارجی، تمامی طرحهای دستگاههای اجرائی که از تسهیلات مالی خارجی استفاده می‌کنند با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی با مسؤولیت وزیر یا بالاترین مقام اجرائی دستگاه ذی‌ربط و تأیید شورای اقتصاد باید دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیستمحیطی باشند. زمان‌بندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات هر طرح و میزان استفاده آن از ساخت داخل با توجه به ظرفیت‌ها، امکانات و توانایی‌های داخلی و رعایت قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ و اصلاح بعدی آن» و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴/۴/۲۱ باید به تصویب شورای اقتصاد برسد.

تبصره ۴- محیط کسب و کار، خصوصی‌سازی و مناطق آزاد

ماده ۲۱ دولت موظف است در جهت توسعه فعالیت‌های صنعت بیمه و بهبود محیط کسب و کار و گسترش بخش غیردولتی:

الف - بر اساس قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، سهام دولت در شرکتهای بیمه به استثنای بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت سهامی بیمه ایران را در دو سال اول اجرای قانون برنامه از طریق عرضه سهام در بازار سرمایه و سازمان خصوصی‌سازی به بخش غیردولتی واگذار کند.

ب - به منظور مردمی‌شدن اقتصاد و کاهش نقش تصدی‌گری دولت در صنعت بیمه و براساس اصلاح نظام نظارت تعریف‌های بیمه مرکزی مکلف است نسبت به کاهش تدریجی نقش تصدی‌گری خود و کاهش بیمه اتکایی اجرایی در صنعت بیمه بازرگانی اقدام نماید.

ماده ۲۲

الف - دولت مکلف است با اقدام قانونی در جهت اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌ها، محیط کسب و کار را به‌گونه‌ای امن، سالم، سهل و شفاف سازد تا در پایان سال چهارم اجرای قانون برنامه، رتبه ایران در دو شاخص رقباً بدیری بین‌المللی و شاخص‌های بین‌المللی حقوق مالکیت در میان کشورهای منطقه سند چشم‌انداز به رتبه سوم ارتقاء یابد و هرسال بیست‌درصد (۲۰٪) از این هدف محقق شود. در شاخص کسب و کار هر

اسلامی ایران بوده و مشتمل بر اقدامات به عمل آمده در تمامی مراحل تأسیس، اعطای مجوز، نظارت بر فعالیت، تغییرات ثبتی، بازسازی، ادغام، انحلال و تصفیه می‌باشد.

ماده ۱۵

- ترکیب اعضای شورای پول و اعتبار به شرح زیر تعیین می‌گردد:

وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی

رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

رئیس سازمان یا معاون وی

دو تن از وزرا به انتخاب هیأت وزیران

وزیر صنعت، معدن و تجارت

دو نفر کارشناس و متخصص پولی و بانکی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی

جمهوری اسلامی ایران و تأیید رئیس جمهور

دادستان کل کشور یا معاون وی

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی ایران

رئیس اتاق تعاون

نمایندگان کمیسیون‌های اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای

اسلامی (هر کدام یک نفر) به عنوان ناظر با انتخاب مجلس

تبصره ۱-

ریاست شورا بر عهده رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

خواهد بود.

تبصره ۲-

هر یک از اعضای خبره شورای پول و اعتبار هر دو سال یکبار تغییر

می‌یابند انتخاب مجدد آنها بلا مانع است.

حکم ماده (۱۵) در طول برنامه ششم بر بند (ب) ماده (۱۸) قانون پولی و بانکی با

اصلاحات بعدی مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ حاکم خواهد بود.

ماده ۱۶

- برای حصول اطمینان از اجرای صحیح عملیات بانکی بدون ربا در نظام بانکی کشور و جهت نظارت بر عملکرد نظام بانکی و اظهارنظر نسبت به رویه‌ها و ابزارهای رایج، شیوه‌های عملیاتی، دستورالعمل‌ها، بخش‌نامه‌ها، چهارچوب قراردادها و نحوه اجرای آنها از جهت انتظام با موازین فقه اسلامی، شورای فقهی در بانک مرکزی با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

- پنج فقهی (مجتهد متجزی در حوزه فقه معاملات و صاحب نظر در مسائل

پولی و بانکی)

- رئیس کل (یا معاون ناظرتی) بانک مرکزی

- یکنفر حقوقدان آشنا به مسائل پولی و بانکی و یک اقتصاددان (هر دو با معرفی

رئیس کل بانک مرکزی)

- یکنفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با اولویت آشنایی با بانکداری اسلامی

به انتخاب مجلس شورای اسلامی (به عنوان عضو ناظر)

- یکی از مدیران عامل بانکهای دولتی به انتخاب وزیر امور اقتصادی و دارایی

تبصره ۱-

اعضای فقهی این شورا به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی و تأیید فقهی شورای نگهبان انتخاب و با حکم رئیس کل بانک مرکزی منصب می‌شوند.

تبصره ۲-

مصطفی شورا را پیگیری و بر حسن اجرای آنها نظارت می‌کند. حکم این ماده نافی

مصطفیات و نظرات فقهی شورای نگهبان در اصل چهارم (۴) قانون اساسی نمی‌باشد.

تبصره ۳-

اعضای صاحب‌رأی این شورا برای چهار سال تعیین می‌شوند و این

مأموریت برای یک دوره دیگر قابل تمدید است.

تبصره ۴-

جلسات شورای فقهی با حضور دوسرم اعضاء مشتمل بر رئیس شورا و

حداقل سه نفر از فقهاء عضو شورا رسمیت می‌یابد و تصمیمات شورا با رأی موافق

اکثربیت فقهاء حاضر عضو شورا اتخاذ می‌شود.

ماده ۱۷

الف - هرگونه تکلیف به بانکها و مؤسسات اعتباری در راستای استفاده از منابع آنها در طول سالهای اجرای قانون برنامه درخصوص تسهیلات با نرخ سود کمتر، به جز سایر تکالیف قانونی مشروط به پیش‌بینی مابهانه اتفاقاً نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار در درج آن در قانون بودجه سالانه است.

ب - به منظور افزایش سرعت و کارایی گردش حسابهای درآمدی و هزینه‌ای دولت، شفافسازی و ایجاد امکان نظارت برخط، بر کلیه حسابهای دستگاههای اجرائی و کاهش اثرات منفی عملیات مالی دولت بر نظام بانکی، کلیه حسابهای بانکی اعم از ریالی و ارزی برای وزارت‌تخانه‌ها، مؤسسات، شرکتها، سازمان‌ها، دانشگاههای دولتی و اعبارات دولتی نهادهای عمومی غیردولتی، صرفاً از طریق خزانه‌داری کل کشور و نزد بانک مرکزی افتتاح می‌شود. دستگاههای یادشده موظفند کلیه دریافت‌ها و پرداخت‌های خود را فقط از طریق حسابهای افتتاح شده نزد بانک مرکزی انجام دهند.

سال ده رتبه ارتقاء یافته و به کمتر از هفتاد در پایان اجرای قانون برنامه برسد. وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است در پایان شهریور و اسفندماه هر سال، گزارش میزان تحقق حکم این بند را همراه مستندات به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ب - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با هدف تضمین امنیت سرمایه‌گذاری و کارآفرینی در کشور، جذب متخصصان، صیانت، حفاظت و مقابله با اخلال در امنیت اشخاص و بنگاهها و کاهش خطرپذیری (ریسک) اجتماعی در محیط کسب و کار، با همکاری سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت‌خانه‌های تعاوون، کار و رفاه اجتماعی، امور خارجه، اطلاعات، دادگستری و کشور الزامات ارتقاء امنیت فضای کسب و کار را تهیه و به تصویب شورای عالی امنیت ملی برساند.

ماده ۲۳ - ایجاد هرگونه منطقه آزاد تجاري - صنعتي و ويزه اقتصادي جديد منوط به تصویب مجلس شورای اسلامي و تأمين زيرساختهای مورد نياز برای استقرار واحدهای تولیدي، اخذ مجوز مورد نياز از قبيل تأييديه زيستمحيطي، نظامي و امنيتي با رعایت قانون چگونگي اداره مناطق آزاد تجاري صنعتي مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ و قانون تشکيل و اداره مناطق ويزه اقتصادي جمهوري اسلامي ايران مصوب ۱۳۸۴/۹/۵ امكان پذير است.

تبصره - كليه وظايف، اختيارات، ساختار و تشکيلات دبيرخانه شوراي عالی مناطق آزاد و ويزه اقتصادي با حفظ شخصيت حقوقی مستقل و با رعایت خوابط و مقررات مربوطه به وزارت امور اقتصادي و دارائي منتقل و وزير ذري بربط مسؤول اجرای قوانين مرتبط با حوزه مناطق آزاد تجاري - صنعتي و ويزه اقتصادي خواهد بود.

ماده ۲۴ - دولت مکلف است با همکاري اتاق بازرگاني، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاوون مرکزي جمهوري اسلامي ايران حداکثر تا پایان اجرای قانون برنامه، تمهدات قانوني لازم را جهت دستيابي سهم تعاوون در اقتصاد به بيشت و پنج درصد (۲۵٪)، با رویکرد کارآفریني، اشتغالزايي، حمایت از کسب و کارهای کوچک و متوسط و داشنبنيان به عمل آورد.

ماده ۲۵ -

- الف - بهمنظور مردمي شدن و گسترش سهم بخش خصوصي و تعاووني در اقتصاد و دستگاههای اجرائی که عهدهدار وظايف اجتماعي، فرهنگي و خدماتي هستند (از قبيل واحدهای بهداشتی و درمانی، مراکز بهزیستي و توانبخشی، مراکز آموزشي، فرهنگي، هنري و ورزشي و مراکز ارائه‌دهنده خدمات و نهادهای کشاورزی و دامپروری) اجازه داده می‌شود در چهارچوب استانداردهای کيفي خدمات که توسيط دستگاه ذري بربط تعیين می‌گردد، نسبت به خريد خدمات از بخش خصوصي و تعاووني (بهجای تولید خدمات) اقدام نمایند. در اجرای این بند واگذاري مدارس دولتي منوع است.
- تبصره - آيین‌نامه اجرائي اين ماده شامل نحوه تعیین قيمت خريد خدمات و تعیين تکلیف نیروي انسانی و ساختار به پیشنهاد سازمان، سازمان اداري و استخدامي کشور و دستگاه اجرائي ذري بربط به تصویب هيأت وزیران مرسد.
- ب - بهمنظور نظارت بيشتر بر بنگاههای در حال واگذاري و همچين بنگاههای واگذار شده بهصورت كنترلي، در چهارچوب مصوبات هيأت و اگذاري، اسمى اين بنگاهها از سوي سازمان خصوصي‌سازی به سازمان ثبت استناد و املاک کشور و بانک مرکزي اعلام مي‌شود. سازمان ثبت استناد و املاک کشور مکلف است ثبت صورت جلسات مجتمع عمومي و هيأت مدبره و همچين نقل و انتقال اموال و املاک بنگاههای مذبور را پس از اخذ مجوز کتبی از سازمان خصوصي‌سازی انجام دهد. بانک مرکزي موظف است طي دستورالعمل اعلامي به بانکها و مؤسسات اعتباري خصوصي و دولتي، اعطای هرگونه تسهيلات و يا ايجاد تعهدات به بنگاههای مذکور را مشروط به اخذ مجوز از سازمان خصوصي‌سازی نماید.

بخش ۵ - توازن منطقه‌ای، توسيعه روستايي و توانمندسازي اقشار آسيب‌پذير

ماده ۲۶ - بهمنظور رقابت‌پذير کردن عدالت بين منطقه‌اي و سرزميني و تقدير خودراتكاي، افرايش انگيزه وصول در آمد استاني:

- الف - دولت موظف است:

- ۱- در طول سال اول اجرای قانون برنامه سند آمایش سرزمین ملی و استانی را تهیه کند و پس از تصویب شورای عالي آمایش سرزمین از سال دوم اجرای قانون برنامه به اجراء در آورد.
- ۲- درآمدها و هزينه‌هایی که ماهیت استانی دارند را تعیین و طی دوسال اول اجرای قانون برنامه در چهارچوب نظام درآمد - هزینه استانی بهصورت سرجمع درآمدها، اعتبارات هزينه‌اي و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر استان (برمبانی وجوده واریزی به خزانه‌داری کل کشور) در بودجه سنواتي اعمال نماید. مازاد بر درآمدهای وصولی نسبت به سقف مصوب هر استان براساس دستورالعمل ابلاغي سازمان برای تأمین اعتبارات هزينه‌های و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب در قانون بودجه سنواتي، در مقاطع سه‌ماهه بين استان‌های ذري بربط توزيع مي‌گردد.

وابسته به دولت، بانکها و مؤسسات اعتباری دولتی، شرکتهای بیمه دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی (در مواردی که آن بنیادها و نهادها از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند)، مؤسسات عمومی، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی، مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان قانون اساسی، بنیادها و مؤسسه‌ای که زیر نظر ولی‌فقیه اداره می‌شوند و همچنین دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تعییت نمایند نظیر وزارت جهاد کشاورزی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معدن و صنایع معدنی ایران، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و شرکتهای تابعه آنها، ستاد اجرائی و قرارگاههای سازندگی و اشخاص حقوقی وابسته به آنها را فراهم نماید، به نحوی که میزان ناخالص پرداختی به هر یک از افراد فوق مشخص شود و امکان دسترسی برای نهادهای نظارتی و عموم مردم فراهم شود، وزارت اطلاعات، نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی ایران از شمول این حکم مستثنی هستند. اجرای این حکم درخصوص بنگاههای اقتصادی متعلق به وزارت اطلاعات، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تنها با مصوبه شورای عالی امنیت ملی مجاز خواهد بود.

دستگاههای مشمول این ماده مکلفند حقوق، فوق العاده‌ها، هزینه‌ها، کمک‌هزینه‌ها، کارانه، پرداختهای غیرماهنه و مزایای ناخالص پرداختی ماهانه اعم از مستمر و غیرمستمر، نقدی و غیرنقدی (معادل ریالی آن) و سایر مزایا به مقامات، رؤسای مدیران موضوع این ماده را از هر محل (از جمله اعتبارات خارج از شمول محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱، درآمدهای اختصاصی، اعتبارات متفرقه، اعتبارات کمکهای رفاهی، اعتبارات بودجه عمومی و منابع عمومی و همچنین اعتبارات موضوع ماده (۲۱۷) قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات و الحالات و اقدامات مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ «ماده ۱۱») ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده، مواد (۱۶۰) تا (۱۶۲) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۷/۲۲ و یا اعتبارات خاص ناشی از واگذاری و فروش شرکتها در سازمان خصوصی سازی، اعتبارات مربوط به ردیفهای کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی و سایر درآمدها و موارد مشابه)، منحصراً در فیش حقوقی معنکس و پس از ثبت در سامانه فوق، پرداخت کنند، به نحوی که میزان هرگونه ناخالص پرداختی ماهانه به هر یک از افراد مذکور بالاصله در سامانه اطلاعاتی هر دستگاه مشخص باشد.

تبصره ۱۵- کلیه اشخاص حقوقی مشمول این ماده مکلفند از تاریخ ۱۳۸۸/۱/۱ اطلاعات مربوط به مقامات، رؤسای مدیران موضوع این ماده را به دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرگانی کل کشور ارائه دهند. مستنکف از ارائه اسناد و اطلاعات مورد درخواست به انفال موقت از خدمات دولتی و عمومی از سه‌ماه تا یک‌ماه به تشخیص مراجع قضائی محکوم می‌شود. دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرگانی کل کشور مکلفند طبق وظایف و اختیارات قانونی خود اطلاعات مربوط به پرداختهای مذکور را در اسرع وقت به منظور بازگرداندن وجوده پرداخت شده رسیدگی نمایند و در صورتی که مبالغی برخلاف قوانین به افراد موضوع این ماده پرداخت شده باشد، اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند.

تبصره ۱۶- حسابرسان و بازرسان قانونی از جمله سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی کشور مکلفند در حین انجام وظایف قانونی موارد مندرج در این ماده را کنترل و ضمن درج مراتب در گزارش‌های حسابرسی و بازرس قانونی، تخلفات صورت‌گرفته را در اسرع وقت به مراجع ذی صلاح (اعضای مجمع عمومی، هیأت‌های تخلفات اداری، مرجع قضائي، سازمان بازرگانی کل کشور و دیوان محاسبات کشور) اعلام نمایند.

تبصره ۱۷- دولت مکلف است طی سال اول اجرای قانون برنامه سازوکارهای مناسب در نظمات پرداخت حقوق و مزایا و نظام مالیاتی را به نحوی مدون نماید که اختلاف حقوق و مزایای بین مقامات، رؤسای مدیران و کارکنان موضوع این ماده در مشاغل مشابه و شرایط مشابه در هر صورت از بیست درصد (۲۰%) تجاوز نکند و در مسیر تصمیم‌گیری قانونی قرار دهد.

ماده ۲۰- دولت مکلف است بررسی‌های لازم جهت برقراری عدالت در نظام پرداخت، رفع تعییض و متناسب‌سازی دریافت‌ها و برخورداری از امکانات شاغلین، بازنیستگان و مستمری بگیران کشوری و لشکری سنتوات مختلف را انجام دهد.

بخش ۷- کشاورزی

ماده ۲۱- دولت موظف است برای حصول اهداف بندهای ششم و هفتم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در جهت تأمین امنیت غذایی و نیل به خودکفایی در محصولات اساسی زراعی، دامی و آبزی به میزان نود و پنج درصد (۹۵%) در پایان اجرای قانون برنامه و افزایش تولیدات کشاورزی بهویژه محصولات دارای مزیت صادراتی، رسیدن به تراز تجاری

۱۰- بخشودگی سود و جرائم تسهیلات پرداختشده به افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی جهت بازسازی اماکن مسکونی مناطق روستایی آسیب‌دیده از حوادث طبیعی و غیرمتوجه که قادر به بازپرداخت اقساط خود نمی‌باشند، تا پایان اعتبار قانون برنامه پنج‌میلیاردی کشور با پرداخت معادل آن به بانکهای عامل و امehal آن به مدت سه سال از محل تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) (قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) اصلاحات و الحالات بعدی تا پایان اجرای قانون برنامه ششم

ب- اقدامات عمرانی زیربنایی:

۱- امکان‌سنجی، طراحی و ایجاد سامانه‌های دفع بهداشتی زباله‌های روستایی محدوده‌های روستاهای جمع‌آوری و دفع آنها در خارج از محدوده روستاهای شهرها و تعیین مسؤولیت دستگاههای ذی‌ربط. آینین‌نامه اجرائی این جزء با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۲- طراحی و اجرای طرح‌های (پروژه‌های) دفع بهداشتی فاضلاب در روستاهای اولویت روستاهای واقع در حیریم روذخانه‌ها، تالابها، سدها و روستاهایی که بهدلیل نفوذ‌پذیری کم اراضی دفع فاضلاب در آنها دچار مشکل می‌باشد از طریق بخش خصوصی

۳- یکپارچه‌سازی حداکثری فعالیتها و برنامه‌های عمران و توسعه روستایی، عشایری و کشاورزی کشور و مدیریت آنها با رویکرد جهادی و ظلت‌پذیر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه، براساس نیازها و مشارکت واقعی مردم و شرایط انسانی، طبیعی، اقتصادی و اجتماعی

۴- تأمین و تخصیص اعتبار موردنیاز جهت احداث، بهسازی و آسفالت و نگهداری راههای روستاهای بالای بیست خانوار جمعیت و مناطق عشایری تا پایان اجرای قانون برنامه (هر سال بیست درصد (۲۰٪) از طریق سازمان

۵- تهییه و اجرای طرح‌های ساماندهی و بهسازی حداقل بیست درصد (۲۰٪) روستاهای مزدی با رویکرد پدافند غیرعامل جهت توانمندسازی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

بخش ۶- نظام اداری، شفافیت و مبارزه با فساد

۲۸- در راستای اصلاح نظام اداری، موضوع «صرفه جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاههای موازی و غیرضرور و هزینه‌های زاید، اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف- کاهش حجم، اندازه و ساختار مجموع دستگاههای اجرائی به استثنای مدارس دولتی در طول اجرای قانون برنامه، حداقل به میزان پانزده درصد (۱۵٪) نسبت به وضع موجود (حداقل پنج درصد (۵٪) در پایان سال دوم) از طریق واگذاری واحدهای عملیاتی، خرید خدمات و مشارکت با بخش غیردولتی با اولویت تعاوی ها، حذف واحدهای غیرضرور، کاهش سطوح مدیریت، کاهش پستهای سازمانی، انحلال و ادغام سازمان‌ها و مؤسسات و واگذاری برخی از وظایف دستگاههای اجرائی به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با تصویب شورای عالی اداری

تبصره- انحلال، انتزاع و ادغام مؤسساتی که به موجب قانون تأسیس شده است، صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی امکان‌پذیر می‌باشد.

ب- به کارگیری افراد در قالب قرارداد کار معین (مشخص) یا ساعتی برای اجرای وظایف پستهای سازمانی، فقط در سقف مقرر در قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ مجاز است. تمدید قراردادهای قبلی بلامانع است.

پ- دولت در حدود اعتبارات هزینه‌ای سالانه و مناسب با نرخ تورم نسبت به تعیین ضریب حقوق کارکنان دولت اعم از مشمولان و غیرمشمولان قانون مدیریت خدمات کشوری در لواح بودجه سنتواتی اقدام کند. این حکم در طول برنامه حاکم بر ماده (۱۲۵) قانون مدیریت خدمات کشوری خواهد بود.

ت- دولت مکلف است سنتوات ارقاقی را به عنوان سنتوات خدمت قابل قبول تلقی و مطابق تبصره (۲) قانون بازنیستگی پیش از موعد کارکنان دولت مصوب ۱۳۸۶/۶/۵ توسط سازمان تأمین اجتماعی به برقراری مستمری بازنیستگان مشمول و براساس میانگین دو سال آخر پرداخت حق بیمه سنتوات ارقاقی از تاریخ بازنیستگی آنان اقدام کند. شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع تبصره (۳) قانون مذکور نیز با استفاده از منابع خود مشمول این حکم می‌باشند.

تبصره- سهم صندوقهای بازنیستگی بابت پرداخت حقوق بازنیستگی و نیز کسور بازنیستگی و یا حق بیمه سهم مستخدم و کارفرما نسبت به سنتوات ارقاقی از محل اعتبارات سالانه دستگاههای اجرائی مضمول تأمین و به صندوقهای مذکور پرداخت می‌شود.

ماده ۲۹- دولت مکلف است طی سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به راهاندازی سامانه ثبت حقوق و مزایا اقدام کند و امکان تجمیع کلیه پرداختها به مقامات، رؤسای مدیران کلیه دستگاههای اجرائی شامل قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و دانشگاه‌ها، شرکتهای دولتی، مؤسسات اتفاقی

							فرعی آبیاری و زهکشی
۳۷۵	۳۲۵	۲۸۰	۲۲۰	۱۸۰			تعداد تشکل
۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۳۲۰		اصلاح و پهود هاک کشاورزی
							هزار هکتار

جدول شماره ۶ - اهداف کمی راهبرد امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی (بخش زراعت)

سالهای برنامه ششم						وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳	هدف کمی		
سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	واحد		عنوان		
۱۴۵۰۰	۱۴۰۰۰	۱۳۴۰۰	۱۲۶۰۰	۱۱۸۰۰	۱۰۵۷۸	هزار تن	گندم		
۳۵۸۸	۳۴۱۲	۳۲۵۴	۳۱۰۰	۲۸۹۰	۲۹۵۵	هزار تن	جو		
۳۱۵۰	۳۰۰۳	۳۰۳۶	۲۹۸۴	۲۹۴۹	۲۳۴۷	هزار تن	شلتک		
۳۰۰۰	۲۴۰۰	۲۳۰۰	۲۲۰۰	۲۱۰۰	۱۶۵۹	هزار تن	ذرت دانهای		
۱۱۱۵۴	۱۰۹۴۰	۱۰۷۷۲۶	۱۰۵۱۲	۱۰۲۹۸	۹۸۰۳	هزار تن	ذرت علفهای		
۱۰۲۰۰	۶۷۲۲	۶۳۸۰	۵۸۷۶	۵۵۰۸	۴۷۳۱	هزار تن	چغندر قند		
۷۶۳	۷۴۷	۷۳۱	۷۱۶	۷۰۰	۶۱۵	هزار تن	حبوبات		
۳۲۷	۳۰۹	۲۹۱	۲۶۸	۲۵۰	۱۸۴	هزار تن	وش		
۹۳۴	۶۹۸	۵۳۳	۳۷۱	۲۲۸	۱۴۶	هزار تن	کلزا		
۳۳۱	۲۹۸	۲۵۵	۲۰۳	۱۷۶	۱۴۲	هزار تن	سویا		
۱۸۹	۱۶۴	۱۴۰	۱۱۶	۹۳	۵۵	هزار تن	سایر دانههای روغنی		
۷۵۰۰	۷۱۸۹	۷۰۲۰	۶۸۲۰	۶۷۳۲	۶۵۸۸	هزار تن	نیشکر		
۵۵۹۶	۵۵۱۳	۵۴۳۲	۵۳۵۱	۵۲۷۲	۴۹۸۸	هزار تن	سبزبازمینی		
۱۳۲۷۵	۱۱۶۹۲	۱۱۰۹۴	۱۰۵۴۰	۱۰۰۲۰	۸۶۳۱	هزار تن	محصولات علفهای		

جدول شماره ۷ - اهداف کمی راهبرد امنیت غذایی، سلامت و غنی‌سازی محصولات کشاورزی (باگبانی، دام، طیور و آبزیان)

سالهای برنامه ششم						وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳	هدف کمی		
سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	واحد		عنوان		
۲۴۹۷	۲۴۱۴	۲۲۳۳	۲۲۵۴	۲۱۷۹	۲۰۳۳	هزار تن	افزایش تولید گوشت طیور		
۸۹۹	۸۸۰	۸۵۹	۸۲۸	۸۱۹	۷۸۵	هزار تن	افزایش تولید گوشت قرمز		
۱۱۰۳	۱۰۶۳	۱۰۲۴	۹۸۷	۹۵۱	۹۲۵	هزار تن	افزایش تولید خمیر (تجوی و بومی)		
۱۱۸۹۰	۱۱۳۰۲	۱۰۷۳۳	۱۰۱۸۳	۹۶۵۲	۸۸۰۰	هزار تن	تولید میلیون تن		
۲۱/۹	۲۰/۸	۱۹/۸	۱۸/۶	۱۷/۷	۱۷/۱	هزار تن	تولید میلیون تن		
۴۶۰۰	۴۱۶۰	۳۲۶۰	۲۷۴۰	۲۰۰۰	۹۶۱۰	هکتار	احداث گلخانه‌های جدید		
۴۲۰۰۰	۴۱۵۳۲	۴۱۰۳۴	۴۰۵۳۶	۴۰۰۳۸	۳۹۶۴۷	تن	صید در آبهای شمال		
۶۵۸۰۰۰	۶۱۹۲۰۰	۵۹۰۹۰۰	۵۵۷۸۰۰	۵۴۰۰۰۰	۵۳۵۸۶۵	تن	صید در آبهای جنوب		
۸۱۱۰۰۰	۷۱۲۲۷۰	۶۱۸۸۳۰	۵۳۴۲۰۰	۴۷۱۲۵۰	۳۷۱۷۱۷	تن	آبزی پروری (یا تأکید بر پرورش ماهی در قفس در آبهای آزاد)		
۵۰۰	۴۷۵	۴۳۰	۳۸۰	۳۴۵	۳۶۲	میلیون قطعه	رهاسازی بجه ماهی و میگو جهت پارسازی ذخایر		

جدول شماره ۸ - اهداف کمی راهبرد حفاظت و صیانت از منابع طبیعی کشور و توسعه آن در چهارچوب اصولی توسعه پایدار

سالهای برنامه ششم						وضعیت در پایان سال ۱۳۹۳	هدف کمی		
سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	واحد		عنوان		
۲۸۰۰	۳۳۰۰	۲۰۰۰	۱۴۰۰	۱۱۰۰	۸۲۶	هزار هکتار	احیای رویشگاههای مرتعی و توسعه گیاهان دارویی		
۲۰۰	۱۸۲	۱۶۵	۱۴۸	۱۲۰	۳۵۹ (تجمعی)	هزار هکتار	جنگلکاری و احیای جنگلها		
۲۰	۱۸	۱۵	۱۲	۱۰	۸۱ (تجمعی)	هزار هکتار	توسعه زراعت چوب		
۳۰۰۰	۳۰۰۰	۲۷۰۰	۲۵۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	هزار هکتار	حدائقی (کاداستر) منابع طبیعی		

مشیت، تقویت و تکمیل زنجیره‌های تولید و توسعه صادرات و ارتقای بهره‌وری آب و خاک کشاورزی اقدامات زیر را جهت حصول به شاخصهای کمی به شرح مندرج در جداول ذیل انجام دهد:

الف - توسعه کشاورزی حفاظتی، توسعه کشت نشایی، بهنژادی و بهزراعی، تولید و تأمین و بهکارگیری ارقام مقاوم، خوداتکایی در تولید بذر و نهال، افزایش ضربی ماشینی کردن سالانه حداقل دوازده صدم (۱۲/۰) اسب بخار در هکتار

ب - انجام به موقع خرید تضمینی محصولات کشاورزی و درصورت وقفه در پرداخت خرید تضمینی، پرداخت مطابق بصوره بند (۱۰) این قانون به عنوان جبران خسارت ناشی از تأخیر در نظام بانکی. در طول اجرای قانون مراکز کشاورزی (۳۱)، قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی مصوب ۱۳۶۸/۶/۲۱ با اصلاحات و الحالات بعدی را در بخش مغایرت موقوفالاجراء می‌نماید.

پ - افزایش تولید محصولات راهبردی و تبدیل پانصد هزار هکتار از اراضی شیبدار به باغات

ت - فراهم نمودن امکانات مصرف بهینه سوم، دفع آفات نباتی و کودهای شیمیایی و استفاده بیشتر از کود آلی (کمپوست) و مبارزه زیستی (ارگانیک)، اعمال استانداردهای ترکیب ساخت (فرمولاسیون) کود و سم

ث - سرمایه‌گذاری مورد نیاز جهت انجام امور تحقیقاتی و نظام نوین ترویج و انتقال فناوری، تقویت شرکتهای دانش‌بنیان، استقرار مدیریت دانش و تجهیز مراکز جهادکشاورزی

ج - توسعه کشت محصولات سالم و محصولات زیستی (ارگانیک)، اعمال استانداردهای ملی کنترل کیفی تولیدات و فرآوردهای کشاورزی گسترش مبارزه تلقیقی با آفات و بیماری‌های گیاهی، مصرف بهینه نهادهای از جمله انواع سم و کود و حمایت از درمانگاههای گیاهپرشنگی در راستای ارتقای سلامت انسان و جامعه

چ - ممنوعیت هرگونه رهاسازی، تولید، واردات و مصرف محصولات ترازیخته، در چهارچوب قانون اینمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۸/۵/۷ با رعایت مقررات و موازین ملی و بین‌المللی که به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

تبصره - دولت موظف است اقدام لازم برای آزمایش مواد غذایی وارداتی و فرآوردهای غذایی وارداتی را جهت تشخیص مواد ترازیخته به عمل آورد و با اطلاع‌رسانی مردم را از ماده غذایی ترازیخته با خبر ساخته و خطرات احتمالی این مواد را که بر اساس آزمایش معتبر معلوم می‌شود به مردم را اعلام نماید.

ح - اخذ عوارض از انواع چربی‌های وارداتی دارای اسیدهای چرب اشباع و غیراشباعی (ترانس) بیش از حد مجاز و نوشابه‌های گازدار مصرفی و صرف منابع حاصل از آنها در جهت افزایش سرانه شیر، میزان مصرف و نحوه هزینه در بودجه سالانه با رعایت ماده (۴۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ مشخص خواهد شد.

خ - انجام اینمن‌سازی (واکسیناسیون) دامهای سبک و سنگین و پرداخت یارانه مورد نیاز آنها مطابق قانون بودجه سالانه

ت - کاهش حداقل دهداری (%) شکاف قیمت دریافتی تولیدکنندگان و قیمت پرداختی مصرف کنندگان نهایی این محصولات در طول اجرای قانون برنامه
ث - پوشش بیمه اجباری کلیه دامها در مقابل بیماری‌های مشترک و واگیردار، پرداخت حداقل پنجاه درصد (%) سهم بیمه گر توسط دولت و اجرای برنامه حذف دام در کانون‌های آلووه پس از پیش‌بینی در بودجه سالانه

ج - افزایش سرمایه صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی به هفت‌درصد (%) از ارزش سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی و افزایش سرمایه بانک کشاورزی مطابق با استانداردهای بین‌المللی از محل فروش املاک مازاد وزارت جهاد کشاورزی و بازپرداخت تسهیلات پرداخت شده از محل حساب ذخیره ارزی و سهم دولت در قالب بودجه سالانه
ج - افزایش سهم سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی در کل سرمایه‌گذاری‌ها به میزان سالانه حداقل دو درصد (%)
ح - ارتقای سطح کلی حمایت از کشاورزی، سالانه تا دو درصد (%) ارزش تولید این بخش

خ - بخشودگی سود و کارمزد و جریمه وامهای دریافتی کشاورزان خسارت‌دیده از حوادث غیرمتربقه و امehا اصل وام آنان به مدت سه سال و تعیین میزان خسارت توسط کارگوهی متشکل از جهاد کشاورزی، بانک مریوطه و فرمانداری شهرستان
د - تولید و پخش برنامه‌های آموزشی، ترویجی، مدیریت مصرف آب، بهبود کمی و کیفی محصولات کشاورزی و فرآوری تولیدات، حفاظت از محیط‌زیست و منابع طبیعی کشور، بهره‌وری و انتقال یافته‌های علمی به بهره‌برداران، به سفارش و تأمین مالی وزارت جهاد کشاورزی توسط سازمان صدا و سیما
ذ - اختصاص حداقل پانزده درصد (%) از متوسط تسهیلات اعطایی بانکهای عامل غیرتخصصی کشور به بخش کشاورزی
ر - مراحل بسته‌بندی، انجماد، پاک‌کردن، درجه‌بندی، پوست‌گیری مانند شالی کوبی و خشک کردن مانند چای و تفت دادن مانند نخودپزی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی‌شود.
خدمات مزبور، از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشد.

ماده ۳۴ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که به نحوی در امور تولید، پرورش، نگاهداری، توزیع، حمل و نقل، عرضه، فروش دام زنده و نیز استحصال، تهیه، عمل‌آوری، جمع‌آوری، نگهداری، بسته‌بندی، توزیع، حمل و نقل فرآوردهای با منشأ دامی و همچنین خوارک دام فعالیت دارند، درصورت تخطی از اجرای ضوابط و مقررات بهداشتی به تشخیص سازمان دامپزشکی کشور یا عدم به کارگیری مسؤول فنی بهداشتی با رأی دادگاه صالح معهده به پرداخت خسارت واردہ به مصرف کنندگان اقلام غیربهداشتی یا ناسالم می‌باشند. مسؤولان فنی بهداشتی براساس شرح وظایف ابلاغی از سوی سازمان دامپزشکی کشور به شرط سببیت در صورت قصور یا تغییر مسؤول می‌باشند.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی (سازمان دامپزشکی کشور)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بخش ۸ - آب

ماده ۳۵ - دولت مکلف است بهمنظور مقابله با بحران کم‌آبی، رهاسازی حقابه‌های زیست‌محیطی برای پایداری سرمیمین، پایداری و افزایش تولید در بخش کشاورزی، تعادل‌بخشی به سفره‌های زیرزمینی و ارتقای بهره‌وری و جبران تراز آب، بهمیزانی که در سال پایانی اجرای قانون برنامه یازده میلیارد مترمکعب شود، اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - افزایش عملکرد در واحد سطح و افزایش بهره‌وری در تولید محصولات کشاورزی با اولویت محصولات دارای مزیت نسبی و ارزش صادراتی بالا و ارقام با نیاز آبی کمتر و سازگار با شوری، مقاوم به خشکی و رعایت الگوی کشت مناسب با منطقه

ب - توسعه روش‌های آبیاری نوین، اجرای عملیات آب و خاک (سازه‌های و غیرسازه‌ای)، توسعه آب‌بندها و سامانه‌(سیستم)‌های سطوح آبگیر حداقل به میزان ششصد هزار هکتار در سال

تبصره - برای توسعه روش‌های آبیاری نوین حداقل هشتاد پنج درصد (%) هزینه‌ها به عنوان کمک بلاعوض توسط دولت در قالب بودجه سالانه تأمین و پرداخت می‌شود.

پ - حمایت از توسعه گلخانه‌ها و انتقال کشت از فضای باز به فضای کنترل شده و بازچرخانی پس‌آپهای، مدیریت آبهای نامتعارف و مدیریت آب مجازی

ت - طراحی و اجرای الگوی کشت با تأکید بر محصولات راهبردی و ارتقای بهره‌وری آب در چهارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و تأمین منابع و الزامات مورد نیاز در قالب بودجه سالانه و اعمال حمایت و مشوق‌های مناسب فقط در چهارچوب الگوی کشت

۲۴۶۰	۲۳۶۰	۲۰۸۰	۱۷۸۰	۱۳۲۰	۹۵۰۵ (جمعی)	هزار هکتار	اجرای عملیات آبخیزداری
۳۱۰	۲۶۵	۲۲۰	۱۸۵	۱۶۰	۲۷۱ (جمعی)	هزار هکتار	تبیت شنای روان و مهار کانون‌های بحرانی فرسایش بادی

جدول شماره ۹ - اهداف کمی راهبرد توسعه صنایع کشاورزی و زنجیره‌های عرضه

عنوان	واحد	پایان سال ۱۳۹۳	سالهای برنامه ششم					هدف کمی
			سال پنجم	سال چهارم	سال سوم	سال دوم	سال اول	
حمایت از توسعه ظرفیت صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی (افزایش ظرفیت جذب مواد خام)	تن	۳۵۰۰ (جمعی)	۲۸۳۶	۲۶۱۲	۲۳۹۶	۲۱۸۴	۱۹۷۲	میلیون
حمایت از بازسازی و نوسازی واحدهای تبدیلی و تکمیلی	واحد	۱۰۰۱ (جمعی)	۲۵۰	۲۱۷	۱۹۴	۱۷۰	۱۵۴	میلیون

ماده ۳۲

الف - به منظور کاهش التهابات بازار کالاهای اساسی کشاورزی و کاهش نوسان غیرعادی فصلی محصولات کشاورزی و بهمنظور کاهش بار مالی دولت برای تأمین نقدهای در گردش و هزینه تبعی مورد استفاده در سیاست‌های تنظیم بازار و تأمین ذخایر محصولات راهبردی (استراتژیک)، شرکت بازرگانی دولتی ایران یا هریک از شرکتهای دولتی مسؤول تنظیم بازار هر محصول به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی، حسب مورد، براساس برآوردهای ماهانه، فصلی و سالانه عرضه داخلی و تقاضای هر یک از محصولات، نسبت به اتخاذ موقعیت مناسب خرید یا فروش در فرادردهای سلف و ابزارهای مالی موضوع بند (۲۴) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ بر روی هر یک از دارایی‌های مشمول صدر این بند در چهارچوب مقررات بازار سرمایه اقدام می‌نمایند.

ب - دولت مکلف است اقدامات ذیل را به عمل آورد:

۱- ایجاد ردیف مستقل پرداخت خسارت به بیمه‌گذاران محصولات کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی در لواح بودجه سالانه و پیش‌بینی اعتبار به صورت صدرصد (%) تخصیص یافته در طول اجرای قانون برنامه

۲- اصلاح و بهبود خاک کشاورزی و افزایش کربن (ماده آلی) خاک به میزان سالانه پانصد هزار هکتار

۳- ارائه کمکهای فنی و اعتباری برای نوسازی باغهای فرسوده کشور

۴- اختصاص معادل ریالی ده درصد (%) ورودی سالانه صندوق توسعه ملی نزد بانک عامل مطابق ضوابط صندوق جهت پرداخت تسهیلات به متقاضیان غیردولتی سرمایه‌گذار بخش کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی این بخش، محیط زیست مرتبط با بخش کشاورزی و منابع طبیعی و احداث بندۀ احرافی و سدهای کوچک مطابق بند (۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم و در چهارچوب اسنادهای صندوق توسعه ملی

ماده ۳۳ - دولت مکلف است در اجرای بندۀ سوم و ششم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بهمنظور متنوع‌سازی ابزارهای حمایت از بخش کشاورزی، تأمین و تجهیز منابع و امنیت سرمایه‌گذاری، افزایش صادرات محصولات کشاورزی و ارزش افزایی و تکمیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی اقدامات ذیل را به انجام برساند:

الف - ایجاد زمینه گسترش و تکمیل زنجیره‌های ارزش، صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری محصولات اساسی کشاورزی در قطب‌های تولیدی، سردهخانه و انبارهای فنی چندمنظوره

ب - تخصیص حداقل بیست درصد (%) منابع صندوق‌های حمایت از بخش کشاورزی جهت تسهیلات برای صادرات این بخش

پ - ایجاد خوش‌های صادراتی، نشانهای تجاری و اختصاص مشوق‌های صادراتی به صادرات محصولات کشاورزی

تبصره - دولت مکلف است مابه‌التفاوت قیمت تولید داخل با قیمت کالای کشاورزی در بازارهای هدف را سالانه بهمنظور مشوق‌های صادراتی محاسبه و از منابع هدفمندی یارانه‌ها پرداخت نماید. وزارت جهاد کشاورزی مقررات تعیین کالاهای مشمول این بند و پرداخت مابه‌التفاوت را تهیه نموده و به تصویب هیأت وزیران می‌رساند.

- ث - احیاء مرمت و لاپروا قنوات به میزان سالانه پنج درصد(%) وضع موجود در طول اجرای قانون برنامه با تأکید بر فعالیت‌های آبخیزداری و آبخوانداری برای احیای قنوات
- ج - ایجاد زیرساخت مورد نیاز برای پرورش دویست هزار تن ماهی در قفس تا پایان اجرای قانون برنامه و توسعه فعالیت‌های شیلاتی و ایجاد تأسیسات زیربنایی در سواحل کشور
- چ - برق دار کردن چاههای کشاورزی دارای پروانه بهره‌برداری
- تبصره** - منابع مورد نیاز اجرای این بند از محل صرف‌جویی در مصرف سوختهای فسیلی موضوع ماده(۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ تأمین می‌گردد.
- ح - نصب کنتور هوشمند و جمی آب با اعطای تسهیلات از وجود اداره‌شده بر روی چاههای دارای پروانه بهره‌برداری تا پایان اجرای قانون برنامه
- خ - استفاده از آب استحصالی سدها، با اولویت تأمین آب شرب مورد نیاز در حوضه آبریز محل استقرار سد
- د - تأمین حقابه کشاورزان از رودخانه‌ها، چشمها و قنات‌ها از آب سدهای احاذی بر روی این رودخانه‌ها، قنات‌ها و چشمها
- ذ - تغییر ساختار مصرف آب شرکتهای فولادی، آلیاژی و معدنی و اصلاح سامانه (سیستم) خنک‌کنندگی و شستشوی مواد خام تا پایان سال چهارم اجرای قانون برنامه
- ر - دولت موظف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه طرح الگوی کشت را برای تمامی نقاط کشور تعریف نموده و در طی سالهای اجرای این قانون به مورد اجراء گذارد.
- وزارت نیرو موظف است تخصیص آب را مطابق طرح الگوی کشت در اختیار کشاورزان قرار دهد.
- ماده ۳۶**-
الف - دولت مکلف است اقدامات لازم را با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در جهت اصلاح نظام بهره‌برداری آب آشامیدنی، بهره‌وری استحصال و بهره‌وری مصرف آن را حداقل معادل سی درصد(%) ارتقاء دهد و نیز حداقل سی درصد(%) آب آشامیدنی مناطق جنوبی کشور را از طریق شیرین کردن آب دریا تا پایان اجرای قانون تأمین نماید.
- تبصره** - وزارت نیرو موظف است تا پایان اجرای قانون برنامه تمهیدات لازم را جهت تأمین، طراحی و ساخت حداقل معادل هفتاد درصد(%) آب شیرین کن‌های موجود نیاز در شهرهای حوزه خلیج فارس و دریای عمان را از جمله از طریق خرید تضمینی آب شیرین شده و نیز مدیریت هوشمند و تجمیع خرید آب شیرین کن از طریق انتقال فناوری به داخل انجام دهد. مدیریت انتقال فناوری از طریق جهاد دانشگاهها، دانشگاهها و مراکز پژوهشی و شرکتهای دانش‌بنیان انجام می‌شود.
- ب** - عوارض حاصل از چشمها و درمانی در محدوده شهرستانهای که ظرفیت توسعه گردشگری دارند، با طی مراحل قانونی در اختیار شهرداری‌ها یا دهیاری‌های همان منطقه قرار می‌گیرد. منابع حاصله متناسب با دریافت عوارض که به پیشنهاد شورای اسلامی شهر یا روستا به تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان می‌رسد، با تصویب کمیته برنامه‌ریزی شهرستان صرف زیرساخت‌های گردشگری همان منطقه می‌شود.
- ماده ۳۷**- دولت مکلف است تمهیدات لازم را با استفاده از انواع روشهای از جمله سازوکارهای ذیل تا پایان اجرای قانون برنامه، علاوه بر وضع موجود جهت افزایش حداقل بیست و پنج درصد(%) پوشش شبکه فاضلاب شهری کشور را فراهم نماید.
- الف** - استفاده از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی داخلی و خارجی و سازمان‌های بین‌المللی در ازای واگذاری پسab استحصالی
- ب** - استفاده از منابع حاصل از فروش پسab فاضلاب جهت توسعه و تکمیل طرحهای فاضلاب شهری با پیش‌بینی منابع و مصارف آن در قانون بودجه سنواتی
- بخش ۹- محیط زیست و منابع طبیعی**
- ماده ۳۸**- دولت موظف است اقدامات زیر را جهت حفاظت از محیط‌زیست به عمل آورد:
- الف** - نظارت بر ارزیابی راهبردی محیط‌زیست(SEA) در سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای و ارزیابی اثرات زیست‌محیطی(EIA) طرحهای بزرگ کلیه دستگاههای اجرائی و بخش‌های خصوصی و تعاونی، نهادهای عمومی غیردولتی در پهنه سرزمینی از جمله مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس شاخصها، ضوابط و معیارهای پایداری محیط‌زیست.
- ب** - اجرای برنامه عمل حفاظت، احیاء، مدیریت و بهره‌برداری مناسب از تالاب‌های کشور با مشارکت سایر دستگاههای اجرائی و جوامع محلی بهویشه در ارتباط با تالاب‌های ثبت شده در کنوانسیون رامسر بهطوری که تا پایان اجرای قانون برنامه، حداقل بیست درصد (%) تالاب‌های بحرانی و در معرض تهدید کشور احیاء شوند و ضمن حفاظت و تثبیت، در روند بهبود قرار گیرند.

۴- سهم سازمان هدفمند کردن یارانه‌ها به منظور اختصاص به پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی به خانوارها، کمک به بخش سلامت و حمایت از تولید و اشتغال از طریق تأمین اعتبارات مربوط به اجرای قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۴ و قانون توسعه حمل و نقل و مدیریت مصرف سوخت مصوب ۱۳۸۶/۹/۱۸

تبصره ۱- دولت مکلف است سهم سازمان هدفمند کردن یارانه‌ها از دریافتی‌ها را هر ساله در ردیف منابع بودجه عمومی (شماره ۲۱۰۱۰۲) و مصارف مرتبط با آن را در ردیفهای مستقل و جداگانه در ارقام بودجه عمومی درج کند.

تبصره ۲- استفاده از منابع مذکور به هر نحو دیگر در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی است.

تبصره ۳- دولت مکلف است گزارش تفصیلی این بند را هر شش ماه یکبار به دیوان محاسبات کشور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

احکام این ماده در طول اجرای برنامه بر قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و اصلاحات و الحالات بعدی آن حاکم است.

جدول درج دریافتی‌ها و پرداختی‌های هدفمند کردن یارانه‌ها در سیواته برنامه ششم

میلیارد ریال	پرداختی‌ها (مصارف)	میلیارد ریال	دریافتی‌ها (منابع)
	مالیات بر ارزش افزوده		
	سهم شرکتهای تولید و توزیع کننده انرژی (تفکیک شرکتها)		
	پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی به خانوارها		
	کمک به بخش سلامت		
	حمایت از تولید و اشتغال از طریق تأمین اعتبارات مربوط به اجرای قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۴ و قانون توسعه حمل و نقل و مدیریت مصرف سوخت مصوب ۱۳۸۶/۹/۱۸		
	حداقل مستمری خانوارهای مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی موضوع ماده (۷۹) این قانون		

ماده ۴۰- دولت موظف است به منظور توسعه صنعت هوا و فضا و دستیابی به علوم فناوری‌های نوین در زمینه مذکور اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - بسترسازی و حمایت لازم به منظور ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و صنایع مرتبط با طراحی، ساخت، آزمایش، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی، ماهواره، ماهواره‌بر و ایستگاه‌های زمینی

ب - حفظ و نگهداری از موقعیت‌های مداری متعلق به جمهوری اسلامی ایران و پیش‌بینی تمهیقات لازم برای ایجاد زیرساخت‌ها و اجرای طرحهای (بروزهای) ماهواره ملی در راستای حفظ نقاط یاد شده

ماده ۴۱-

الف - در راستای اجراء و پیشبرد سیاست‌های کلی برنامه ششم و اقتصاد مقاومتی، سازمان انرژی اتمی مکلف است با رعایت اصول پدافند غیرعامل نسبت به تدوین طرح ملی مقابله با شرایط اضطراری نیروگاهها و تأسیسات هسته‌ای با همکاری سازمان، وزارت‌تخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، کشور و امور خارجه و سازمان پدافند غیرعامل و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط اقدام کند و آنرا به تصویب شورای عالی امنیت ملی کشور برساند.

تبصره - دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط مکلفند نسبت به اجرای آن متناسب با شرایط بیرونی و داخلی نیروگاهها با نظارت و راهبری سازمان پدافند غیرعامل و سازمان انرژی اتمی به تناسب وظیفه اقدام نمایند.

ب - درخصوص روساهای هلیله و بندرگاه مجاور نیروگاه اتمی بوشهر براساس قوانین و مقررات مربوطه، توسط وزارت کشور و با همکاری سازمان انرژی اتمی و سازمان، تعیین تکلیف شود.

ماده ۴۲-

ظر - بازنگری در محدوده مناطق چهارگانه محیط زیست و همچنین تعریف و تقسیم بندی جدید مناطق با توجه به تقسیمات نوین اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت (IUCN) توسط سازمان حفاظت محیط زیست

ع - کشاورزان و دامدارانی که محصولات آنها با تشخیص جهاد کشاورزی شهرستان در معرض تهدید حیات وحش می‌باشد، می‌توانند برای جلوگیری از خسارت نسبت به محصور نمودن مزارع خود در چهارچوب قانون و مقررات مربوطه اقدام کنند.

غ - سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است نسبت به پاسخ استعلام‌های مربوط به طرحهای عمرانی دولتی و طرحهای اقتصادی سرمایه‌گذاران حداکثر ظرف مدت دو ماه اقدام نماید و در صورت رد گزارشها و درخواست‌های مذکور دلایل را کتاباً به صورت شفاف مطابق قوانین و ضوابط فنی مربوطه به ذی‌نفعان اعلام کند. عدم پاسخ سازمان حفاظت محیط زیست در مهلت مقرر، به منزله تأیید می‌باشد.

ف -

۱- هرگونه بهره‌برداری چوبی از درختان جنگل‌های کشور از ابتدای سال چهارم اجرای قانون برنامه، ممنوع می‌باشد. دولت در ارتباط با قراردادهای طرحهای جنگل‌داری مذکور که مدت اجرای آن به اتمام می‌رسد، مجاز به تمدید قرارداد نمی‌باشد.

تبصره - بهره‌برداری چوبی در طرحهای جنگل‌داری طی سالهای اول تا سوم اجرای قانون برنامه توسعه صرفاً از درختان شکسته، افتاده و ریشه‌کن در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه خواهد بود.

۲- دولت مکلف است نسبت به اصلاح آن دسته از طرحهای جنگل‌داری که مدت اجرای آن تا پایان سال سوم اجرای قانون برنامه به اتمام نمی‌رسد، تعیین خسارت کارشناسی نموده و خسارت حاصله را در بودجه سیواته درج نماید.

تبصره ۱- بهره‌برداری از درختان جنگل‌های ریشه‌کن، شکسته، افتاده، خشک سریا و آفت‌زده غیرقابل احیاء تا پیش از تصویب طرح جایگزین و حداکثر تا پایان سال سوم برنامه صرفاً با مجوز سازمان جنگل‌ها، مراعت و آبخیزداری کشور مجاز می‌باشد و پس از تصویب طرح جایگزین صرفاً براساس این طرح و با مجوز سازمان جنگل‌ها، مراعت و آبخیزداری کشور خواهد بود.

تبصره ۲- برداشت درختان جنگلی برای طرحهای عمرانی در صورت دارابودن ارزیابی زیست محیطی و شناسه (کد) شناسایی با مجوز سازمان جنگل‌ها، مراعت و آبخیزداری کشور بلامانع است. همچنین بهره‌برداری از درختکاری و جنگلکاری‌های دست کاشت به منظور زراعت چوب با تشخیص و مجوز سازمان جنگل‌ها، مراعت و آبخیزداری کشور مجاز است.

۳- بهمنظور تحقق بند (۱) دولت مکلف است با اختصاص ردیف اعتباری مستقل نسبت به پیش‌بینی اعتبارات و امکانات در بودجه‌های سیواته پوشش کامل و مؤثر حفاظت از جنگل‌های کشور، مهار عوامل ناپایداری، جلوگیری از تغییر کاربری، تجاوز و تصرف، مبارزه با قاچاق چوب، استقرار مدیریت پایدار جنگل و اجرای تعهدات اقدام نماید.

تبصره - دولت مکلف است تسهیلات لازم را جهت توسعه زراعت چوب و واردات مواد اولیه صنایع مرتبط با چوب (سلولزی) در اختیار صاحبان صنایع و کشاورزان طرف قرارداد آنان قرار دهد.

بخش ۱۰- انرژی، صنعت و معدن ماده ۳۹-

الف - بهمنظور ارتقاء عدالت اجتماعی، افزایش بهره‌وری در مصرف آب و انرژی و هدفمند کردن یارانه‌ها در جهت افزایش تولید و توسعه نقش مردم در اقتصاد، به دولت اجازه داده می‌شود که قیمت آب و حاملهای انرژی و سایر کالاهای خدمات یارانه‌ای را با رعایت ملاحظات اجتماعی و اقتصادی و حفظ مزیت نسبی و رقابتی برای صنایع و تولیدات، به تدریج تا پایان سال ۱۴۰۰ با توجه به مواد (۱)، (۲) و (۳) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ اصلاح و از منابع حاصل به صورت هدفمند برای افزایش تولید، اشتغال، حمایت از صادرات غیرنفتی، بهره‌وری، کاهش شدت انرژی، کاهش آلودگی هوا و ارتقاء شاخصهای عدالت اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی از خانوارهای نیازمند و تأمین هزینه‌های عملیاتی و سرمایه‌گذاری شرکتهای ذی‌ربط در چهارچوب بودجه‌های سالانه اقدام لازم را به عمل آورد.

ب - به منظور ایجاد شفافیت در اجرای قانون، دولت مکلف است دریافت‌ها و پرداخت‌های مرتبط با قانون هدفمند کردن یارانه‌ها را در جدول جداگانه‌ای حاوی اقلام زیر همراه با بودجه‌های سیواته به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند:

- ۱- کل دریافت‌های حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها
- ۲- مالیات بر ارزش افزوده مرتبط با آن
- ۳- سهم شرکتهای تولید و توزیع کننده انرژی به تفکیک هر شرکت

- الف - دولت مکلف است در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، حمایت‌ها و مساعدت‌های لازم از قبیل کمکهای مالی و اعتباری و تنظیم مقررات مورد نیاز برای استفاده از ظرفیت مازاد صنعت دفاعی و نیل به خوداتکایی در تأمین اقلام دفاعی و غیردفاعی کشور را با مشارکت بخش خصوصی به عمل آورد. همه دستگاههای اجرائی مجازند از این ظرفیت‌ها استفاده کنند.**
- ب - به منظور ارتقاء و به روز نمودن فناوری‌های صنعت دانش‌بنیان هوایپیماسازی، تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و بهینه‌سازی زیرساخت‌های شرکت صنایع هوایپیماسازی ایران، نوسازی و تأمین ناوگان مسافری کشور (خرید هوایپیما) با اولویت استفاده از ظرفیت‌های این شرکت انجام گیرد.**
- ماده ۴۳- دولت مکلف است به منظور حمایت، توسعه و ارتقاء جایگاه بخش معدن صنایع معدنی در اقتصاد ملی، در طی سالهای اجرای قانون برنامه:**
- الف - شورای معدن در هر استان با ترکیب، وظایف و اختیارات زیر تشکیل دهد:**
- ۱- ترکیب شورا:
 - استاندار به عنوان رئیس شورا (غیرقابل تفویض)
 - معاون امور عمرانی استاندار
 - رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت (دبیرشورا)
 - رئیس سازمان استان
 - رئیس اتاق تعاون استان (بدون حق رأی)
 - رئیس اتاق معرفی رئیس قوه قضائیه (بدون حق رأی)
 - یکنفر از قضات با معرفی رئیس قوه قضائیه (بدون حق رأی)
 - دونفر از اعضای نظام مهندسی معدن استان با انتخاب هیأت‌رئیسه نظام مهندسی معدن استان (بدون حق رأی)
 - مدیرکل حفاظت محیط زیست استان
 - مدیرکل منابع طبیعی استان
 - رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان
 - فرمانده نیروی انتظامی استان (بدون حق رأی)
 - دونفر از نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی با رأی مجلس (به عنوان ناظر)
- ۲- شورای معدن استان موظف است در چهارچوب قوانین و مصوبات شورای عالی معدن ضمن نظارت بر استخراج ماده معدنی شناسایی شده و هرگونه فروش و واگذاری پرونده قبل از بهره‌برداری با رعایت ملاحظات زیست‌محیطی و حداقل تخریب منابع طبیعی، اقدامات لازم را نسبت به تسهیل، تسریع و ایجاد صنایع پایین‌دستی انجام دهد.**
- حکم جزء (۲) بند (الف) ماده (۴۳) در طول اجرای قانون برنامه بر ماد (۲) و (۴۴) قانون معدن مصوب ۱۳۷۷/۲/۲۷ حاکم است.**
- ۳- یک نسخه از مصوبات شورای معدن استان به شورای عالی معدن ارسال می‌گردد.**
- ۴- حسابهای بانکی و گردش مالی خرید و فروش معدن با رعایت ضوابط قانونی، باید در استان‌های محل ذخایر معدنی انجام پذیرد و دفاتر مالی و قانونی مربوطه در استان‌های مذکور مستقر می‌شود و حوزه مالیاتی آنها در همان استان‌ها تعیین می‌شود و شورای معدن استان موظف است بر اجرای این جزء نظارت کند.**
- تبصره - در مورد معدن در مالکیت دولت، رعایت ماده (۳۹) قانون محاسبات عمومی کشور الزامی است.**
- ۵- در مواردی که به دلیل بهره‌برداری از معدن و فعالیت‌های صنایع معدنی، خسارت‌هایی به اهالی ساکن در منطقه و بخش کشاورزی آنها برسد، علاوه بر عوارض آلایندگی، با تصویب شورای معدن استان تا یک‌درصد (۱%) فروش آنها، پس از واریز به خزانه معین استان نزد خزانه‌داری کل کشور به جریان خسارت‌های مذکور و در صورت وارد شدن آسیبهای عمومی، به فعالیت‌های بهداشتی، درمانی و عمرانی موردنیاز نفت و درگیر اختصاص می‌یابد.**
- تبصره - شورای معدن استان موظف است اصلاح فناوری آلاینده و به روزآوری آنها را پیگیری کند.**
- ب - سازمان‌های توسعه‌ای مانند سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایرو) و سازمان توسعه و نوسازی معدن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و نهادهای عمومی غیردولتی با رعایت سیاست‌های کلی و قانون اجرایی سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ مکلفند نسبت به سرمایه‌گذاری در معدن و صنایع معدنی اولویت قائل شوند.**
- پ - در آمدهای حاصل از بخش معدن شامل حقوق دولتی (با رعایت ماده (۱۴) قانون معدن مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۳) حق انتفاع پرونده بهره‌برداری (دولتی)، عواید حاصل از**
- تبصره - آینین‌نامه اجرائی این جزء ظرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت‌خانه‌های نیرو، راه و شهرسازی و نفت تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.**
- ۲- تسهیلات لازم برای ایجاد ظرفیت پالایش مقدار دو میلیون و هفتادهزار بشکه در روز نفت خام و میغانات گازی با ضریب پیچیدگی بالا توسط بخش غیردولتی را به نحوی برنامه‌ریزی و اجراء کند تا ترکیب تولید فرآورده آنها اساساً به محصولات سکترومیان تقطیر اختصاص یابد و سهم نفت کرده در الگوی پالایش از دهدار (۱۰%) بیشتر نشود.**
- ۳- برای جلب سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی، برای افزایش ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی جدید به نحوی برنامه‌ریزی و اجراء کند که تا آخر اجرای قانون برنامه ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور به صد میلیون تن افزایش یابد. بدین منظور لازم است خوارک موردنیاز برای واحدهای مجتمع‌های تولیدی که پرونده بهره‌برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت را دارند و تأمین آب و برق موردنیاز آنها میسر است و مشکلات زیست‌محیطی ندارند، با همراهی وزارت نفت تأمین گردد.**
- حکم اجزای (۲) و (۳) بند (الف) این ماده در طول اجرای برنامه بر بند (ی) ماده (۱) قانون الحق برخی ماده به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) حاکم است.**
- ۴- در قالب طرح جامع حمل و نقل کشور نسبت به کاهش مصرف انرژی و کربن در ناوگان حمل و نقل اقدام و از شماره‌گذاری خودروهایی که شرایط یورو ۴ را ندارند خودداری نماید.**
- ب - وزارت نیرو موظف است به منظور افزایش بازدهی و ضریب بهره‌وری نیروگاهها:**
- ۱- موافقت اصولی برای ایجاد نیروگاهها با بازدهی پنجاه و پنج تا شصت درصد (۵۵%) تا ۶۰% صادر نماید.**
- ۲- قیمت خرید برق را با توجه به ساز و کار بازار در بورس تعیین نماید.**
- تبصره - آینین‌نامه اجرائی این بند توسط وزارت‌خانه‌های نیرو و نفت و سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.**
- احکام این ماده در طول اجرای قانون برنامه بر ماده (۱) قانون الحق برخی از ماده به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) حاکم است.**
- ماده ۴۵- وزارت‌خانه‌های نفت و نیرو موظفند با همکاری سایر دستگاههای اجرائی ذی‌ربط، برنامه اجرائی «طرح جامع انرژی کشور» را تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه**

دستباف روستایی و شهری سراسر کشور و نیز صنایع و خدمات جانبی فرش دستباف بهمنظور ارتقاء و بهبود بهرهوری، تثبیت و افزایش سهم صادراتی و بازاریابی‌های داخلی و خارجی را به عمل آورد.

تبصره – وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف به پیگیری اجرای حکم این بند در دولت است.

حکم ماده (۴۶) این قانون بر حکم ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور حاکم است.

ماده ۴۷ کلیه دستگاههای اجرائی از جمله وزارت‌خانه‌های نفت و نیرو و سازمان انرژی اتمی و بنگاههای اقتصادی نهادهای عمومی غیردولتی مکلفند در طول اجرای قانون برنامه، در طرح‌های (پروژه‌های) خود و در شرایط برابر به پیمانکاران بومی وارد شرایط استانی اولویت دهند و در فرآوری با کلیه شرکتها و پیمانکاران، اولویت با بهکارگیری نیروهای بومی استانی (در شرایط برابر از نظر علمی و تجربی و با اولویت محل سکونت نزدیکتر) را درج و بر حسن اجرای آن نظارت کنند.

ماده ۴۸ دولت مکلف است:

الف – کلیه طرح‌های جمع‌آوری، مهار، کنترل و بهره‌برداری از گازهای همراه تولید و مشعل در کلیه میادین نفتی و تأسیسات صنعت نفت را با تعیین نرخ عادلانه خوارک آنها ظرف مدت حداقل سه‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون از طریق فراخوان به مردم و بخش غیردولتی واگذار نماید به گونه‌ای که تا پایان برنامه حداقل نود درصد (۹۰%) گازهای مشعل مهار و کنترل شده باشد.

ب – بهمنظور افزایش خدمات سوخت‌رسانی به کشتی‌ها (بانکرینگ) و خدمات جانبی آن در خلیج فارس و دریای عمان ضمن انجام حمایت‌های لازم از بخش غیردولتی در خرید شناورهای مخصوص، قیمت‌گذاری فرآورده، شرایط، تسهیلات، مشوق‌ها و صدور مجوزهای مورد نیاز برای توسعه صنعت سوخت‌رسانی به کشتی‌ها (بانکرینگ) و خدمات منطقه خلیج فارس و دریای عمان در پایان برنامه حداقل به پنجمان درصد (۵%) برسد.

پ – از طریق سازمان انرژی اتمی ایران در راستای ارتقای آگاهی‌ها و پذیرش اجتماعی و مشارکت‌افزایی در دستیابی به توسعه پایدار برق هسته‌ای و همانگی اجتماعی خود اقدامات لازم را طبق قوانین و مقررات مربوطه در این خصوص، با اولویت مناطق دارای ساختگاه هسته‌ای به عمل آورد.

تبصره – آیین‌نامه اجرائی مربوطه با پیشنهاد سازمان انرژی اتمی ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ت – از طریق وزارت نیرو در طول اجرای برنامه نسبت به افزایش توان تولید برق تا بیست و پنج هزار مگاوات از طریق سرمایه‌گذاری مؤسسات عمومی غیردولتی، تعاونی و خصوصی اعم از داخلی و خارجی و یا منابع داخلی شرکتهای تابعه یا بهصورت روش‌های متداول سرمایه‌گذاری از جمله ساخت، بهره‌برداری و تصرف (BOO) و ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT) اقدام نماید. خرید تضمینی برق بر اساس نرخ تعیین شده توسط شورای اقتصاد خواهد بود.

ث – بهمنظور افزایش و ارتقای توان علمی، فناوری و نوآوری در صنعت نفت معادل یک‌درصد (۱۰%) از اعتبارات طرح‌های توسعه‌ای سالانه شرکتهای تابعه را در طول اجرای قانون برنامه، جهت ایجاد ظرفیت جذب، توسعه فناوری‌های اولویت‌دار نفت، گاز و پتروشیمی و انرژی‌های تجدیدپذیر و بهکارگیری آنها در صنایع مرتبط و ارتقای فناوری‌های موجود و بومی سازی آنها و کاهش شدت مصرف انرژی ضمن مبالغه موافقتنامه با سازمان اختصاص دهد و گزارش عملکرد این بند را سالانه به کمیسیون‌های انرژی و آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی ارائه نماید. همچنین به منظور افزایش ضریب بازیافت مخازن کشور در طول اجرای قانون برنامه به میزان یک‌درصد (۱۰%) از طریق وزارت نفت طی سال اول اجرای این قانون، برنامه جامع صیانتی و ازدیاد برداشت از مخازن هیدروکربوری را با رعایت اولویت‌بندی مخازن به تفکیک نواحی خشکی و مناطق دریابی تهیه کند و پس از تصویب آن توسط مراجع قانونی، اقدامات لازم را به عمل آورد.

ج –

۱- وزارت نفت موظف است تمهیدات لازم را برای استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های شرکتهای بخش خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف، تولید و بهره‌برداری (نه مالکیت) میادین نفت و گاز بهویژه میادین مشترک در چهارچوب سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به عمل آورد.

در چهارچوب قوانین مربوطه و در راستای سند ملی راهبرد انرژی کشور مصوب شورای عالی انرژی کشور، تهیه کنند و به تصویب هیأت وزیران برسانند.

ماده ۴۶ بهمنظور رونق تولید، نوسازی صنایع، حمایت هدفمند از صنایع دارای اولویت سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و همچنین توسعه صادرات غیرنفتی، دولت و دستگاههای اجرائی ذیریط به شرح زیر اقدام می‌کنند:

الف – وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است حداقل ظرف مدت شش‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، فهرست اولویت‌های صنعتی (با اولویت صنایع معدنی) را با رعایت ملاحظات آمایش سرزیمینی و تعادل‌بخشی منطقه‌ای به تصویب هیأت وزیران برساند.

ب – دولت مکلف است طرح جایگزینی محصولات کم‌بازدش صنعتی و پر مصرف مانند خودروهای فرسوده را سالانه بیست‌درصد (۲۰٪) از سال دوم اجرای قانون برنامه با اعطای مشوقه‌ای مورد نیاز اجراء نماید.

تبصره – آیین‌نامه اجرائی مربوط با پیشنهاد مشترک سازمان، وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن و تجارت، نفت و نیرو ظرف مدت شش‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

پ – بانک مرکزی (شورای پول و اعتبار) مکلف است سیاست‌های پرداخت تسهیلات بانکی را به گونه‌ای تنظیم نماید که سهم بخش صنعت و معدن از تسهیلات پرداختی سالانه طی اجرای قانون برنامه حداقل چهل‌درصد (۴۰٪) باشد.

ت – دولت مکلف است با رعایت تبصره (۳) ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ طی اجرای قانون برنامه سازوکار لازم برای پوشش خطرات افزایش سالانه بیش از ده‌درصد (۱۰٪) نرخ ارز را در بودجه سنتوایی پیش‌بینی کند و برای بنگاههای اقتصادی دریافت کننده تسهیلات ارزی طراحی و به اجراء درآورد.

ث – دستگاههای اجرائی نظیر شهرداری‌ها، محاکم دادگستری، نیروی انتظامی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلفند تا پایان سال دوم برنامه دستورالعمل‌ها و فرآیندهای داخلی و زیرساخت‌های نرم‌افزاری خود را به گونه‌ای نمایند تا دریافت اطلاعات از متقاضیان و محاسبه کلیه حقوق و عوارض دولتی مانند بیمه، مالیات، حقوق مالکانه و جریمه‌های آنها، جریمه‌ها و عوارض شهرداری و نیز اعتراضات واردۀ بر آن محاسبات صرفاً با استفاده از نرم‌افزار و بدون حضور نیروی انسانی همزمان با ارسال الکترونیکی درخواست یا اخراج‌نامه میسر شود و همراه با توضیح کامل محاسبات به صورت بخط (آنلاین) به متقاضی اعلام و پرداخت‌ها و دریافت‌ها از طریق الکترونیکی انجام شود.

ج – دولت با همکاری سایر قوا مکلف است به گونه‌ای برنامه‌بزی و اقدام نماید که ورود کالای قاچاق در طول سالهای اجرای قانون برنامه، سالانه حداقل ده‌درصد (۱۰٪) کاهش یابد و از سال اول اجرای قانون برنامه از فعالیت مبادی ورودی غیرمجاز زمینی و دریابی که خارج از کنترل گمرک است جلوگیری به عمل آورده و گزارش سالانه آن را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

چ – سپرده‌گذاری ده‌درصد (۱۰٪) سالانه (ارزی) از منابع ورودی صندوق توسعه ملی در قبال اخذ خط اعتباری ریالی برای ارائه تسهیلات ریالی به صنایع کوچک و متوسط تعاونی و غیردولتی در چهارچوب اسنامه دائمی صندوق توسعه ملی از طریق بانکهای اعمال دولتی انجام می‌شود.

ح – وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است حداقل تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه، طرح نوسازی و بازسازی صنایع را به نحوی که منجر به کاهش مصرف و شدت انرژی و آلایندگی و افزایش بازدهی و ارتقای کیفیت تولیدات داخلی و رقابت‌پذیری آنها شود، تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران اجرائی نماید. دولت موظف است اقدامات حمایتی و تشویقی و همچنین تأمین تسهیلات اعتباری مورد نیاز را در قالب بودجه سنتوایی پیش‌بینی کند.

خ – دولت مکلف است در راستای تقویت صادرات غیرنفتی و حمایت مؤثر از فعالیت صنایع کوچک و متوسط و دریابی کشور و توسعه فعالیت‌های معدنی، حمایت لازم را از صندوق ضمانت صادرات ایران، صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک، تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک، بیمه فعالیت‌های معدنی و صنایع دریابی در طی سالهای اجرای قانون برنامه به عمل آورد.

د – دولت مکلف است توسعه و هدفمندسازی پژوهش، آموزش، تولید و تبلیغات و همچنین توسعه تجارت الکترونیک فرش و ایجاد خانه فرش در بازارهای هدف و موردنظر برای هویت‌بخشی، ارتقای کیفیت تولید و روان‌سازی، سفارش‌پذیری، حمایت از ایجاد و توسعه و تجهیز کارگاههای متمرک و غیرمتمرک و اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی فرش

ب - دولت موظف است از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون نسبت به بازنگری از طرق تمهیدات قانونی و لغو تخفیفات تکلیفی و معافیت در زمینه بهره‌برداری از خدمات ناوبری هوایی، فرودگاهی، نشت و برخاست، خدمات پروازی، واگذاری اماکن و سایر موارد مرتبط واقعی نمودن ترخ آنها اقدام نماید.

پ - سازمان هوایی‌پایمایی کشوری موظف است، به منظور تقویت اقتصاد حمل و نقل هوایی، تغییر سرمایه‌گذاری در بخش هوایی غیرنظمی، بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و سرمایه‌ها و ارتقاء سطح علمی و فنی صنعت هوایی کشور با رعایت اصل حمایت از صنایع داخلی دانش‌بنیان و انتقال فناوری پیشرفته به داخل و همچنین ایجاد اشتغال برای نیروهای تحصیل‌کرده، برنامه مدونی به منظور تحقق اهداف ذیل تهیی و پس از تأیید شورای عالی هوایی‌پایمایی کشوری به اجراء بگذارد:

۱- پیش‌بینی و مدیریت نیازمندی‌های توسعه ناوگان هوایی کشور با رعایت خطمشی‌های مبتنی بر توسعه پایدار

۲- سیاست‌گذاری و لحاظ کردن تدبیر لازم برای چگونگی تأمین انواع هوایی‌پایمایی و بالگردات مورد نیاز ناوگان حمل و نقل هوایی کشور با همکاری‌های مشترک داخلی و بین‌المللی با اولویت حمایت از تولید داخلی را

۳- سیاست‌گذاری و لحاظ کردن تدبیر لازم جهت مشارکت صنایع هوایی داخلی با اولویت بخش خصوصی در ساخت و تولید انواع هوایی‌پایمایی و بالگرداتی که تأمین و خرید آنها از خارج کشور صورت می‌پذیرد.

ت - به منظور حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان و تقویت و توسعه صنعت هوایی، تمامی شرکت‌های فعال در این صنعت در حوزه‌های طراحی، ساخت، سرهم (مونتاز) و تعمیر و نگهداری انواع وسایل پرنده و متعلقات آنها در طول اجرای این قانون از قوانین و سیاست‌های حمایتی پیش‌بینی شده و مصوب برای شرکت‌های دانش‌بنیان برخوردار خواهند بود.

تبصره - صلاحیت احراز و برخورداری از این حمایت‌ها بر عهده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور خواهد بود.

تبصره بند (ت) ماده (۵۳) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی مغایرت بر ماده (۷) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات حاکم است.

ث - سفارش ساخت هوایی‌پایمایی و بالگرد به سازندگان داخلی از پرداخت هزینه‌های ثبت سفارش معاف خواهد بود.

ماده ۵۴ - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت‌خانه‌های کشور و راه و شهرسازی ضمن حمایت از سازندگان داخلی تجهیزات مورد نیاز در گونه‌ای سازماندهی نماید که ضمن رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ با اصلاحات و الحالات بعدی به ازای خریدهای خارجی، انتقال فناوری به داخل کشور صورت گیرد به نحوی که تا پایان اجرای این قانون مالیات‌های خارجی، انتقال فناوری به داخل کشور صورت گیرد به نحوی که تجهیزات مورد نیاز صنعت حمل و نقل ریلی شهری و بین شهری با کمک و استفاده از نهادهای علمی و فناوری ملی نظیر جهاد دانشگاهی، دانشگاهها و مراکز پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی صورت گیرد.

ماده ۵۵ - هرینه خدمات مدیریت طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت ساخت و توسعه زیربنایی حمل و نقل کشور، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، شرکت مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران و شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی تا دو و نیم درصد (۲/۵٪) عملکرد تخصیص اعتبارات ذی‌ربط با احتساب کل وجه دریافتی از بودجه عمومی دولت اعم از وجود نقد، استناد خزانه، اوراق مشارکت و سایر اوراق بهادر تعیین و توسعه سازمان در اختیار بنیاد و شرکت‌های مذکور قرار می‌گیرد.

سازمان موظف به تخصیص اعتبارات اجنب‌نپذیر بنیاد و شرکت‌های مذکور در چهارچوب بودجه آنها از محل اعتبارات فوق تا دو و نیم درصد (۲/۵٪) می‌باشد.

ماده ۵۶ - وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان ملی استاندارد موفنده بر طراحی و ساخت خودروهای داخلی بهنحوی نظارت کنند که اینمی خودروهای مذکور متناسب با حداکثر سرعت ارتفاع یافته تا در تصادفات جاده‌ای، تلفات به حداقل میانگین جهانی برسد.

۲- وزارت نفت موظف است به ذخایر راهبردی نفت و گاز بهمنظور اثرباری در بازار جهانی نفت و گاز با تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز بهویژه در میادین مشترک را تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه افزایش دهد.

۳- در جهت اجرائی شدن سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و اقتصاد مقاومتی دولت موظف است فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات بر جسته در این زمینه را تقویت نماید و ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان‌سازی آن بهویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فرآگیر و رایج ملی را تبیین و ترویج نماید.

حکم ماده (۴۸) این قانون بر حکم ماده (۶۵) قانون الحق برقی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) حاکم است.

ماده ۴۹ - دولت موظف است از سال اول برنامه اقدامات لازم را در راستای تشکیل بازار منطقه‌ای و ایجاد قطب (هاب) منطقه‌ای برق به عمل آورد به طوری که شبکه برق کشور از شمال، جنوب، شرق و غرب به کشورهای همسایه متصل شود.

ماده ۵۰ - دولت مکلف است سهم نیروگاههای تجدیدپذیر و پاک با اولویت سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (داخلی و خارجی) با حداکثر استفاده از ظرفیت داخلی را تا پایان اجرای قانون برنامه به حداقل پنج درصد (۵٪) ظرفیت برق کشور برساند.

بخش ۱۱- حمل و نقل و مسکن

ماده ۵۱ - با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در راستای مردمی‌شدن اقتصاد و گسترش زیرساخت‌های مورد نیاز برای خدمات تجاری خارجی و افزایش عبور (ترانزیت) و حل مشکلات حمل و نقل:

الف - به سازمان بنادر و دریانوردی و شرکت فرودگاهها و ناوگران هوایی ایران اجازه داده می‌شود با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷ و الحالات بعدی آن نسبت به مشارکت با شرکت‌های معتبر بین‌المللی (داخلی و خارجی)، برای تشکیل شرکت‌هایی جهت سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری از بنادر اصلی با کارکرد بین‌المللی و فرودگاهی به استثنای خدمات کمکناوی و نشت و برخاست هوایی‌پایمایی اقدام نماید. سهم شرکت فرودگاهها و ناوگران هوایی ایران و سازمان بنادر و دریانوردی و بخش خصوصی داخلی حداقل پنجاه‌وپنجم درصد (۵۱٪) خواهد بود.

ب - به سازمان بنادر و دریانوردی اجازه داده می‌شود با حفظ وظایف حاکمیتی از طرق ارائه حمایت و مشوقهای لازم، نسبت به واگذاری حق بهره‌برداری و مدیریت بنادر کوچک و محلی، اعطای مجوز احداث بنادر کوچک جدید به اشخاص حقوقی حرفاً و معتبر غیردولتی با رعایت قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی و اصول رقابتی اقدام نماید.

ماده ۵۲ - بهمنظور تقویت اقتصاد حمل و نقل ریلی و تغییر سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در این زمینه و تسريع و تسهیل اجرای طرحهای (پروژه‌ها) و افزایش رضایتمندی و اقبال عمومی از خدمات ارائه شده در این نوع حمل و نقل:

الف - سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در احداث و بهره‌برداری از حمل و نقل ریلی درون شهری و برون شهری مانند سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته تلقی شده و مشمول کلیه قوانین و مقررات مرتبط با سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته خواهد بود.

ب - مالیات بر ارزش افزوده خدمات حمل و نقل ریلی علاوه بر معافیت‌های مذکور در بند (۱۲) ماده (۱۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده با نرخ صفر محاسبه خواهد شد.

پ - وزارت راه و شهرسازی موظف است با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷ و الحالات بعدی آن و قانون حمایت از سامانه‌های حمل و نقل ریلی شهری و حومه‌ای مصوب ۱۳۸۵/۵/۲۲ شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای را با هدف ساماندهی حاشیه شهرها و توسعه امور حمل و نقل ریلی حومه‌ای و ساخت خطوط مستقل حومه‌ای در زیرمجموعه شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل دهد. این شرکت با همکاری شهرباری‌های مربوطه متولی کلیه امور حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای در کشور می‌باشد. فعالیت شرکت‌های قطارهای شهری به طور مستقل در امور توسعه حمل و نقل ریلی حومه بلامانع است. اساسنامه شرکت حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای ظرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان، وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۵۳ -

الف - شرکت مادر تخصصی فرودگاهها و ناوگران هوایی ایران و شرکت‌های فرودگاهی وابسته و شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران مشمول مزایای قانون توسعه صنعت ایران‌گردی و جهان‌گردی مصوب ۱۳۷۰/۷/۷ می‌شوند.

ت - وزارت راه و شهرسازی با رعایت وظایف و اختیارات سایر دستگاهها بدون ایجاد تشکیلات جدید و استفاده از امکانات سایر دستگاهها مکلف است در راستای تحقق پذیری طرحهای توسعه و عمران شهری و روستایی، آمیش و کنترل تخلفات، انضباط شهری و حفظ حقوق شهرودنان نسبت به استقرار سامانه (سیستم) یکپارچه اطلاعات مکانی، تأمین زیرساختهای مورد نیاز آن و ایجاد ساختار مناسب برای اشتراک‌گذاری داده‌های مکانی توسط کلیه دستگاههای مرتبط اقدام نماید. این حکم ناقص و ناسخ هیچ‌یک از قوانین نیست.

تبصره - در ماده (۱۸) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۵ با اصلاحات و الحالات بعدی عبارت «برنامه پنجم» به «برنامه ششم» تغییر می‌یابد. منابع مورد نیاز بندهای این ماده از این محل قابل تأمین است.

ماده ۶۰ - به منظور مقاومسازی ساختمان‌ها و اصلاح الگوی مصرف به ویژه مصرف انرژی در بخش ساختمان و مسکن اقدامات زیر انجام گردد:

الف - شهرداری‌ها مکلفند نسبت به درج الزام رعایت مقررات ملی ساختمان در پروندهای ساختمانی اقدام نمایند. صدور پایان‌کار برای واحدهای احداث شده بر مبنای این پروندها، منوط به رعایت کامل این مقررات است.

ب - کلیه مجریان دولتی موظفند مسؤولیت فنی (حرفه‌ای) خود و در صورت نیاز، مسؤولیت سایر عوامل مرتبط با طراحی، محاسبه و نظارت بر ساختمان‌های تحت پوشش خود اعم از شهری و روستایی را نزد یکی از شرکتهای دارای صلاحیت، بیمه نمایند.

پ - به منظور انجام مطالعات لازم برای کاهش خطرپذیری در برابر زلزله:

۱- شبکه ایستگاههای ستانگاری و زلزله‌نگاری و پیش‌نماگرهای زلزله توسعه یابد.

۲- در طی اجرای قانون برنامه استانداردسازی مصالح و روش‌های مقاومسازی ساختمانی، به صورت کامل محقق و از تولید کنندگان و ارائه‌کنندگان مصالح و روش‌های مذکور حمایت شود.

ماده ۶۱

الف - شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مکلف است نسبت به احصاء مناطق ویژه نیازمند بهسازی و نوسازی در بافت‌های فرسوده و دسته‌بندی طرحهای واقع در این مناطق، با اولویت‌های زیر اقدام نماید:

۱- طرحهایی که به دلیل وجود منافع عمومی، اجرای به موقع آنها ضروری است.
۲- طرحهایی که از طریق تدوین ضوابط و مقررات و مشارکت مردم و حمایت دولت، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به مرور زمان قابل انجام است.

تبصره - طرحهای گروه (۱) مشمول برنامه‌های عمومی و عمرانی دولت موضوع «لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۱۷» شورای انقلاب با اصلاحات و الحالات مصوب (۱۰) می‌باشد که تمام یا بخشی از منابع مورد نیاز آن می‌تواند از طریق بخشش‌های غیردولتی تأمین شود.

ب - دستگاههای اجرائی ذی‌ربط موظفند به منظور افزایش بهره‌وری و استحصال زمین نسبت به احیاء بافت‌های فرسوده و نامناسب روش‌تایی اقدام نمایند.

پ - وزارت‌خانه‌های راه و شهرسازی و کشور و شهرداری‌ها موظفند با اعمال سیاست‌های تشویقی و در چهارچوب قانون حمایت از احیاء بافت‌های فرسوده از اقدامات بخش غیردولتی برای احیاء و بازسازی بافت‌های فرسوده در قالب بودجه مصوب حمایت نمایند.

ت - دولت مکلف است از طریق اعمال سیاست‌های حمایتی، حقوقی، تشویقی و اعطای تسهیلات یارانه‌ای نسبت به احیاء و بهسازی حداقل دهدار (۱۰٪) از بافت‌های فرسوده شهری با رعایت سرانه‌های روبنایی و زیربنایی توسط بخش غیردولتی و شهرداری‌ها اقدام و مابه التفاوت سود تسهیلات یارانه‌ای مورد نیاز را همه ساله در قوانین بودجه سنتواری پیش‌بینی نماید.

بند (ت) ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه در بخش معایرت بر مواد (۱) و (۴) قانون تشکیل وزارت راه و شهرسازی مصوب ۱۳۹۰/۳/۳۱ حاکم است.

ث - وزارت راه و شهرسازی موظف است ساماندهی و احیاء شهرهای آسیب‌دیده از جنگ تحملی و استفاده از اراضی رهاسده و ساختمان‌های مخربه به باقیمانده داخل شهرهای مورد نظر را در اولویت قرار دهد.

ماده ۶۲ - دولت موظف است به منظور ارتقای شرایط محیطی پایدار و فرآیند ساکنان مناطق حاشیه‌نشین و برخورداری آنها از مزایای شهرنشینی و پیش‌نگری و پیشگیری از ایجاد سکونتگاههای غیرمجاز اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - برنامه‌ریزی برای مدیریت و توزیع مناسب فعالیت، جمعیت و مهاجرت در کشور و ممانعت از توسعه حاشیه‌نشینی با رویکرد تقویت مبادی مهاجرت، با ساماندهی مناطق حاشیه‌نشین و کاهش جمعیت آن به میزان سالانه دهدار (۱۰٪).

ماده ۵۷

الف - دولت مکلف است به منظور تکمیل و اجرای طرحهای (پروژه‌های) حمل و نقل ریلی، دوخطه کردن مسیرها و احداث خطوط برقی و سریع‌السیر، علاوه بر مشارکت‌های دولتی - خصوصی و افزایش اعتبارات این حوزه در بودجه سالانه، یک‌درصد (۱٪) منابع حاصل از فروش نفت و گاز سهم دولت را در قالب بودجه سالانه به وزارت راه و شهرسازی اختصاص دهد تا طرحهای حمل و نقل ریلی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته اجراه گردد.

ب - با توجه به قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت مصوب ۱۳۸۶/۹/۱۸ به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که در طول اجرای قانون برنامه سهم حمل و نقل ریلی بر حداقل به سی‌درصد (۳۰٪) و سهم حمل و نقل ریلی مسافر حداقل به بیست‌درصد (۲۰٪) برسد.

ماده ۵۸ - دولت مکلف است نسبت به تضمین تسهیلات و تأمین ناوگان و تجهیزات قطار شهری شهرها و حومه آنها از محل منابع پیش‌بینی شده در بودجه سنتواری به‌نحوی اقدام نماید که تا پایان اجرای قانون برنامه دوهزار دستگاه واگن و تجهیزات مربوط با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ با اصلاحات بعدی آن به خطوط ریلی شهری اضافه شود. شهرداری‌ها نیز موظفند نسبت به توسعه قطار شهری از محل منابع خود اقدام نمایند.

ماده ۵۹ - در چهارچوب قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۵:

الف - وزارت‌خانه‌های راه و شهرسازی و کشور و شهرداری‌ها مکلفند در طول برنامه نسبت به احیاء، بهسازی، نوسازی و مقاومسازی و بازآفرینی سالانه حداقل دویست و هفتاد محله در قالب مطالعات مصوب ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار بر حسب گونه‌های مختلف (شامل ناکارآمد - تاریخی - سکونتگاههای غیررسمی و حاشیه‌ای) و ارتقای دسترسی به خدمات و بهبود زیرساختها با رویکرد محله محور در چهارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط اقدام نمایند. تسهیلات و اعتبارات مورد نیاز سهم دولت همه‌ساله با پیشنهاد وزارت راه و شهرهای شهرداری‌ها به تصویب ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار می‌رسد و در قالب بودجه سنتواری پیش‌بینی می‌شود و در اختیار دستگاههای (شامل ناکارآمد - تاریخی - سکونتگاههای غیررسمی و حاشیه‌ای) و ارتقای دسترسی به خدمات و شهرداری‌ها قرار می‌گیرد. برنامه عملیاتی در دو بخش نوسازی مسکن و تأمین خدمات و زیرساخت، در سه‌ماهه اول اجرای قانون براسنده توسعه وزارت‌خانه‌های راه و شهرسازی و کشور، سازمان، شورای عالی استان‌ها و کلیه دستگاههای عضو ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار در سطح مدیریت ملی، استانی و شهری تهیه و تعهد و التزام به اجرای برنامه‌های بازآفرینی شهری خواهد داشت.

تبصره - در تهیه برنامه عملیاتی محدوده‌های تاریخی شهرها، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به دستگاههای موصوف اضافه می‌شود.

ب - دولت موظف است به منظور کاهش آسیب‌پذیری سکونتگاههای روستایی (با هدف بهسازی و نوسازی مسکن روستایی) و همچنین تأمین مسکن افراد اقشار کم‌درآمد شهری (در شهرهای کوچک) منابع مالی و تسهیلات ارزان قیمت و زمین مورد نیاز را در قالب بودجه سنتواری در طول اجرای قانون برنامه تأمین و اقدامات ذیل را از طریق بنیاد مسکن اسلامی به عمل آورد:

۱- بهسازی و نوسازی سالانه حداقل دویست هزار واحد مسکونی روستایی با پرداخت تسهیلات ارزان قیمت با کارمزد پنج درصد (۵٪) و تأمین مابه التفاوت سود تسهیلات برای دوران مشارکت مدنی و فروش اقساطی.

این حکم در طول اجرای قانون برنامه بر ماده (۶) قانون اسناده بنياد مسکن انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۹/۱۷ حاکم است.

۲- تأمین منابع مالی و تسهیلات ارزان قیمت و زمین مورد نیاز برای کمک به ساخت و یا خرید سالانه حداقل صد و پنجاه هزار واحد مسکن اقشار کم‌درآمد در شهرهای (با اولویت شهرهای زیر یک‌صد هزار نفر جمعیت)

تبصره - شناسایی و اولویت‌بندی گروههای هدف و معرفی افراد واجد شرایط توسط بنیاد مسکن و با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و خیرین مسکن ساز انجام خواهد شد.

پ - بانک مسکن موظف است نسبت به تأمین باقیمانده تعهدات خود و تأمین منابع مورد نیاز مهر بدون تعهد احداث واحدهای جدید با تشخیص وزارت راه و شهرسازی اقدام نماید.

- وزارت آموزش و پرورش موظف است مبالغه واریزی در قالب بودجه سنواتی را فقط برای فعالیت‌های فرهنگی و پرورشی توسط سازمان دانش‌آموزی در مدارس هزینه نماید.
- ح - دولت موظف است در طول سالهای برنامه اعتبار و منابع لازم را در جهت ترویج ارزش‌های ایرانی اسلامی و توسعه فرهنگ مطالعه و پژوهش در مناطق محروم روستایی و مناطق عشایری و مرزی در اختیار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان قرار دهد.
- ماده ۶۴** - به منظور تحقق اقتصاد دانش‌بنیان، افزایش بهره‌وری، تنظیم رابطه متقابل تحصیل و اشتغال، گسترش همکاری و تعاملات فعل بین‌المللی و افزایش نقش مردم در مدیریت علمی و فناوری کشور:
- الف - به دولت اجازه داده می‌شود بهمنظور ارتقای علمی و رقبت بین دانشگاه‌های کشور و تعاملات بین‌المللی در طی اجرای قانون برنامه نسبت به ایجاد واحدها و شعب آموزش عالی با مشارکت دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فنی و حرفه‌ای و دانشگاه جامع علمی - کاربردی در داخل کشور در چهارچوب سیاست‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نماید. نحوه سرمایه‌گذاری مشترک، تسهیل تعاملات ارزی و تردد اعضای هیأت علمی و دانشجویان در آینین نامه اجرائی که با پیشنهاد سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، مشخص می‌شود.
- ب - کلیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و دستگاه‌های موضوع ماده (۵۰) قانون الحق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مکلفند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، یک‌درصد (۱%) از اعتبارات تخصیص یافته هزینه‌ای به استثنای فصول (۱) و (۶) و در مورد شرکت‌های دولتی از هزینه‌های غیرعملیاتی را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری هزینه کنند.
- تبصره ۱۵** - دستگاه‌های ذی‌ربط ضمن رعایت چهارچوب نقشه جامع علمی کشور و اولویت‌های تحقیقاتی دستگاه ذی‌ربط که به تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری می‌رسد مکلفند نحوه هزینه‌گرد این بند را هر شش‌ماه یکباره به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و مرکز آمار ایران گزارش دهند. شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری موظف است گزارش عملکرد این بند را به طور سالانه حداقل تا پایان مردادماه به مجلس شورای اسلامی ارائه کند. همچنین مرکز آمار ایران مکلف است سالانه اطلاعات مربوط به هزینه‌گرد تحقیق و توسعه را منتشر نماید.
- تبصره ۲۵** - دولت نسبت به تحول و ارتقای علوم انسانی در دانشگاه‌ها در ابعاد اسلامی‌سازی، بومی‌سازی، کارآمدی و روزآمدی با ایجاد تغییرات یا اصلاحات در امور مربوط به سرفصل‌ها و کتابهای درسی و تربیت استاد و انتخاب دانشجو اهتمام ورزیده و آنرا در اولویت قرار دهد.
- پ - کلیه شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های وابسته و تابعه به استثنای صندوق‌های بیمه و بازنیستگی موظفند بهمنظور حمایت از پژوهش‌های مسأله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم معادل حداقل سه‌درصد (۳٪) از سود قابل تقسیم سال قبل خود را برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه، زیر نظر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری منظور نمایند.
- تبصره - آینین نامه اجرائی** این بند به پیشنهاد سازمان و با همکاری دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ت - دستگاه‌های اجرائی موظفند بهمنظور افزایش بهترین مدارس و فضاهای پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش معلم ریالی مبلغ سهمیلیارد (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار در طول اجرای قانون برنامه از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی با اولویت طرحهای (پژوهش‌های) نیمه‌ تمام آموزشی، پرورشی و تربیت بدنه آموزش و پرورش اختصاص دهد.
- ج - هزینه کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی در احداث، توسعه، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی، خواهگاه‌های شباهه روزی، کتابخانه‌ها، سالنهای ورزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش که در چهارچوب مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان انجام می‌شود با تأیید سازمان توسعه، نوسازی و تجهیز مدارس کشور به عنوان هزینه قبول مالیاتی محسوب می‌شود.
- تبصره - آینین نامه اجرائی** این بند ظرف سه‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط سازمان با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و آموزش و پرورش تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- چ - کلیه درآمدها، کمکها و هدایای مردمی نقدی به سازمان دانش‌آموزی پس از واریز به خزانه به عنوان درآمد اختصاصی وزارت آموزش و پرورش محسوب می‌گردد.
- ث - تمامی دستگاه‌های اجرائی موضوع این قانون موظفند بهمنظور شناساندن و تکریم مفاخر و مشاهیر ایران و حمایت از نخبگان علمی، فرهنگی و هنری کشور و تکریم

پ - از ابتدای اجرای قانون برنامه دانشکده‌ها و آموزشکده‌های فنی حرفه‌ای زیرمجموعه وزارت آموزش و پرورش با کلیه امکانات، اموال منقول و غیرمنقول و نیروی انسانی و دارایی‌ها و تعهدات و مسؤولیت‌ها از وزارت مذکور منزع و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ملحق می‌گردد.

این حکم در طول اجرای قانون برنامه بر حکم تبصره (۳) ماده‌واحده قانون پذیرش دانشجوی آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای، مراکز تربیت‌علم و دانشگاه شهید رجایی مصوب ۱۳۸۹/۲/۱۹ حاکم است.

تبصره - مبنای انتزاع و انتقال، دانشکده‌ها و آموزشکده‌های فنی حرفه‌ای است که در سال تحصیلی ۱۳۸۹-۱۳۸۸ فعال بوده و مجوز داشته‌اند.

ت - دولت موظف است با رعایت قانون صندوق رفاه دانشجویان مصوب ۱۳۷۱/۱/۴ و اصلاحات و الحالات بعدی، به منظور تحول در نظام اقتصاد آموزش عالی، هدفمندسازی یارانه‌ها و بهبود شرایط و امکانات رفاهی دانشجویان، ضمن تداوم و تقویت کمک به صندوق رفاه دانشجویان وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی از ابتدای اجرای قانون برنامه، نسبت به پیش‌بینی و تأمین اعتبار مورد نیاز یارانه غذایی دانشجویی از محل درآمدهای عمومی علاوه بر اعتبارات فعلی اقدام کند و این اعتبارات را برای کمک به دانشجویان کم‌بضاعت مالی به صورت متمرکز در اختیار صندوق‌های رفاه دانشجویان وزارت‌خانه‌های مذکور قرار دهد. صندوق‌ها مکلفند تا پایان اجرای قانون برنامه بخشی از یارانه را با تسهیلات بدون سود و بلندمدت جایگزین نمایند. وجود حاصل از بازپرداخت تسهیلات اعطایی در قالب درآمد اختصاصی صندوق‌ها برای پرداخت مجدد به دانشجویان به مصرف می‌رسد.

ث - دولت موظف است با تشویق خیرین و واقفین و رفع موانع موجود، به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید تا سهم وقف و خیریه از تأمین مالی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فناوری افزایش بابد.

خیرینی که طرحهای را برای حمایت و توسعه آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری‌های فناورانه به انجام برسانند، مشمول مزايا و حمایت‌های مربوط به خیرین مدرسه‌ساز خواهد شد.

در دوره‌ای که اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی برای احداث، توسعه و تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی و کمک آموزشی، پژوهشی، ورزشی و خدمات رفاهی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی هزینه نمایند این هزینه‌ها به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی مورد محاسبه قرار گیرد.

ماده ۶۶ - دولت موظف است به منظور حضور موثر نظام آموزش عالی کشور در تولید، توسعه و نشر علم و فناوری و تربیت دانشجو در سطح بین‌المللی و برقراری توانز و ارتقای کیفیت آموزش عالی و پژوهش و فناوری، در طول برنامه جداول شماره (۱۱) و (۱۲) و (۱۳) راجه‌ای نمایند.

جدول ۱۱

عنوان	واحد								
سهم دانشجویان خارجی	درصد	۰/۱	۱	۱/۲	۱/۵	۱/۸	۱/۹۹	۱/۹۰	۱/۹۰
سهم دانشجویان غیردولتی	درصد	۴۴/۲	۴۴/۳	۴۴/۶	۴۴/۸	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵
نسبت دانشجو به هیأت علمی تمام وقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دستگاه‌های اجرایی (حضوری)	نفر	۲۵	۲۴	۲۴	۲۲	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
نسبت دانشجو به هیأت علمی تمام وقت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی (حضوری)	نفر	۱۱	۱۱	۱۱	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
نسبت دانشجو به هیأت علمی تمام وقت دانشگاه‌های غیر دولتی	نفر	۵۳	۵۰	۴۷	۴۵	۴۳	۴۳	۴۳	۴۳
نسبت هیأت علمی تمام وقت استادیار به بالا به کل هیأت علمی تمام وقت در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (حضوری)	نفر	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۲	۹۲	۹۲
نسبت هیأت علمی تمام وقت استادیار به بالا به کل هیأت علمی تمام وقت در دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی نفر (حضوری)	نفر	۸۷	۸۹	۹۱	۹۱	۹۳	۹۳	۹۳	۹۳

جدول ۱۲

عنوان	واحد	واحد	واحد	واحد	واحد	واحد	واحد	واحد	واحد
تعداد دانشجو	نفر	۴۵۴۰۰۰	۴۴۶۱۰۰۰	۴۴۸۰۰۰۰	۴۳۲۰۰۰۰	۴۳۰۰۰۰۰	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸

پیشکسوتان حوزه‌های مذکور و بهره‌گیری از توان و ظرفیت آنان برای توسعه کشور، طی مدت یک‌سال، برنامه‌های عملیاتی خود را منطبق با سند راهبردی کشور در امور نخبگان، با هماهنگی بنیاد ملی نخبگان تهیه کرده و از سال دوم اجرای قانون برنامه به مرحله اجراء درآورند. بنیاد ملی نخبگان مکلف است گزارش سالانه عملکرد این بند را به کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ج - دولت مجاز است بهمنظور پیش‌تازی در اقتصاد دانش‌بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان مطابق قانون بودجه سنتوای نسبت به حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه‌های علمی در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) از هزینه‌های آن را کارفرما و یا بهره‌بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نماید.

ج - دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون برای گسترش بهره‌وری دانش‌بنیان و ارتقای سطح فناوری در شرکت‌های ایرانی تمدیدات لازم را جهت تسهیل مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و فعالان اقتصادی کشور در زنجیره تولید بین‌المللی فراهم آورند. سازمان مکلف است طرح «ارتقای مشارکت فعالان اقتصادی در زنجیره تولید بین‌المللی» را مطابق قانون بودجه سنتوای و قوانین موضوعه حداکثر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران، عملیاتی نماید.

ح - سازمان مکلف است مطابق قانون بودجه سنتوای در راستای مأموریت جهاد دانشگاهی در سند نقشه جامع علمی کشور و بهره‌برداری از توانمندی‌های نهاد مذکور در جهت تحقق توسعه فرهنگی، علمی و فناوری و آموزشی و تسهیل اشتغال فاغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها با هماهنگی سایر مراجع ذی‌ربط برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهد.

خ - دستگاه‌های اجرایی مجازند در راستای توسعه، انتشار و کاربرت فناوری، مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزاتی را که در چهارچوب قرارداد با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی ایجاد و حاصل شده است، به دانشگاه‌ها و مؤسسات یادشده واگذار نمایند.

د - به دانشگاه پیام‌نور اجزاء داده می‌شود با همکاری دانشگاه‌های معابر بین‌المللی و دانشگاه‌های داخلی نسبت به ایجاد قطب (هاب) بین‌المللی جهت ارائه آموزش‌های مجازی (الکترونیکی)، نیمه حضوری، باز و از راه دور اقدام نماید.

ذ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است نسبت به ساماندهی مربیان حق التدریس آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای زیرمجموعه وزارت آموزش و پژوهش که به وزارت مذکور انتقال یافته‌اند، تا سال دوم اجرای قانون برنامه اقدام نماید.

ر - شهریه دانشجویان داخل کشور تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات برنامه مستقل توسط سازمان تأمین می‌شود.

ماده ۶۵ -

الف - دولت مکلف است بهمنظور افزایش درون‌زایی اقتصاد با رعایت قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی و قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراقات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ و اصلاحات و الحالات بعدی از تأسیس شرکت‌های دانش‌بنیان در داخل کشور با مشارکت شرکت‌های خارجی صاحب صلاحیت و دارای دانش برای طراحی، مهندسی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری در حوزه‌های انرژی شامل بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز و تبدیل نیروگاهی و اعطای تسهیلات لازم در این زمینه در قالب قوانین بودجه سنتوای حمایت نماید.

تبصره - شرکت‌هایی که تحت عنوان انتقال فناوری با طرف ایرانی قرارداد منعقد می‌نمایند باید شرکتی دانش‌بنیان با حداقل پنجاه و یک (۵۱٪) سهم متخصصان و سرمایه‌گذاران ایرانی در داخل کشور برای این منظور به ثبت برسانند تا از طریق رشد فناوری در گذر تغییرات زمان، بومی گردد.

ب - دولت موظف است به منظور افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور با رویکرد تحقق اقتصاد مقاومتی و اقتصاد دانش‌بنیان در طول اجرای قانون برنامه از طریق بازنگری و اصلاح ساختار نظام اداری دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و افزایش منابع و تجهیزات نسبت به افزایش سهم دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه جامع علمی - کاربردی در نظام آموزشی کشور اقدام و تجهیزات آموزشی هنرستان‌ها، آموزشکده‌ها و دانشکده‌های فنی و حرفه‌ای را بهروز نماید.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است در قالب دانشگاه فنی و حرفه‌ای در مقاطع کارданی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته به پذیرش دانشجو اقدام نماید.

داخلی دستگاه مربوط مجاز بوده و برای ارائه خدمات زیرساخت ارتباطی و مخابراتی بر بستر شبکه ملی اطلاعات به سایر اشخاص حقیقی و حقوقی وفق قوانین و مقررات مربوط ملزم به اخذ مجوز از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وفق مصوبات شورای عالی فضای مجازی می‌باشد.

پ - دستگاههای اجرائی موظفند نسبت به الکترونیکی کردن کلیه فرآیندها و خدمات با قابلیت الکترونیکی و تکمیل بانکهای اطلاعاتی مربوط، تا پایان سال سوم اجرای قانون برنامه اقدام کنند. دستگاههای اجرائی می‌توانند به منظور الکترونیکی کردن فرآیندها و خدمات از مشارکت بخش خصوصی استفاده نمایند. دستگاههای اجرائی مکلفند کلیه خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود و قابل واکناری یا برونوپاری را به دفاتر پستی و دفاتر پیشخوان خدمات دولت و دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات (ICT) روزتایی حسب مورد واکنار کنند. تعریف ارائه پیشخوان خدمات دولت الکترونیک باید به تصویب کمیسیون تنظیم مقررات بررسد. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است هر شش ماه یکبار گزارش عملکرد این بند را به کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ت - دستگاههای اجرائی، واحدهای زیر نظر مقام رهبری اعم از نظامی و غیرنظامی در صورت موافقت ایشان، شوراهای اسلامی شهر و روستا و مؤسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار مأموریت عمومی موظفند در سامانه‌های الکترونیکی خود، اعلام اطلاعاتی و آمار ثبتی موضوع قانون مرکز آمار ایران مورد نیاز برای ایجاد نظام جامع آمارهای ثبتی و شبکه ملی آمار ایران را ایجاد و حداکثر تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه امکان بهره‌برداری الکترونیکی و برخط آن را بر بستر شبکه ملی اطلاعات برای مرکز آمار ایران فراهم نمایند. مرکز آمار ایران مکلف است اعلام آمار ثبتی و نحوه تولید آن را حداکثر طرف مدت نه ماه برای هر یک از دستگاهها تهیه و به آنها ابلاغ کند.

ث - کلیه دستگاههای اجرائی کشور موظفند تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه، امکان تبادل الکترونیکی اطلاعات و پاسخگویی الکترونیکی به استعلامهای مورد نیاز سایر دستگاههای اجرائی را حسب شرح وظایف آنان در چهارچوب قوانین خاص و موضوعی، به صورت رایگان فراهم نمایند.

تبصره ۱۵- آینه نامه اجرائی احصای کلیه استعلامات و ایجاد نظام استانداردسازی و تبادل اطلاعات بین دستگاهی در شش ماه اول اجرای قانون برنامه توسط مرکز ملی فضای مجازی با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سایر دستگاههای اجرائی ذی‌ربط تدوین و به تصویب شورای عالی فضای مجازی می‌رسد.

تبصره ۱۶- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است تا سال دوم اجرای قانون برنامه، تمام زیرساخت‌های لازم برای تعامل اطلاعاتی بین دستگاههای اجرائی بر بستر شبکه ملی اطلاعات، صرفاً از طریق مرکز ملی تبادلات اطلاعات (NIX) و با استانداردهای فنی مصوب وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را فراهم کند.

ج - به منظور توسعه دولت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیکی و نیز توسعه و استقرار خزانه‌داری الکترونیکی و اصالت بخشیدن به استناد الکترونیکی از جمله استناد مالی و حذف استناد کاغذی در هر مردمی که به موجب قانون، تنظیم اوراق یا استناد، صدور یا اعطای مجوز، اخطار و ابلاغ، مبالغه وجه، استعلام و مانند آن ضروری باشد، انجام الکترونیکی آن را رعایت مفاد قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ معتبر بوده و کفايت می‌نماید.

۶-۸ ماده

الف - به منظور ایجاد نظام اطلاعات استانداردپذیر الکترونیکی و کمک به مقابله با جعل، از پایان سال دوم اجرای قانون برنامه دستگاههای اجرائی، واحدهای زیر نظر مقام رهبری اعم از نظامی و غیرنظامی با موافقت ایشان، شوراهای اسلامی شهر و روستا و مؤسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار مأموریت عمومی با رعایت مصوبات شورای عالی فضای مجازی، مکلفند استعلامات هوتیت اشخاص حقیقی، کالا و خدمات، دارایی‌های منتقل و غیرمنتقل (از جمله ملک، وسائل نقلیه و اوراق بهادر) و نشانی مکان محور را به صورت الکترونیکی و براساس مفاد نقشه جامع دولت الکترونیک کشور در چهارچوب قانون انجام دهنند.

ب - سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به توسعه و تکمیل نظام پایش شاخصهای توسعه کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات و دولت الکترونیک و سنجش مستمر شاخصهای مذکور اقدام کنند. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است تا پایان اجرای قانون برنامه نسبت به توسعه و تکمیل شبکه ملی اطلاعات، امن و پایدار اقدام نماید تا امکان دسترسی به سطح یکی از سه کشور اول منطقه فراهم شود.

۵۴	۵۴	۵۳/۷	۵۳/۰	۵۱/۹	درصد	نفر	نفر ناخالص ثبت‌نام (جمعیت ۱۸-۲۴ سال)
۴۲۲۳۰۰۰	۴۲۲۵۰۰۰	۴۳۱۴۰۰۰	۴۴۰۵۰۰۰	۴۴۹۸۰۰۰	درصد	درصد	تعداد دانشجویان داخلی
۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	درصد	درصد	سهم دانشجویان کاردانی به کل دانشجویان
۳۰	۳۰	۲۸	۲۶	۲۴	درصد	درصد	سهم دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان
۵۰	۴۷	۴۳	۴۰	۲۸	درصد	برورش	سهم آموزش‌های مهارتی تا پایان آموزش و برینامه در نظام آموزش‌های رسمی
۳۰	۲۷	۲۴	۲۲	۲۰	درصد	آموزش عالی	آموزش متوسطه و آموزش عالی
۳۸۷۰۰۰	۳۷۰۰۰۰	۲۶۲۶۰۰	۳۳۹۸۰۰	۳۱۸۴۰۰	نفر	نفر	تعداد دانشجویان گروه علوم پایه به کل دانشجویان
۱۴۳۰۰۰	۱۲۵۰۰۰	۱۲۹۰۰۰	۱۱۷۰۰۰	۱۰۶۰۰۰	نفر	نفر	تعداد دانشگاه‌های در زمرة صد دانشگاه برتر آسیا
۱۰	۹	۸	۷	۶	عدد	عدد	تعداد شعب خارجی دانشگاه‌های کشور
۱۶	۱۳	۱۰	۸	۶	عدد	عدد	

جدول ۱۳- حمایت و تقویت پژوهش و فناوری، ایجاد نظام ملی نوآوری و تقویت زیرساخت‌ها و نظمات پشتیبان پژوهش و فناوری

عنوان							
رتبه تولید کمی مقالات در دنیا	۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	واحد	رتبه تولید کمی مقالات در دنیا
شخص هرش در جهان	۱۲	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	رتبه	شخص هرش در جهان
سهم اعتبارات پژوهش و فناوری پخش دولتی از تولید ناخالص	۴۰	۴۱	۴۱	۴۲	۴۲	رتبه	سهم اعتبارات پژوهش و فناوری پخش دولتی از تولید ناخالص
تعادل اختراقات و ایداعات ثبت‌شده در سال در مراجعت بین‌المللی	۱/۵	۱/۳۵	۱/۲۲	۱/۱۵	۱/۱	درصد	تعادل اختراقات و ایداعات ثبت‌شده در سال در مراجعت بین‌المللی
درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات صنعتی	۵۰	۴۷	۴۳	۳۹	۳۴	تعادل	درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی
سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل صادرات در منطقه	۵۰	۴۸	۴۵	۴۲	۳۹	درصد	سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی
رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه	۵	۴/۲	۲/۴	۲/۵	۱/۵	رتبه	رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه
سرانه سالانه مقالات SCOPUS به تعداد اعضا هیأت علمی	۰/۹۵	۰/۸۵	۰/۷۹	۰/۷۲	۰/۶۴	نفر/مقاله	سرانه سالانه مقالات SCOPUS به تعداد اعضا هیأت علمی
درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل	۳۵	۳۳	۳۰	۲۷	۲۵	درصد	درصد تعداد مقالات مشترک با محققان خارجی از کل
تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت	۲۶۰۰	۲۵۱۰	۲۲۹۰	۲۰۹۲	۱۹۱۰	نفر	تعداد پژوهشگران به یک میلیون نفر جمعیت
تعداد مقالات نمایه شده در پایگاه استادی جهان اسلام (ISC)	۷۰	۶۵	۶۰	۵۵	۵۰	۴۵	تعداد مقالات نمایه شده در پایگاه استادی جهان اسلام (ISC)
تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه بین‌المللی علم و دارای ضریب تأثیر							تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه بین‌المللی علم و دارای ضریب تأثیر

بخش ۱۳- ارتباطات و فناوری اطلاعات

۶-۷ ماده

الف - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود نسبت به افزایش ظرفیت انتقال (ترانزیت) پهنهای باند عبوری از کشور به سی ترابیت بر ثانیه اقدام نماید و برای ارائه خدمات ماهواره‌ای سنجش از راه دور و توسعه خدمات و کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات از طریق دستگاههای وابسته نسبت به مشارکت و سرمایه‌گذاری با بخش خصوصی و شرکتهای خارجی در طرحهای (پروژه‌های) فیبرنوری و طرحهای (پروژه‌های) زیرساختی ارتباطات و فناوری اطلاعات، ماهواره‌های سنجشی و مخابراتی و توسعه زیرساخت‌های علوم و فناوری فضایی بهاستنای شبکه‌های مادر مخابراتی، امور و آگذاری فرکانس و شبکه‌های اصلی تجربی و مبادرات و مدیریت خدمات پایه پستی و با رعایت سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه بهویژه مسائل امنیتی در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات و سیاست‌ها و مصوبات شورای عالی فضای مجازی برای براورده کدن نیازهای کشور اقدامات زیر را به عمل آورد:

۱- به شرکت ارتباطات زیرساخت اجازه داده می‌شود شرکت انتقال (ترانزیت) ارتباطات بین‌الملل را به منظور حضور مؤثر در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی صدور خدمات فنی و مهندسی پهنهای باند با مشارکت و سرمایه‌گذاری مشترک با بخش‌های خصوصی و عمومی غیردولتی و شرکتهای خارجی با رعایت منافع ملی ایجاد نماید. اساسنامه شرکت مذکور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۲- در توسعه زیرساخت‌های خدمات الکترونیکی در مناطق محروم و روستایی سرمایه‌گذاری نماید به‌گونه‌ای که امکان ارائه حداقل چهار خدمت الکترونیکی اصلی دولت (سلامت، آموزش، کشاورزی و بانکی) در هشتاد درصد (۸۰%) روستاهای بالای بیست خانوار کشور امکان پذیر گردد.

ب - به منظور توسعه دولت الکترونیک و حفظ یکپارچگی شبکه ملی اطلاعات و افزایش بهره‌وری زیرساخت‌های ارتباطی کشور، دستگاههای اجرائی و نهادهای غیرنظامی که دارای شبکه ارتباطی مستقل می‌باشند برای استفاده اختصاصی در قلمرو فعالیت‌های

<p>بخش ۱۴- سلامت، بیمه، سلامت و زنان و خانواده</p> <p>ماده ۷۰- دولت مکلف است به منظور تحقق سیاست‌های کلی سلامت، تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت، توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت و مدیریت منابع سلامت از طریق نظام بیمه با محوریت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی تا پایان سال اول اجرای برنامه اقدامات زیر را بر اساس سیاست‌های کلی سلامت، تأمین منابع مالی پایدار برای بخش سلامت، توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت و مدیریت منابع سلامت از طریق نظام بیمه با محوریت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی تا پایان سال اول اجرای برنامه اقدامات زیر را بر اساس سیاست‌های کلی سلامت به عمل آورد:</p> <p>الف - پوشش بیمه سلامت برای تمامی آحاد جمعیت کشور اجباری بوده و برخورداری از یارانه دولت جهت حق‌سرانه بیمه از طریق ارزیابی وسع و ضوابط ذیل و براساس آییننامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p> <p>تبصره - این حق بیمه شامل سرپرست خانوار و کلیه افراد تحت‌تکفل آنان است.</p> <p>ب - حق بیمه پایه سلامت خانوار به شرح ذیل، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود:</p> <p>۱- خانواده روستاییان، عشاير و اقسام نیازمند تحت پوشش نهادهای حمایتی معادل هفت درصد (۷٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار، صدرصد (۱۰۰٪) حق بیمه این گروههای اجتماعی بر مبنای بند (الف) این ماده توسط دولت در قالب بودجه سنتوای تأمین می‌شود.</p> <p>۲- کارکنان دستگاه‌های اجرائی معادل هفت درصد (۷٪) حقوق و مزایای مستمر آنان تبصره - بخشی از حق بیمه مشمولان این جزء، از محل بودجه عمومی دولت در قالب بودجه سنتوای تأمین خواهد شد.</p> <p>۳- مشمولان تأمین اجتماعی کسر حق بیمه مطابق قانون تأمین اجتماعی</p> <p>۴- سهم خانوارهای سایر اقسام، متناسب با گروههای درآمدی معادل هفت درصد (۷٪) درآمد، حداقل معادل سقف درآمد کارکنان دولت</p> <p>۵- پوشش بیمه سلامت برای افراد خارجی مقیم در کشور، از جمله پناهندگان گروهی مورد تأیید دفتر اتباع خارجی وزارت کشور، الزامي است. شیوه دریافت حق بیمه و برخورداری از یارانه دولت برای تأمین حق بیمه براساس آییننامه‌ای خواهد بود که حداقل ظرف سه‌ماه از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. حکم این جزء بر حکم ماده (۴) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور حاکم است.</p> <p>پ - دستگاه‌های اجرائی مکلفند حق بیمه پایه سلامت سهم بیمه‌شده و دستگاه اجرائی را حداقل ظرف مدت سه ماه به حساب سازمان بیمه‌گر پایه مربوطه واریز نمایند. در صورت عدم واریز با اعلام سازمان بیمه‌گر و تشخیص و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی از ردیف مربوطه و حساب جاری دستگاه اجرائی ذی‌ربط برداشت و به حساب سازمان بیمه‌گر پایه واریز می‌شود.</p> <p>ت - عقد قرارداد و هرگونه پرداخت مازاد بر تعریفه تعیین شده برای خدمات تشخیصی، بهداشتی و درمانی مشمول بسته بیمه پایه سلامت توسط شرکتهای بیمه تجاری و صندوق‌های بیمه پایه با اشخاص حقیقی و حقوقی تحت هر عنوان منوع است.</p> <p>ث - کلیه پزشکان و پیراپزشکان، مؤسسات و مراکز ارائه‌دهنده خدمت، دارو و کالاهای سلامت در کشور اعم از دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، خصوصی و خیریه موظفند ضمن رعایت تعریفهای مصوب دولت از خطمشی‌های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی تبعیت نمایند. دریافت هرگونه وجه مازاد بر تعریفه مصوب دولت، توسط اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسسات و مراکز ارائه‌دهنده خدمت، دارو و کالاهای سلامت، حسب مورد مشمول مجازات قانونی مربوطه خواهد بود.</p> <p>ج - بسته خدمات (شمول و سطح خدمات) مورد تعهد صندوق‌های بیمه پایه سلامت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی تعیین و ابلاغ می‌شود. از ابتدای سال دوم اجرای قانون برنامه خرید خدمت توسط سازمان بیمه‌گر درمانی صرفاً مطابق این بسته صورت می‌پذیرد.</p> <p>چ - پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شده‌گان درمان کشور در سال اول اجرای قانون برنامه در سازمان بیمه سلامت تشکیل می‌گردد. از ابتدای سال دوم اجرای قانون برنامه، نحوه دریافت خدمات بیمه‌شده‌گان از مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی به صورت واحد و یکسان توسط سازمان بیمه سلامت طراحی و اجراء می‌شود.</p> <p>ح - دولت مکلف است طی سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به ایجاد وحدت رویه بین بیمه‌های درمانی صندوق‌ها و سازمان‌های بیمه‌گر در چهارچوب قانون اقدام کند.</p> <p>ماده ۷۱- برای ترغیب کارفرمایان و کارآفرینان بخش خصوصی و تعاونی به جذب نیروی کار جوان، چنانچه طی اجرای قانون برنامه نسبت به جذب فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با مدرک حداقل کارشناسی به صورت کارورزی اقدام نمایند، از پرداخت سهم بیمه کارفرما برای مدت دو سال از تاریخ شروع به کار معاف می‌باشند.</p>	<p>پ - به منظور گسترش متوازن زیرساخت‌های فنی محتوا و خدمات و دولت الکترونیک، کلیه دستگاه‌های اجرائی مکلفند متناسب با منابع، بودجه، تجهیزات، شبکه‌ها، وظایف قانونی خود و برخط شدن نیازهای ذی‌نفعان به توسعه محتوا و خدمات الکترونیک خود پردازند.</p> <p>ت - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با همکاری سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و دستگاه‌های اجرائی، از سال دوم اجرای قانون برنامه تمهدات لازم برای کاهش حداقل دوازده و نیم درصد (۱۲/۵٪) سالانه از مراجعته حضوری به دستگاه‌های اجرائی را فراهم کند به طوری که رتبه ایران در سطح جهان در شاخصهای مرتبط از جمله شاخصهای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات و توسعه دولت الکترونیک به میزان سی رتبه در طی اجرای قانون برنامه، ارتقاء یابد.</p> <p>ث - در سال دوم اجرای قانون برنامه تمهدات لازم برای دستیابی به حداقل هفت و نیم درصد (۷/۵٪) رشد سالانه الکترونیکی نمودن معاملات و تجارت کالا و خدمات کشور فراهم شود.</p> <p>ج - دولت مکلف است در طول سالهای اجرای قانون برنامه نسبت به دهبرابر کردن محتوا مناسب رقومی (دیجیتال) اقدامات لازم را به عمل آورده و هرساله در قوانین بودجه‌های سنتوای اعتبار لازم از طریق کمکهای فنی، اعتباری و حمایتی پیش‌بینی کند.</p> <p>چ - در سال دوم اجرای قانون برنامه تمهدات لازم برای ایجاد سهیمه کشور به دهبرابر نیم درصد (۷/۵٪) رشد سالانه الکترونیکی نمودن معاملات و تجارت کالا و خدمات کشور فراهم شود.</p> <p>ج - دولت مکلف است در طول سالهای اجرای قانون برنامه نسبت به دهبرابر کردن محتوا مناسب رقومی (دیجیتال) اقدامات لازم را به عمل آورده و هرساله در قوانین بودجه‌های سنتوای اعتبار لازم از طریق کمکهای فنی، اعتباری و حمایتی پیش‌بینی کند.</p> <p>چ - دولت مکلف است در طول سالهای اجرای قانون برنامه نسبت به دهبرابر کردن محتوا مناسب رقومی (دیجیتال) اقدامات لازم را به عمل آورده و هرساله در قوانین بودجه‌های سنتوای اعتبار لازم از طریق کمکهای فنی، اعتباری و حمایتی پیش‌بینی کند.</p> <p>چ - دولت مکلف است در طول سالهای اجرای قانون برنامه نسبت به دهبرابر کردن محتوا مناسب رقومی (دیجیتال) اقدامات لازم را به عمل آورده و هرساله در قوانین بودجه‌های سنتوای اعتبار لازم از طریق کمکهای فنی، اعتباری و حمایتی پیش‌بینی کند.</p> <p>چ - دولت مکلف است در طول سالهای اجرای قانون برنامه نسبت به دهبرابر کردن محتوا مناسب رقومی (دیجیتال) اقدامات لازم را به عمل آورده و هرساله در قوانین بودجه‌های سنتوای اعتبار لازم از طریق کمکهای فنی، اعتباری و حمایتی پیش‌بینی کند.</p> <p>چ - دولت مکلف</p>
--	---

و پنج درصد (%) قیمت درب کارخانه و وارداتی به میزان چهل درصد (۴۰%) قیمت کالا، بیمه و کرایه تا بندر مقصود (سیف Cif) تعیین می‌گردد.

۲- مالیات انواع توتون پیپ و تنباکوی آماده مصرف تولید داخلی به میزان ده درصد (۱۰%) قیمت درب کارخانه و وارداتی به میزان چهل درصد (۴۰%) قیمت کالا، بیمه و کرایه تا بندر مقصود (سیف Cif) تعیین می‌گردد.

جزءهای (۱) و (۲) بند (الف) ماده (۷۳) در طول اجرای قانون برنامه در بخش‌های مغایرت بر ماده (۵۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۹۶ موظف است:

ب - وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابتدای سال ۱۳۹۶ موظف است:

۱- قیمت خرده‌فروشی انواع سیگار و محصولات دخانی مأخذ محاسبه مالیات موضوع این ماده را به مراجع ذیربط و برای درج بر روی پاکت محصول اعلام نماید.

۲- امکان دسترسی برخط سازمان امور مالیاتی کشور به سامانه (سیستم) اطلاعاتی واردات، تولید و توزیع سیگار و انواع محصولات دخانی را فراهم نماید.

حکم بند (ب) ماده (۷۳) این قانون در موارد مغایرت بر سایر مواد حاکم است.

پ - مالیات موضوع این ماده تابع کلیه احکام مقرر در قانون مالیات بر ارزش افزوده به استثناء نرخ مضاعف مالیات این ماده خواهد بود. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است مالیات موضوع این ماده را وصول و آن را به ردیف درآمدی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

ت - با لازم‌الاجراء شدن این قانون، علاوه بر عوارض موضوع بند (الف) این ماده، مالیات عملکرد، مالیات بر ارزش افزوده، حقوق ورودی، حق انحصار و بند (ب) ماده (۶۹) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نیز به محصولات دخانی اعمال می‌گردد.

تبصره - صدرصد (۱۰۰%) درآمدهای حاصل از اجرای بند (الف) این ماده طی ردیفهایی که در بودجه‌های سنواتی مخصوص می‌شود در جهت کاهش مصرف دخانیات، پیشگیری و درمان بیماری‌های ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصله از مصرف آن و توسعه ورزش موضوع بند (ب) ماده (۶۹) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ در اختیار وزارتتخانه‌های ورزش و جوانان، آموزش و پرورش و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی قرار می‌گیرد.

احکام ماده (۷۰)، (۷۲) و (۷۳) این قانون بر احکام قانون ساختار جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۲/۲/۲۱ حاکم است.

۷۴- ماده

الف - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی با هدف ارائه خدمات الکترونیکی سلامت مکلف است طرف دو سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به استقرار سامانه پرونده الکترونیکی سلامت ایرانیان و سامانه‌های اطلاعاتی مراکز سلامت با هماهنگی پایگاه ملی آمار ایران و سازمان ثبت احوال کشور با حفظ حریم خصوصی و منوط به اذن آنها و محرومانه بودن داده‌ها و با اولویت شروع برنامه پژوهش خانواده و نظام ارجاع اقدام نماید.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی مکلف است با همکاری سازمان‌ها و مراکز خدمات سلامت و بیمه سلامت حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از استقرار کامل سامانه فوق، خدمات بیمه سلامت را به صورت یکپارچه و مبتنی بر فناوری اطلاعات در تعامل با سامانه «پرونده الکترونیکی سلامت ایرانیان» ساماندهی نماید.

تبصره - کلیه مراکز سلامت و واحدهای ذیربط اعم از دولتی و غیردولتی موظف به همکاری در این زمینه می‌باشند.

ب - کلیه پژوهشکان، دندانپزشکان و داروسازانی که در استخدام پیمانی و یا رسمی دستگاههای اجرائی موضوع این قانون هستند، مجاز به فعالیت انتفاعی پژوهشی در سایر مراکز تشخیصی، آموزشی، درمانی و بیمارستان‌های بخش خصوصی، عمومی غیردولتی با رعایت تبصره (۱) ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ و یا فعالیت انتفاعی پژوهشی در بخش خصوصی مرتبط با حوزه ستادی مربوط به غیر از دستگاه اجرائی خود نیستند. مسؤولیت اجرای این بند به عهده وزرای وزارتتخانه‌های مربوطه و معاونان آنها و مسئولان مالی دستگاههای مذکور است. دولت مکلف است در اجرای این حکم با جبران خدمات ذی‌نفعان از طریق اعمال تعریفه خاص در چهارچوب بودجه سنواتی اقدام نماید. اجرای این حکم مشروط به جبران محرومیت از کار در بخش خصوصی، پرداخت حقوق مناسب و تأمین اعتبار در بودجه‌های سنواتی است.

تبصره ۱۵- مصادیق نقاط محروم موضوع این ماده و نام فرد و علت آن به عنوان موارد استثناء به پیشنهاد دستگاه اجرائی مربوطه و تأیید وزارت بهداشت درمان و آموزش پژوهشی تعیین می‌گردد.

تبصره - آین نامه اجرائی این ماده شامل شیوه معرفی، زمینه‌های کاری اولویت‌دار و نحوه تأمین هزینه به پیشنهاد سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی طبق بودجه سنواتی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۷۲- ماده

الف - تولیت نظام سلامت از جمله بیمه سلامت شامل سیاست‌گذاری اجرائی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، ارزشیابی، اعتبارسنجی و نظرارت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی متمرکز می‌گردد. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی، از جمله ارائه کنندگان خدمات سلامت، سازمان‌ها و شرکتهای بیمه پایه و تکمیلی، موظفند از خطمشی و سیاست‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی، تأکید بر خرید راهبردی خدمات و واگذاری امور تصدی گری با رعایت ماده (۱۲) قانون مدیریت خدمات کشوری و سطوح‌بندی خدمات، تعیین کنند.

از زمان ابلاغ این قانون، سازمان بیمه سلامت از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتزع و با حفظ شخصیت حقوقی و استقلال مالی و کلیه امکانات براساس اساسنامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پژوهشی اداره می‌شود. اساسنامه این سازمان مطابق با قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب ۱۳۷۳/۸/۳ و در قالب شرکت دولتی به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - به منظور توسعه کمی و کیفی و ساماندهی و یکپارچه‌سازی فرماندهی شبکه اورژانس پیش بیمارستانی (۱۵)، سازمان فوریت‌های پیش‌بیمارستانی اورژانس کشور به عنوان مؤسسه دولتی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی از محل منابع، ساختار و نیروی انسانی موجود بر اساس وظایف قانونی خود ایجاد می‌گردد. اساسنامه سازمان مذکور به پیشنهاد مشترک سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره - واحدهای استانی و شهرستانی سازمان فوریت‌های پیش‌بیمارستانی کشور کماکان به صورت ادغام‌یافته در شبکه‌های بهداشتی درمانی زیر نظر سازمان مذکور ارائه خدمت خواهند نمود.

پ - فهرست رسمی دارویی ایران بر اساس نظام دارویی ملی کشور توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی حداکثر هر سه ماه یکبار تدوین و منتشر می‌گردد. تجویز داروهای خارج از فهرست یادشده، تخلف محسوب شده و مختلف با توجه به شدت و ضعف عمل ارتکابی و تعدد و تکرار آن، حسب مورد به مجازات‌های مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۸) قانون سازمان نظام پژوهشی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۸/۱۶ محکوم می‌شود.

تبصره ۱۶- آین نامه اجرائی این بند در شش ماه اول اجرای قانون برنامه توسط سازمان و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی (سازمان غذا و دارو) تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی موظف است نسبت به تهیه فهرست فرآورده‌ها و داروهای سنتی و گیاهی کشور اقدام نماید.

ت - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی موظف است با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، مقدار مجاز سوموم باقیمانده در مواد غذایی و فرآورده‌های غذایی و نیز مصرف کود شیمیایی را برای محصولات مذکور مشخص نماید و عرضه محصولاتی که به صورت غیرمجاز از سوموم و کودهای شیمیایی استفاده کرده‌اند را ممنوع نماید.

وزارت جهاد کشاورزی موظف است ضمن اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی و اقدام برای کاهش استفاده از سوموم و کودهای شیمیایی امکان دسترسی مردم را به محصولاتی که از سلامت لازم برخوردارند فراهم آورد. همچنین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی مصوب است در سال اول اجرای قانون برنامه فهرست مواد و فرآورده‌های غذایی سالم و این و سبد غذایی مطلوب برای گروههای سنتی مختلف را اعلام کند.

احکام مندرج در ماده (۷۲) این قانون بر احکام بندی‌های «الف» و «ب» ماده (۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و ماده (۱۲) و (۱۷) قانون ساختار جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳ حاکم است.

۷۳- ماده

الف - از ابتدای اجرای قانون برنامه تولید و واردات انواع سیگار و محصولات دخانی علاوه بر مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷، مشمول مالیات به شرح زیر است:

۱- مالیات هر پاکت انواع سیگار تولید داخلی به میزان ده درصد (۱۰%) قیمت درب کارخانه و تولید مشترک بیست درصد (۲۰%)، تولید داخلی با نشان بین‌المللی (برند) بیست

ر - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری سازمان پدافند غیرعامل کشور در جهت مصون‌سازی و افزایش توان بازدارندگی کشور موظف است انواع تهدیدات حوزه سلامت را بررسی و اقدام لازم جهت خنثی‌سازی و مقابله با آن را مطابق قوانین مربوطه به انجام رساند.

تبصره - رعایت جهات شرعی از جمله محروم و نامحرم در اجرای این ماده ضروری است.

ماده ۷۵- کلیه مقاضیان ازدواج باید جهت ثبت قانونی ازدواج دائم، گواهی انجام غربالگری در شبکه‌های بهداشت و درمان را به منظور شناسایی ازدواج‌های پر خطر از نظر بروز اختلالات زن‌شناسی (ژنتیکی) به دفاتر ازدواج ارائه نمایند. موارد در معرض خطر می‌توانند به مراکز مشاوره اعم از مراکز بهداشت وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا مراکز مشاوره مورد تأیید سازمان بهزیستی ارجاع و چنانچه نیاز به آزمایش زن‌شناسی (ژنتیک) باشد در چهارچوب احکام ماده (۷۰) این قانون به مراکز مجاز معمری شوند.

تبصره ۱- مواردی که براساس مشاوره زن‌شناسی (ژنتیک) نیازمند بررسی از نظر آزمایشات زن‌شناسی (ژنتیک) باشد به آزمایشگاه‌های مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارجاع خواهد شد.

تبصره ۲- دهدار صد (۱۰)٪ حق التحریر ثبت طلاق افزایش یافته و منابع حاصله پس از واریز به خزانه و کمکهای مردمی و دولتی در چهارچوب بودجه سنواتی جهت کمک به تأمین هزینه‌های آزمایش زن‌شناسی (ژنتیک) افراد نیازمند براساس آزمون وسع در اختیار سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) قرار می‌گیرد. هزینه انجام آزمایش‌های مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی رایگان است و توسط سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) پرداخت خواهد شد.

تبصره ۳- آیین‌نامه چگونگی مراحل صدور گواهی و میزان کمک بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت انجام آزمایش‌های زن‌شناسی (ژنتیک) به پیشنهاد وزارت‌خانه‌های تعون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی) و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری سازمان حداکثر سه ماه بعد از لازم‌اجراء شدن این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۴- وزارت‌خانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تعون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی) موفق‌نده امکان دسترسی تمامی افراد که درصد ازدواج می‌باشد را به مراکز مشاوره فراهم نمایند تا در صورت نیاز به آزمایش زن‌شناسی (ژنتیک) آنان را راهنمایی کنند.

تبصره ۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با استفاده از بخش‌های خصوصی و تعونی امکان دسترسی زوجها را به آزمایشگاه‌های زن‌شناسی (ژنتیک) مورد تأیید خود فراهم سازد.

تبصره ۶- رعایت جهات شرعی از جمله محروم و نامحرم در اجرای این ماده ضروری است.

ماده ۷۶- دولت مکلف است با رعایت سیاست‌های کلی جمعیت، سلامت مادر و کودک و ارتقای شاخص‌های نسبت مرگ مادر و نوزاد را براساس جدول زیر تأمین نماید:

جدول ۱۴

عنوان	واحد	درصد	میزان نسبت مرگ مادران	کاهش نسبت مرگ مادران	در صدهزار تولد زنده	کاهش نسبت مرگ مادران	میزان در هر هزار تولد زنده	کاهش میزان مرگ کودکان ۱ تا ۵۹ ماهه زنده	افزایش درصد زایمان طبیعی	کاهش عوارض ناشی از بارداری، سقط و زایمان	هزار تولد زنده	
۱۴۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۵	۱۶	۱۶,۵	۱۷	۱۸	در صدهزار تولد زنده	کاهش نسبت مرگ مادران	
۱۱,۳	۱۲,۳	۱۲,۳	۱۲,۳	۱۴,۴	۵۷,۵	۵۶,۵	۵۵,۵	۵۴,۵	۵۳,۵	میزان در هر هزار تولد زنده	کاهش میزان مرگ کودکان ۱ تا ۵۹ ماهه زنده	
۶,۲	۶,۵	۶,۸	۷,۲	۷,۶						درصد	افزایش درصد زایمان طبیعی	

بخش ۱۵- بیمه اجتماعی، امور حمایتی و آسیب‌های اجتماعی

ماده ۷۷- جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران به منظور افزایش ضریب اینمنی و تاب‌آوری جامعه، پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث و سوانح، ارائه خدمات بشردوستانه در قالب قوانین بودجه سنواتی اقدامات ذیل را انجام دهد:

الف - کمک به حفظ و ارتقای سرمایه اجتماعی با استفاده از توان و ظرفیت‌های مردمی و افزایش مشارکت‌های اجتماعی مردم

ب - توسعه و تقویت شبکه امداد و نجات کشور با هدف اقدامات پیشگیرانه و آمادگی برای پاسخگویی سریع و به موقع به حوادث و سوانح کشور

تبصره ۲- مطب پزشکان و دندانپزشکان متخصص در نقاط محروم در صورت نیاز و ضرورت به تشخیص رئیس دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی آن نقطه تعیین می‌شود و مطب پزشکان و دندانپزشکان عمومی از شمول این بند مستثنی است.

پ - دولت موظف است از بخش‌های خصوصی و تعاوی برای ایجاد شهرکهای دانش سلامت، حمایت به عمل آورد. آیین‌نامه اجرای این بند در چهارچوب قوانین و بودجه سنواتی طی سال اول اجرای قانون برنامه تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ت - به منظور متناسب‌سازی کمیت و کیفیت تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی با نیازهای نظام سلامت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است نیازهای آموزشی و ظرفیت ورودی کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی علوم پزشکی اعم از دولتی و غیردولتی را متناسب با راهبردهای پزشک خانواده، نظام ارجاع و سطح‌بندی خدمات و نقشه جامع علمی کشور تعیین نموده و اقدامات لازم را به عمل آورد.

ث - وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مکلف است در اجرای «نظام خدمات جامع و همگانی سلامت» با اولویت بهداشت و پیشگیری بر درمان و مبتنی بر مراقبتها

اولیه سلامت، با محوریت نظام ارجاع و پزشک خانواده با به کارگیری پزشکان عمومی و خانواده، گروه پرسنلاری در ارائه مراقبتها در پرسنلاری در سطح جامعه و منزل، سطح‌بندی خدمات، پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان، واگذاری امور تصدی گری با رعایت ماده (۱۳)

قانون مدیریت خدمات کشوری و پرداخت مبتنی بر عملکرد مطابق قوانین مربوطه و احتساب حقوق آنها اقدام نماید، به نحوی که تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه کلیه آحاد ایرانیان تحت پوشش نظام ارجاع قرار گیرند.

سطح‌بندی تمامی خدمات تشخیصی و درمانی براساس نظام ارجاع مبتنی بر پزشک خانواده و اجازه تجویز این گونه خدمات صرفاً براساس راهنمایی‌های بالینی، طرح فاقد نام تجاری (ژنریک) و نظام دارویی ملی کشور خواهد بود.

تبصره - در چهارچوب قانون تعریف‌گذاری خدمات پرسنلاری و تعديل کارانه‌های پرسنلاری مصوب ۱۳۸۶/۴/۶ دولت مکلف است در قالب قوانین بودجه سالانه در سقف کارانه پرسنلاری و در چهارچوب بسته‌های خدمات تشخیصی درمانی موضوع قانون مذکور اعتبارات موردنیاز را از محل متابع بودجه عمومی دولت تأمین نماید.

ج - سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر پایه کشور مکلف به خرید راهبردی خدمات سلامت براساس دستورالعمل‌ها و راهنمایی‌های بالینی و فهرست رسمی داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) ایران در چهارچوب نظام ملی دارویی کشور همزمان با اجرای شدن نظام ارجاع مبتنی بر پزشک خانواده در کشور از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صرفاً از طریق سامانه پرونده الکترونیکی سلامت ایرانیان موضوع بند (الف) این ماده هستند.

ج - به منظور تحقق بند (۱۲) سیاست‌های کلی سلامت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان متولی امر طب سنتی ایرانی - اسلامی و مکمل موظف است نسبت به ادغام خدمات تأییدشده طب سنتی ایرانی - اسلامی در نظام سلامت و همچنین ساماندهی و توسعه ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی و درمانی این حوزه اقدام نماید.

ح - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است تقاضای تخصیص نیروهای پزشکی طرح نیروی انسانی موردنیاز سازمان تأمین اجتماعی را براساس تقاضا و همکاری متناظر با اولویت مناطق محروم بررسی و تأمین نماید.

خ - کلیه اعضای سازمان‌های نظام پزشکی و نظام دامپزشکی ملزم به تهیه بیمه مسؤولیت حرفه‌ای بوده و دستگاه قضائی آن را به عنوان وثیقه قرار تأمین بپذیرد به جز در مواردی که خسارات عمده است و امکان استیفاده حق وجود نداشته باشد و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص لایحه حوزه وظایف و اختیارات این سازمان‌ها، نظر مشورتی آنها را اخذ نماید.

د - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است حمایت از تولید و عرضه و تجویز داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) حمایت بیمه‌های را فقط به داروهای فاقد نام تجاری (ژنریک) اختصاص دهد و با همکاری وزارت‌خانه‌های جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون مرکزی ایران حسب موردنیاز کودکان (واکسیناسیون) را تا حد و تراز کشورهای توسعه‌یافته ارتقاء دهد.

ذ - وزارت نفت در مناطق نفت‌خیز و گازخیز و شرکهای معدنی بزرگ دولتی در مناطق معدنی محل استقرار خود در راستای مسؤولیت اجتماعی خود و جبران پیامدهای تهدیدکننده سلامت در آن مناطق نسبت به تکمیل، تجهیز، ارتقاء خدمات مراکز بهداشتی و درمانی خود اقدام نمایند و به خدمت‌رسانی به عموم مردم منطقه در چهارچوب نظام سطح‌بندی خدمات با رعایت احکام ماده (۷۰) این قانون بر مبنای تعریف‌های مصوب دولت در مراکز دولتی اقدام کنند.

الف - پیشگیری

- ۱- پیشگیری اولیه از بروز آسیب‌های اجتماعی از طریق: اصلاح برنامه‌ها و متن درسی دوره آموزش عمومی و پیش‌بینی آموزش‌های اجتماعی و ارتقاء مهارت‌های زندگی
- ۲- تهیه و تدوین پیوسته‌های اجتماعی در طراحی کلیه برنامه‌های کلان توسعه‌ای، ملی و بومی با توجه به آثار محیطی آنها و به منظور کنترل آثار یادشده و پیشگیری از ناهنجاری‌ها و آسیب‌های اجتماعی با تصویب شورای اجتماعی کشور
- ۳- آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد وزارت کشور (سازمان امور اجتماعی) به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ۴- تدوین سالانه اطلس آسیب‌های اجتماعی و سرمایه اجتماعی بر اساس شاخص‌های سلامت اجتماعی در کشور توسط سازمان امور اجتماعی و ارائه آن به مراجع ذیربط
- ۵- «تدوین نظام جامع رصد آسیب‌های اجتماعی و معلولیت‌ها» تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه طبق قوانین مربوطه و تصویب شورای اجتماعی و اجرای آن از ابتدای سال دوم اجرای قانون برنامه
- ب - خدمات رسانی و بازتوانی
- ۱- خدمات رسانی بهموقوع به افراد در معرض آسیب‌های اجتماعی با مشارکت سازمان‌های غیردولتی
- ۲- تحت پوشش قرار دادن و تمهید تسهیلات اشتغال برای کلیه مددجویان واحد شرایط پشت‌نویتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و لحاظ اعتبار مورد نیاز پرداخت مستمری آنان در بودجه‌های سنتوای سالانه
- ۳- توسعه مراکز فوریت‌های اجتماعی مطابق قوانین در شهرهای بالای پنجاه هزار نفر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه و در سایر شهرها به تناسب جمعیت و گسترش آسیب‌های اجتماعی
- ۴- بسط و توسعه نقش مردم و سازمان‌های مردم نهاد در حوزه‌های مشارکت‌های گروهی و تأمین مالی مبتنی بر رویکرد خیر اجتماعی و تلاش در جهت جلب مشارکت بیشتر ذی‌نفعان در تأمین منابع مورد نیاز
- پ - شناسایی و بهبود نقاط آسیب‌خیز
- ۱- شناسایی نقاط آسیب‌خیز و بحران‌زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها و تمرکز بخشیدن حمایت‌های اجتماعی، خدمات بهداشتی - درمانی، مددکاری، مشاوره اجتماعی و حقوقی و برنامه‌های اشتغال حمایت‌شده، با اعمال راهبرد همکاری بین‌بخشی و سامانه مدیریت آسیب‌های اجتماعی در مناطق یادشده
- ۲- بهبود کیفیت زندگی ساکنان سکونتگاه‌های غیررسمی و ترویج مهاجرت معکوس از طریق آمایش سرزمین، توزیع مناسب جمعیت و منابع و جلوگیری از بروز و تشید آسیب‌های اجتماعی در این مناطق با ایجاد شغل و سکونتگاهی مناسب در روستاها
- ۳- برنامه‌ریزی برای مدیریت و توزیع مناسب فعلیت، جمعیت و مهاجرت در کشور و ممانعت از توسعه حاشیه‌نشینی با رویکرد تقویت مبادی مهاجرت، به گونه‌ای که سالانه دهدار (۱۰%) نسبت به ساماندهی مناطق و کاهش جمعیت حاشیه‌نشینی اقدام شود.
- ت - حمایت از زنان سرپرست خانوار
- تهیه و اجرای کامل طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانوار طبق قوانین و مصوبات شورای اجتماعی تا پایان اجرای قانون برنامه توسط ریاست جمهوری (معاونت امور زنان) با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر نهادهای ذی‌ربط و تأثید برنامه مذکور در هیأت وزیران و تصویب در مجلس شورای اسلامی و نظارت بر اجرائی شدن آن
- ث - مقابله با اعتیاد با حمایت قوه قضائیه
- ۱- توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر جهت کشف و شناسایی اموال منقول و غیرمنقول و سرمایه‌های قاچاقچیان و شبکه‌های مرتبط (بهویزه سریاندها و سرشبکه‌ها) در داخل و خارج از کشور و ضبط این اموال با همکاری دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط اقدام نماید. وجود حاصل از فروش این اموال در اجرای قانون مبارزه با مواد مخدر و اصلاحات و الحالات بعدی آن برای اجرای تکالیف مندرج در این قانون پس از گردش خزانه در قالب بودجه سنتوای در اختیار ستاد مبارزه با مواد مخدر قرار می‌گیرد.
- ۲- از طریق دستگاه‌های اجرائی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با اذن فرماندهی کل قوا در راستای اجرائی کردن سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر و سیاست‌های کلی برنامه ششم، ضمن اجرای دقیق قوانین مربوطه درمورد روان‌گردان‌ها و پیش‌سازها با رویکرد اجتماعی و با اولویت پیشگیری از اعتیاد، درمان، بازتوانی و کاهش آسیب، صیانت و حمایت اجتماعی، مقابله با عرضه مواد مخدر و روان‌گردان‌ها و پیش‌سازها و بازنگری در عنوانین مجرمانه و مجازات‌های مرتبط اقدام قانونی لازم را به عمل آورند.

پ - افزایش آگاهی‌های عمومی به ویژه آموزش‌های همگانی جهت کاهش خطرپذیری و افزایش تابآوری جامعه در مقابل حوادث و سوانح

ت - در راستای تأمین منابع پایدار در زمینه مقابله با حوادث و سوانح، نیم‌درصد (۵٪) مندرج در ماده (۱۶۳) قانون امور گمرکی به یک‌درصد (۱٪) افزایش پیدا نموده و منابع حاصله پس از واریز به خزانه در قالب بودجه سنتوای در اختیار جمعیت هلال احمر قرار می‌گیرد.

ماده ۷۸ دولت مکلف است در راستای تحقق عدالت اجتماعی و حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و بسط پوشش‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌ای و پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی نسبت به طراحی و اجرای برنامه‌های لازم برای نیل به اهداف مندرج در جدول ذیل اقدام و گزارش پیشرفت کار را هر شش‌ماه یک‌بار به مجلس ارائه کند:

جدول ۱۵

شاخص‌ها و اهداف کمی و وضعیت موجود و مطلوب حوزه اجتماعی در برنامه ششم			
ردیف	هدف کمی	وضعیت در پایان سال ۱۳۹۵	وضعیت در پایان سال ۱۴۰۰
۱	کاهش درصد مواجهه خانوارها با هزینه‌های کمرشکن سلامت از طریق تعیین و ارتقاء بیمه‌های اجتماعی درمانی - درصد مراجعين	۶	۱
۲	ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی درمانی پایه (کل) - درصد متوسط مستمری دریافتی به متوسط هزینه خانوار - درصد	۹۶	۱۰۰
۳	متوسط مستمری دریافتی به متوسط هزینه خانوار - درصد	۴۸	۴۹/۳
۴	اشغال افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی - نفر - سالانه	۶۵۰۰	۸۲۰۰۰
۵	ایجاد مسکن برای نیازمندان (مسکن اجتماعی و حمایتی) - واحد	۷۷۰۰۰	۹۶۰۰۰
۶	افزایش حمایت از معتمدان - نفر	۱۳۰۰۰۰	۱۴۳۲۴۹۸
۷	افزایش حمایت از سالمدان - نفر	۲۶۵۷۰۷۰	۴۱۸۰۰۰
۸	افزایش کودکان تحت پوشش حمایت غذایی - نفر	۲۰۴۹۶۵	۳۳۰۰۹۸
۹	پرداخت شهریه دانشجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی - نفر	۱۲۷۸۰۷	۱۶۳۱۱۷
۱۰	افزایش حمایت از کودکان بی‌سرپرست - نفر	۲۲۴۰۲	۲۵۸۳۸
۱۱	افزایش حمایت از کودکان بی‌تیم - نفر	۲۸۰۵۰۰	۳۰۹۶۹۵
۱۲	افزایش توانبخشی مددجویان مبتنی بر جامعه روستایی - نفر	۴۲۴۰۰۰	۶۰۰۰۰۰
۱۳	افزایش توانبخشی مددجویان مبتنی بر جامعه شهری - نفر	-	۱۸۰۰۰۰
۱۴	افزایش تأمین وسائل توانبخشی مددجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی - تعداد	۹۸۰۰۰	۲۲۰۰۰۰۰
۱۵	بیمه اجتماعی افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی - نفر	۴۴۵۳۲۱	۵۶۷۰۰۰
۱۶	کنترل افزایش طلاق - تعداد	۱۶۳۲۲۸	۱۷۶۱۱۹
۱۷	افزایش حمایت از کودکان خیابانی - نفر - سالانه	۶۰۰۰	۷۶۵۸
۱۸	غربالگری بینایی کودکان - نفر	۳۰۰۰۰۰	۳۱۵۳۰۳۰
۱۹	غربالگری شنوازی - نفر	۹۶۰۰۰۰	۱۵۴۵۰۰۰
۲۰	کاهش سهم پرداخت از جیب - درصد	۵۸	۲۵
۲۱	ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی - درصد	۷۰	۷۵
۲۲	متوسط نرخ جایگزینی - درصد	۸۳	۸۰

ماده ۷۹ دولت موظف است در طول اجرای قانون برنامه علاوه بر پرداخت یارانه فعلی، هرسال حداقل مستمری خانوارهای مددجویان تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی را متناسب با سطح محرومیت بر مبنای متوسط بیست درصد (۲۰٪) حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار، در چهارچوب بودجه سنتوای و از محل درآمد قانون هدفمند کردن یارانه‌ها با حذف خانوارهای پردرآمد و درج ردیف مستقل در جدول موضوع ماده (۳۹) این قانون، از طریق دستگاه‌های مذکور پرداخت نماید.

ماده ۸۰ - دولت مکلف است طبق قوانین مربوطه و مصوبات شورای اجتماعی به منظور پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی مشتمل بر محورهای ذیل اقدام کند به گونه‌ای که آسیب‌های اجتماعی در انتهای برنامه به بیست و پنج درصد (۲۵٪) میزان کنونی کاهش یابد:

ماده ۸۳

الف - سازمان‌های مناطق آزاد مکلفند به منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد تجاری یک‌درصد(۱%) از محل وصول عوارض ورود کالا و خدمات این مناطق را پس از واریز به خزانه کل کشور طبق بودجه سنواتی از طریق کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی برای اشتغال محرومان و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.

ب - کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی موظفند جهت توانمندسازی افراد تحت پوشش خود سالانه یکصدهزار نفر به ترتیب هفتاد درصد (۷۰%) کمیته امداد امام خمینی(ره) و سی درصد (۳۰%) سازمان بهزیستی را صاحب شغل نمایند. دولت طبق بودجه سنواتی تسهیلات قرض الحسن لازم را در جهت تحقق این امر درنظر خواهد گرفت.

ماده ۸۴ دولت موظف است مشاغل آتش‌نشانی و پرتوکاری اشعه را جزء مشاغل سخت و زیان‌آور محسوب کند. در طول اجرای قانون برنامه قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۸/۱۲۰ معتبر تلقی می‌گردد.

ماده ۸۵ کارکنان وزارت آموزش و پرورش که عضویت صندوق ذخیره فرهنگیان را پذیرفته‌اند و یا خواهند پذیرفت باید ماهنه درصدی از حقوق و مزایای خود را تا پنج درصد (۵%) به حساب صندوق واریز کنند و دولت نیز موظف است همساله معادل سهم واریزی اعضاء به صندوق ذخیره فرهنگیان را به‌طور کامل در ردیف اعتباری خاص در بودجه سنواتی منظور و پرداخت نماید.

بخش ۱۶- امور ایثارگران**ماده ۸۶**

الف - کلیه دستگاههای اجرائی موظفند نسبت به اجرای صحیح سیاست‌های کلی ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی امور ایثارگران ابلاغی ۱۳۸۹/۲/۲۹ اقدام نمایند.

ب - وزارت آموزش و پرورش مکلف است به منظور ترویج فرهنگ ایثار و شهادت نسبت به معرفی الگوها و قبهرمانان ملی ایثار و شهادت در متون درسی کلیه پایه‌های تحصیلی و فعالیت‌های پژوهشی و برگزاری مسابقات علمی اقدام نموده و در جهت تعمیق ایمان و ترویج باورها در صیانت از فرهنگ دینی و اقلایی نسبت به اجرای یادواره‌های شهیدی دانش‌آموز و فرهنگی و برگزاری اردوهای راهیان نور ویژه دانش‌آموزان و فرهنگیان با سازمان بسیج همکاری لازم را به عمل آورد.

پ - صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن اختصاص بخشی از برنامه‌های شبکه‌های مختلف به موضوع ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، حداقل ده درصد (۱۰%) از تولیدات برنامه‌های هنری نمایشی خود را به این موضوع اختصاص دهد.

ت - دولت موظف است به منظور برهه‌گیری از دستاوردهای دوران دفاع مقدس و انتقال و ترویج فرهنگ جهاد و مقاومت به نسلهای آینده نسبت به ساماندهی گلزارهای شهیدی سراسر کشور با رضایت والدین شهید و یادمان شهدای گمنام، احداث و تکمیل گارزهای دفاع مقدس و مرمت و نگهداری آنها اقدام نماید. وزارت‌خانه‌های نیرو، نفت، راه و شهرسازی و کشور موظفند کلیه هزینه‌های خدماتی مربوط به آبرسانی، برق‌رسانی، گازرسانی و جاده موacialاتی را طبق بودجه سنواتی تأمین نمایند.

ث - دولت موظف است به منظور تداوم اجرای برنامه‌های شاخص در حوزه ترویج فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت به خصوص استمرار و فرآگیر نمودن برنامه راهیان نور با ایجاد و توسعه ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های لازم در دستگاههای اجرائی و فرهنگی نسبت به قرار دادن موضوع در سرفصل اعتبارات برنامه‌های فرهنگی و هزینه‌ای وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌ها اقدام نماید.

ج - دولت مکلف است به منظور حفظ و ترویج فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت و تکریم از الگوهای این فرهنگ ماندگار به والدین شهیدی که دارای حداقل سه شهید یا دو شهید و یک جانباز پنجاه درصد (۵۰%) و بالاتر یا یک شهید و دو جانباز پنجاه درصد (۵۰%) و بالاتر هستند نشان ملی ایثار اعطای نموده و آنان را به عنوان چهره ماندگار کشور به جامعه معرفی نماید.

تبصره ۱۵- صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، وزارت‌خانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و سایر نهادهای فرهنگی مکلفند جهت ارج نهادن به این چهره‌های ماندگار اقدام فرهنگی لازم را جهت معرفی آنها انجام دهند.

تبصره ۱۶- آیین‌نامه اجرائی این بند در شش‌ماه اول اجرای قانون برنامه به پیشنهاد بنیاد شهید و امور ایثارگران و بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۳- از طریق وزارت تعاوون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی) با همکاری شهرداری‌ها نسبت به بهره‌برداری و تکمیل مراکز نگهداری، درمان و کاهش آسیب معتادان متاجه‌ر و بی‌خانمان و راهاندازی مراکز جامع توانمندسازی و صیانت اجتماعی برای معتادان بهبودیافته در استانها با رعایت احکام ماده (۷۰) این قانون اقدام نماید. اداره این مراکز به عهده سازمان بهزیستی کشور یا شهرداری‌ها حسب مورد با بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد و بخش غیردولتی خواهد بود. نیروی انتظامی موظف است پس از اخذ دستور قضائی نسبت به جمع آوری این معتادان و تحويل آنها به این مراکز اقدام نماید. ترخیص این افراد از مراکز مورد نظر با تأیید سازمان بهزیستی و با هماهنگی نیروی انتظامی و مقام قضائی خواهد بود. آیین‌نامه اجرائی این جزء توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر تهیه و به تصویب شورای اجتماعی کشور می‌رسد.

ج - حمایت از بیماران روانی مزمن و سالم‌مندان

۱- تداوم اجرای طرح ساماندهی و توانبخشی بیماران روانی مزمن با پوشش حداقل هفتاد و پنج درصد (۷۵%) جمعیت هدف در پایان اجرای قانون برنامه

۲- تداوم اجرای طرح ساماندهی و توانبخشی سالم‌مندان با پوشش حداقل بیست و پنج درصد (۲۵%) جمعیت هدف

ج - تأمین مسکن نیازمندان

۱- به منظور تأمین نیاز اشار آسیب‌پذیر و گروههای هدف سازمان‌های حمایتی به مسکن و رفع فقر سکونتی حداکثر تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه نسبت به تدوین طی مراحل قانونی و در چهارچوب بودجه سنواتی و اجرای برنامه تأمین مسکن اجتماعی و حمایتی اقدام نماید.

۲- افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و خیرین مسکن‌ساز برای هر کدام از افراد تحت پوشش نهادها و سازمان‌های حمایتی از پرداخت هزینه‌های صدور پرونده ساختمانی، عوارض شهرداری و دهیاری و هزینه‌های انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنان براساس الگوی مصرف، فقط برای یک بار معافند.

ح - ساماندهی کودکان کار

با اقدام سازمان بهزیستی و همکاری سایر دستگاهها تا پایان اجرای قانون برنامه بهنحوی که جمعیت کودکان کار حداقل بیست و پنج درصد (۲۵%) کاهش باید.

ماده ۸۱ دولت مکلف است در اجرای بند (۴۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم، نسبت به تدوین برنامه، برقراری، استقرار و روزآمدسازی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی چند لایه مشتمل بر حوزه امدادی، حمایتی و بیمه‌های اجتماعی به جز سلامت با رعایت سطح‌بندی خدمات در سطوح پایه، مازاد و مکمل براساس غربالگری اجتماعی و آزمون وسع و نیازمندیابی فعال و مبتنی بر سطح دستمزد و یا درآمد افراد و خانواده اقدام و پس از طی مراحل قانونی مطابق بودجه سنواتی به اجراء درآورد و به منظور ساماندهی متابع و مصارف مربوط به یارانه‌های اجتماعی، رفع هم‌پوشانی‌ها، دسترسی عادلانه به خدمات، اجرای این نظام از طریق ایجاد پایگاه اطلاعات، سامانه و پنجره واحد خدمات رفاه و تأمین اجتماعی و مبتنی بر شکل‌گیری پرونده الکترونیک رفاه و تأمین اجتماعی با تبعیت از پرونده الکترونیک سلامت ایرانیان موضوع ماده (۸۶) این قانون برای تمامی آحاد جامعه صورت می‌پذیرد و کلیه سازمان‌ها، صندوق‌ها، نهادها و دستگاههای اجرائی فعال در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی که به هر نحوی از انجاء از بودجه دولتی و عمومی استفاده می‌کنند و یا از دولت مجوز فعالیت دریافت می‌نمایند مکلفند طبق ضوابط قانونی از این نظام تبعیت کنند.

تبصره - آیین‌نامه‌های اجرائی مربوط به برقراری استقرار و روزآمدسازی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی چند لایه به جز سلامت متناسب با شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور و هم‌راستا با قانون برنامه ششم در چهارچوب قوانین مربوطه با پیشنهاد مشترک وزارت‌تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۸۲ - برقراری مستمری بازنیستگان برای کلیه بیمه‌شدگان صندوق‌های بازنیستگی (اعم از کشوری، لشکری، تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌های بازنیستگی دستگاهها، نهادها و بانکها) بر مبنای میانگین دو سال آخر دریافتی که دارای کسور بازنیستگی می‌باشد.

تبصره - راندگان وسایط نقلیه سنگین بین شهری، راهداری و راهسازی که حداقل بیست و پنج سال سابقه پرداخت حق بیمه دارند می‌توانند متناسب با دریافت حقوق و متناسب با روزهای پرداخت حق بیمه و پنجاه و پنج سال سن، بازنیسته شوند.

ج - کلیه دستگاههای اجرائی موضوع این قانون موظفند بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات فرهنگی خود به استثنای فصول اول و ششم اعتبارات هزینه‌ای را براساس موافقتنامه مبادله شده با سازمان در چهارچوب سیاست‌های مصوب ابلاغی شورای عالی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت صرف این امور نمایند.

ح - بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس موظف است با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و شهرداری‌ها و سایر دستگاههای فرهنگی کشور تا پایان اجرای قانون برنامه نسبت به توسعه و تکمیل مراکز اسناد و مدارک دفاع مقدس و تدوین دائیره‌المعارف دفاع مقدس و تدوین تاریخ دفاع مقدس مطابق بودجه سنواتی اقدام نماید.

خ - وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی و آموزش و پرورش، دانشگاه آزاد اسلامی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و ستدکل نیروهای مسلح به منظور تعمیق و ترویج ارزش‌های دفاع مقدس به نسلهای بعدی، واحدهای درسی مرتبط با ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در مقاطع مختلف داشتگاهی را ایجاد نموده و تعدادی از موضوعات پژوهشی، پایان‌نامه‌ها و طرحهای (پژوههای) علمی و تحقیقاتی خود را به موضوع فرهنگ ایثار و شهادت اختصاص دهند.

تبصره - کلیه دستگاههای اجرائی موظفند گزارش عملکرد سالانه خود را در طول اجرای قانون برنامه در حوزه ترویج فرهنگ ایثار و جهاد و مقاومت و شهادت را به سازمان، بنیاد شهید و امور ایثارگران، بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس و کمیسیون‌های مرتبط مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

ماده ۸۷ - دولت موظف است اقدامات لازم برای اجرای صحیح و به موقع قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران را به عمل آورد و اعتبار کافی را در بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید و کلیه آیین‌نامه‌های اجرائی آن را حداقل تا شش ماهه سال اول اجرای قانون برنامه تصویب و ابلاغ نماید.

الف - دولت مکلف است در اجرای ماده (۶۱) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ به نحوی برنامه‌ریزی نماید که تا دو سال اول اجرای قانون برنامه کلیه مشمولان ماده مذکور تعیین تکلیف گردد. یگانهای اعزام‌کننده نهادهای متولی موظفند گواهی موردنیاز افراد مشمول این ماده و صورت سانحه را به کمیسیون احرار بنیاد شهید و امور ایثارگران ارائه نمایند.

تبصره - بنیاد شهید و امور ایثارگران موظف است رزمندگان هشت سال دفاع مقدس که صورت سانحه بالینی همزمان مجوحویت را ندانند اما مجوحویت آنها توسط کمیسیون پژوهشی نهاد اعزام‌کننده (نیروهای مسلح) احرار می‌گردد را به عنوان جانباز تلقی نماید و حداقل پنج درصد (۵٪) جانبازی به آنها تعلق می‌گیرد.

اجرام این تبصره مانع از احرار جانبازی بیش از درصد مذکور توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران نمی‌باشد.

ب - دولت مکلف است در سال اول اجرای قانون برنامه اعتبار موردنیاز برای اجرای تبصره ماده (۳۸) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران را در لواح بودجه سنواتی پیش‌بینی نموده و از طریق سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح به کلیه آزادگان و جانبازان واحد شرایط پرداخت نماید.

پ - دولت موظف است خانواده‌های معمول شهدا، جانبازان، آزادگان، رزمندگان و افراد تحت تکفل ایشان (والدین و همسران و فرزندان) دارای تابعیت غیرایرانی که در طول هشت سال دفاع مقدس یا بعد از آن در راستای مأموریت محله از سوی مراجع ذیصلاح به درجه رفیع شهادت یا جانبازی یا اسارت نائل آمداند پس از تأیید مراجع مذکور تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار دهد و رزمندگان نیز بنایه تشخیص ستاد کل نیروهای مسلح تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح (ساتا) قرار می‌گیرند.

تبصره - اعطای تابعیت و اقامت به افراد موضوع این ماده بر اساس ضوابط در چهارچوب قانون خواهد بود که حداقل ظرف مدت سه ماه از لازم‌الاجراءشدن این قانون توسط ستاد کل نیروهای مسلح با همکاری وزارت‌خانه‌های امور خارجه و کشور تهیه و به تصویب شورای عالی امنیت ملی با رعایت اصل یکصد و هفتاد و ششم (۱۷۶) قانون اساسی می‌رسد.

ت - ماده (۱۸) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح می‌شود: بنیاد موظف است در چهارچوب قوانین به منظور تعیین، تدوین و یا اصلاح معیارهای تشخیص درصد جانبازی به عنوان مبنای ارائه خدمت به جانبازان و آزادگان در مواردی که نیاز به رأی کمیسیون باشد نسبت به تشکیل کمیسیون‌های پژوهشی اقدام و جهت تعیین نحوه از کارافتادگی کلی آنها، با در نظر گرفتن وضعیت فعلی سلامت روحی، جسمی، اجتماعی، اقتصادی، شغلی و سابقه حضور در جبهه و براساس آیین‌نامه‌ای که

ج - متن زیر به عنوان ماده (۵۹) مکرر به قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران الحاق می شود.

«قوه قضائیه، سازمان ثبت استناد و املاک کشور، کانون وکلای دادگستری، کانون کارشناسان رسمی، مرکز وکلاء و کارشناسان قوه قضائیه، مکلفند سی درصد (۳۰٪) از سهمیه صدور دفاتر خدمات قضائی و الکترونیک، سردفتری، صدور پرونده وکالت، مجوز کارشناسان رسمی دادگستری را به فرزندان و همسران شهدا، جانبازان با حداقل ده درصد (۱۰٪)، آزادگان با داشتن حداقل سهماه سابقه اسارت و رزمندگان با داشتن حداقل ششماه حضور در جبهه و همسر و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و فرزندان و همسران آزادگان و فرزندان رزمندگان دارای حداقل دوازدهماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه، بدون رعایت شرط سنی در صورت واحد شرایط بودن اختصاص دهنده.»

حکم بند (ج) ماده (۸۸) بر ماده (۵۲) و (۵۹) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در طول اجرای قانون برنامه، حاکم است.

ح - در صورتی که دریافتی ایثارگران و فرزندان شهدا و رزمندگان با حداقل دوازدهماه سابقه حضور در جبهه مشمول صندوق تأمین اجتماعی و صندوق بازنیستگی دیگری گردد بازنیستگی در هر صندوق به طور مستقل انجام می گردد و با تحقق بازنیستگی این افراد در دو صندوق از مستمری بازنیستگی آن صندوق بهره مند می گردد. کمک دولت فقط به یک صندوق خواهد بود.

خ - ایثارگران و فرزندان شهدا و آزادگان و جانبازان و رزمندگان با حداقل دوازده ماه سابقه حضور در جبهه برای یک بار از پرداخت ما به التفاوت برای پائزده سال سنت میمهای ناشی از تغییر صندوق بیمه و بازنیستگی معافند. این مبلغ به عنوان مطالبه صندوق منتقل‌الیه از دولت منظور و در قالب بودجه سنت میمه توسط دولت پرداخت و تسویه می شود.

د - متن زیر به عنوان بند (۷) به انتهای ماده (۴۵) قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۲۶۳/۷/۲۹ الحاق می شود:

۷- در صورت اذن فرماندهی کل قوا:

- فرزندان رزمندگان با سابقه حضور در جبهه به ازای هرماه حضور یک ماه کسر خدمت از نظام وظیفه

- فرزندان جانبازان به ازای هر درصد جانبازی یک ماه کسر خدمت از نظام وظیفه

تبصره - بهره مندی فرزندان جانبازان بر اساس درصد جانبازی صادر از کمیسیون عالی پژوهشی نیروهای مسلح یا بنیاد اقدام می گردد و در خصوص آموزش خدمت نظام وظیفه بر اساس مقررات ستاد کل نیروهای مسلح عمل می گردد.

حکم بند (د) ماده (۸۸) قانون برنامه ششم بر حکم تبصره (۲) ماده (۳۳) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور، حاکم است.

ذ - به ماده (۵۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران عبارت رزمندگان با حداقل دوازده ماه حضور در جبهه اضافه می گردد.

ر - به ماده (۳۷) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران پس از عبارت «کسورات بازنیستگی سهم اسرا و آزادگان و جانبازان» عبارت «فرزندان شهدا و رزمندگان با حداقل بیست و چهار ماه حضور در جبهه» اضافه می شود.

ز - فرزندان شهدا از کلیه امتیازات و مزایای مقرر در قوانین و مقررات مختلف برای شخص جانباز پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر به استثنای تسهیلات خودرو، حق پرستاری، کاهش ساعت کاری و حالت اشتغال برخوردارند. امتیازات ناشی از این بند شامل وابستگان فرزند شهید نمی شود.

ژ - عبارت ذیل به ماده (۶۰) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران اضافه می شود: بعد از عبارت «جانبازان و آزادگان» عبارت «همسران و فرزندان شهدا» اضافه می شود.

ماده ۸۹

الف - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در طول اجرای قانون برنامه، سالانه نسبت به ارائه تسهیلات مسکن فقط یکبار با سود حداکثر چهار درصد (۴٪) به تعداد پنجاه هزار نفر به رزمندگان دارای حداقل ششماه سابقه حضور در جبهه و آزادگان با حداقل سه ماه اسارت که فاقد مسکن ملکی می باشند و تاکنون مسکن، زمین یا تسهیلات مسکن دریافت ننموده اند از طریق بانک های عامل اقدام نمایند. مابه التفاوت سود مذکور تا سقف نزخ مصوب شورای پول و اعتبار مطابق بودجه سنت میمه توسط دولت تأمین و به بانک های عامل پرداخت می شود. (تعیین اولویت و نحوه معرفی افراد واجدالشارایط به موجب دستورالعمل ستاد کل نیروهای مسلح خواهد بود.)

ب - تبصره ذیل به ماده (۳) مکرر) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران

الحاق می گردد:

شده و کلیه مطالبات قانونی آنان را به طور کامل حداکثر در دو سال اول اجرای قانون برنامه مطابق بودجه سنت میمه تأمین و توسط بنیاد پرداخت نماید. به نحوی که در پایان سال دوم اجرای قانون برنامه هیچگونه مطالبات معوقی در حوزه ایثارگران و خانواده شهدا باقی نمانده باشد.

تبصره - مطالبات مذکور در این ماده در خصوص جانبازان و آزادگان مشمول قانون حالت اشتغال نیز بر حسب مورد باید توسط بنیاد و دستگاه مربوطه در طی دو سال اول اجرای قانون برنامه طبق بودجه سنت میمه تأمین و پرداخت گردد.

ب - دولت موظف است اعتبار لازم را به منظور تأمین حداقل معیشت گروههای عنوان شده ذیل که فاقد شغل یا درآمد باشند را پیش بینی و حداقل حقوق کارکنان دولت را به آنان جهت پرداخت در بودجه های سنت میمه در اختیار دستگاههای مربوطه قرار دهد.

۱- جانبازان با هر میزان درصد از کارافتادگی و آزادگان با حداقل سه ماه اسارت

۲- رزمندگان با حداقل شش ماه حضور در جبهه و چریکهای جنگهای نامنظم (جن)

۳- افراد تحت تکفل قانونی جانبازان متوفی، آزادگان متوفی، رزمندگان متوفی (با حداقل

شش ماه حضور در جبهه)

تبصره - تشخیص افراد تحت تکفل قانونی جانبازان و آزادگان متوفی و ارائه خدمات به آنان به عهده بنیاد و تشخیص افراد تحت تکفل قانونی رزمندگان متوفی به عهده واحد ایثارگران نیروهای مسلح و ارائه خدمات به آنان به عهده سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح (ساتا) می باشد.

۴- نامادری شهید و خواهران مجرد شهدا که تحت تکفل والدین شهدا بوده اند (پس از فوت والدین)

۵- برادر و خواهر شهید دارای معلولیت جسمی، حرکتی، ذهنی، محجور، دارای بیماری های خاص و یا صعب العلاج پس از تأیید کمیسیون پژوهشکی بنیاد

۶- همسران مطلقه شهدا که فرزند یا فرزندان شهید را حداقل پائزده سال بعد از شهادت شهید نگهداری نموده اند با تأیید بنیاد (ماهانه معادل دو سوم حقوق کارکنان دولت) پ - در ماده (۵۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران پس از عبارت «آزادگان» عبارت «همسران و فرزندان شهدا» اضافه می گردد.

ت - سازمان و بنیاد مکلفند نسبت به تأمین و پرداخت صدرصد (۱۰۰٪) سرانه بیمه عمر و حوادث جانبازان و آزادگان، والدین، همسر و فرزندان شهدا فاقد پوشش بیمه عمر و حوادث، وفق بودجه سنت میمه اقدام نمایند.

حکم بند (ت) ماده (۸۸) بر ماده (۱۳) و (۵۲) و (۵۹) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در طول اجرای قانون برنامه، حاکم است.

ث - دولت مکلف است طبق بودجه سنت میمه تأمین و تجلیل از رشدات های رزمندگان هشت سال دفاع مقدس که حداقل ششماه سابقه حضور در جبهه دارند و جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) جانبازی و آزادگان با کمتر از ششماه سابقه اسارت و همسران و فرزندان آنان تسهیلات رفاهی، معیشتی، بهداشتی، درمانی و فرهنگی به شرح زیر ارائه نماید.

۱- تأمین و پرداخت یا معافیت حداقل سی درصد (۳۰٪) هزینه شهریه تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی، دوره های شبانه دانشگاه های دولتی، دانشگاه پیام نور و سایر دانشگاه های مورد تأیید وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی وفق بودجه سنت میمه

۲- بهره مندی رایگان از خدمات مراکز فرهنگی عمومی و ناوگان حمل و نقل شهری

۳- معافیت از پرداخت سی درصد (۳۰٪) هزینه از طریق هر یک از شرکتهای دولتی و خصوصی هواپیمایی، ریلی و دریایی در سفرهای داخلی و عتبات عالیات برای یکبار در سال

۴- شهرداری ها و دهیاری ها و سازمان اوقاف و امور خیریه مکلفند به منظور ارج نهادن به والدین، همسران و فرزندان شهدا و آزادگان و همسران و فرزندان آنان، جانبازان و همسران و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) بالاتر و رزمندگان با سابقه حضور ششماه و بالاتر در جبهه را با رعایت مفاد و قفنمه در امامزادگانی که دفن اموات در آنها مجاز می باشد و آرامستان ها بدون اخذ هزینه اقدام نمایند.

۵- بهره مندی از انشعباب رایگان آب، فاضلاب، برق و گاز برای یک بار در یک واحد مسکونی

۶- بهره مندی از امتیازات یک مقطع تحصیلی بالاتر مطابق قوانین مربوطه و برای رزمندگان با حداقل ششماه حضور داوطلبانه در دفاع مقدس در حقوق و مزایای اجتماعی

ج - در بند (الف) ماده (۳۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران پس از عبارت «جانبازان و آزادگان و فرزندان شاهد» عبارت «فرزندان جانبازان، فرزندان آزادگان، رزمندگان و فرزندان رزمندگان با حداقل ششماه سابقه حضور در جبهه» اضافه می شود.

تبصره - ایثارگران در پرداخت هزینه‌های حقالثبت و حقوق دولتی مربوط به خرید و فروش، ترهین استناد مالکیت تسهیلات وام خرید یا ساخت مسکن از هفتاد درصد (۷۰٪) معافیت برخوردار می‌باشدند.

پ - دولت (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) موظف است همه ساله حداقل دهدار (۱۰٪) منابع قرض‌الحسنه تمامی بانکها و مؤسسات پولی و اعتباری دولتی را در چهارچوب بودجه سنواتی جهت اشتغال ایثارگران از طریق صندوق اشتغال و کارآفرینی ایثارگران اختصاص دهد.

ماده ۹۱ - محکومیت مؤثر کیفری در جرائم امنیتی موضوع فصل اول کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ موجب محرومیت از امتیازهای مقرر در این بخش می‌شود.

بخش ۱۷- فرهنگ، هنر ورزش

ماده ۹۲ - به منظور ارتقاء تعالی، مقاومسازی فرهنگی، بستریازی فرهنگی و دستیابی به سیاست ابلاغی برنامه و اهداف سند چشم‌انداز نظام و اجرای سند مهندسی فرهنگی مبنی بر تحقق توسعه متناسب با مقتضیات فرهنگی و متکی بر حفظ و ارتقای ارزش‌های اسلامی، اقلایی و ملی و مردم‌سالاری دینی، اصول و فضائل اخلاقی و کرامت و حقوق انسانی، هویت و انسجام ملی و ایقای نقش کارآمد، اثربخش و متعالی نهادها و تشکلهای مردمی در این عرصه و همچنین حمایت از تولیدات و محصولات فرهنگی، مذهبی و هنری فاخر، صنایع دستی و میراث فرهنگی ملموس و ناملموس و تقویت ظرفیت آن در تعاملات بین‌المللی و نیز ارتقای جایگاه و منزلت سرمایه انسانی در عرصه‌های فرهنگی اجتماعی و اصحاب فرهنگ، نجیبگان و پیشکسوتان فرهنگ و هنر کشور و «تیرووهای مؤمن به انقلاب اسلامی» و احیای موقوفات و پاسداشت منزلت امامزادگان و تقویت و توسعه نهادهای فرهنگی - مذهبی در طول سالهای اجرای برنامه:

الف - دولت مکلف است با همکاری قوه قضائیه تمدیدات قانونی لازم مربوط به تسهیل فرآیند صدور مجوز و بازنگری و کاهش ضوابط و مقررات محدود‌کننده تولید و نشر آثار فرهنگی و هنری و ایجاد امنیت لازم برای تولید و نشر آثار و اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری دارای مجوز را تا پایان سال اول اجرای قانون بپیش‌بینی نماید.

ب - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما و سایر دستگاههای ذی‌ربط مکلفند با رعایت سیاستهای کلی و قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی فهرست مجوزها و تصدی‌کری فرهنگی و هنری با رعایت موازین شرعی قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی و سازمان‌های مردم‌نهاد را که تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه تعیین می‌شود در طول سالهای اجرای قانون بپیش‌بینی نمایند.

تبصره - آینین‌نامه این بند شامل شیوه تعیین فهرست مذکور و نحوه واگذاری و فروش با پیشنهاد سازمان، سازمان اداری و استخدامی کشور و همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

پ - دولت مکلف است تا پایان سال اول اجرای برنامه با مشارکت سازمان صدا و سیما و وزارت ورزش و جوانان، تمدیدات قانونی لازم در خصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را پیش‌بینی نماید.

ت - سازمان اوقاف و امور خیریه مکلف است با همکاری سازمان، وزارت راه و شهرسازی، شهرداری‌ها و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسبت به صدور و اخذ اسناد موقوفات و تبدیل بقاع متبرکه با رعایت ضوابط وقفی به قطبهای فرهنگی اقدام نماید.

ث - دولت مکلف است تمدیدات لازم را نسبت به توسعه فرهنگ کتابخوانی با اولویت کتابخانه‌های روستایی در مناطق کمتر توسعه‌یافته، بر اساس طرح آمایش سرزمین و نیازهای منطقه‌ای با رویکرد تشویق و جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در تولید کتاب و محصولات فرهنگی و سایر کالاهای فرهنگی و هنری فراهم کند و تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه با نرخ رشد سالانه پنج درصد (۵٪) مطابق قانون بودجه سنواتی نسبت به وضعیت موجود در طول اجرای قانون بپیش‌بینی نماید.

ج - دولت و شهرداری‌ها و سازمان آب و فاضلاب مکلفند با ارائه تعریفه فرهنگی و یا پروانه ساختمان در زمینه آب و برق و گاز، حمل و نقل و پست، با استفاده از کاربری فرهنگی در فضاهای مسکونی از کتاب‌فروشان، ناشران و مطبوعات که دارای مجوزهای قانونی لازم هستند حمایت کنند.

تبصره - آینین‌نامه اجرایی موضوع این بند توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارت‌خانه‌های راه و شهرسازی، نیرو، کشور و نفت، تدوین و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

چ - دولت مکلف است به منظور حمایت از حقوق پدیدآورندگان آثار فرهنگی، هنری و امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و قلم، صدا و سیما و رسانه، بستریازی برای حضور بین‌المللی در عرصه‌های فرهنگی، هنری و تنظیم مناسبات و روابط میان اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با امور فرهنگی و هنری اقدامهای ذیل را به عمل آورد:

تبصره - ایثارگران در پرداخت هزینه‌های حقالثبت و حقوق دولتی مربوط به خرید و فروش، ترهین استناد مالکیت تسهیلات وام خرید یا ساخت مسکن از هفتاد درصد (۷۰٪) معافیت برخوردار می‌باشدند.

پ - دولت (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) موظف است همه ساله حداقل دهدار (۱۰٪) منابع قرض‌الحسنه تمامی بانکها و مؤسسات پولی و اعتباری دولتی را در چهارچوب بودجه سنواتی جهت اشتغال ایثارگران از طریق صندوق اشتغال و کارآفرینی ایثارگران اختصاص دهد.

ت - دولت موظف است در اجرای ماده (۳) و (۳ مکرر) فصل دوم قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و اصلاحات بعدی آن حداکثر تا پایان خردادمه هرسال شرایط پرداخت تسهیلات مسکن ارزان قیمت به ایثارگران را مطابق بودجه سنواتی ابلاغ نماید.

ث - ماده واحد اصلاح ماده (۸) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸ به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

بعد از عبارت «از طریق مزایده عمومی» عبارت «با اولویت ایثارگران و فرزندان شهداء» اضافه می‌گردد.

ماده ۹۰

الف - الحالات زیر در ماده (۷۰) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و اصلاحیه بعدی آن و در ماده (۴۷) قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به شرح زیر صورت می‌گیرد:

سه‌میهه ورود با پنج درصد (۵٪) سهمیه اختصاصی برای جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان رزمندگان، با حداقل شش‌ماه حضور داوطلبانه در جبهه به سی درصد (۳۰٪) افزایش یابد.

تبصره - در صورتی که سهمیه بیست و پنج درصد (۲۵٪) ایثارگران (مشمولین ماده (۷۰) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و اصلاح بعدی آن) تکمیل نگردد و پنج درصد (۵٪) سهمیه اختصاصی جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) فرزندان و همسران رزمندگان با حداقل شش‌ماه حضور داوطلبانه در جبهه، پاسخگوی متقاضیان واجد الشرایط نباشد دولت مکلف است مانده ظرفیت خالی بیست و پنج درصد (۲۵٪) ایثارگران را مازاد بر پنج درصد (۵٪) مذکور به جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) فرزندان و همسران رزمندگان با حداقل شش‌ماه حضور داوطلبانه در جبهه که شرایط لازم را داشته باشند، اختصاص دهد.

ب - هزینه شهریه مشمولان ماده (۶۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در دانشگاههای پرديس بین‌الملل دانشگاههای دولتی یا غيردولتی حداکثر در سقف شهریه‌های دانشگاه آزاد اسلامی داخل کشور پرداخت می‌شود.

پ - کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و مراکز علمی که از وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی اخذ مجوز نموده‌اند و دانشگاه آزاد اسلامی مکلفند حداقل بیست درصد (۲۰٪) اعضای هیأت علمی موردنیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل فرزندان و همسران شهداء، جانبازان پانزده درصد (۱۵٪) و بالاتر، آزادگان و همسران و فرزندان آنان، همسران و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، رزمندگان با حداقل شش‌ماه سابقه حضور در جبهه که دارای مدرک علمی دکتری مورد تأیید وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی می‌باشد و شرایط علمی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی را داشته باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاهها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیر هیأت علمی، چنانچه شرایط علمی لازم را داشته باشند تأمین و از ابتداء آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی پژوهشی و اجرایی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی و با رعایت صلاحیت‌های اخلاقی استخدام کنند.

احکام و امتیازات این بند شامل اعضاء هیأت علمی فعلی دارای سوابق ایثارگری فوق نیز می‌شود.

مسئولیت اجرای احکام این ماده به طور مستقیم بر عهده وزیر و رئیس دستگاههای مذکور است در اجرای این حکم مقامات یادشده مکلف به اتخاذ تصمیم می‌باشند.

تبصره ۱۵- مشمولان این بند با سی و پنج سال خدمت و حداقل شصت و پنج سال سن بازنشسته می‌شوند.

تبصره ۲۰- در صورت تمايل فرد به بازنشستگی پس از اتمام سی سال خدمت و یا حداکثر شصت سال سن می‌تواند درخواست بازنشستگی نماید.

- ۱- تمهیدات قانونی لازم جهت امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و
قلم، صدا و سیما و رسانه و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ
- ۲- بازنگری و اصلاح قوانین مطبوعات و تبلیغات نظام جامع حقوقی مطبوعات و
رسانه‌ها و تبلیغات جهت طی مرافق قانونی
- ح - اصحاب فرهنگ و هنر و رسانه و صدا و سیما که شغل خود را از دست می‌دهند
تحت پوشش بیمه بیکاری قرار می‌گیرند. دولت در چهارچوب لایحه بودجه سنواتی
کمک‌های اعتباری را به این منظور در اختیار صندوق بیمه بیکاری قرار می‌دهد.
- تبصره -** آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف مدت شش‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این
قانون به پیشنهاد مشترک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی،
سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و سازمان تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ماده ۹۶-** دولت مکلف است از ابتدای اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنواتی،
سهم خود در تأمین بودجه سازمان صداوسیما را حداقل به میزان هفت دهم درصد
(٪۷) بودجه عمومی دولت لحاظ و تخصیص دهد. افزایش اعتبار سازمان نسبت به سال
پایه از محل این ماده جهت پوشش صدرصدی (٪۱۰۰) استان‌ها، توسعه کمی و کیفی
برنامه‌های تولیدی (ملی، استانی و برون مرزی) پویانمایی (نیمیشن)، مستند و فیلمها و
سربال‌های فاخر و توسعه فنی هزینه می‌شود و هرگونه افزایش حقوق و مزايا جز به تناسب
سایر بخش‌های کشور که در بودجه سنواتی مشخص می‌شود، منعو است.
- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران گزارش سالانه این ماده را به مجلس
شورای اسلامی ارائه می‌کند.
- ماده ۹۷-** دولت مکلف است به منظور تعمیق ارزشهای باورها و فرهنگ مبتنی بر
هویت اسلامی و ترویج سیره و سنت اهل بیت (علیهم السلام) و استفاده بهینه از ظرفیت
معنوی اماکن زیارتی در شهرهای مقدس مشهد، قم و شیراز و برگزاری و تمهید امکانات
لازم مراسم سالانه پیاده‌روی اربعین، نسبت به انجام امور ذیل تا پایان اجرای قانون برنامه
اقدام نماید:
- الف - شناسایی دقیق نیازها و مشکلات زائران، برنامه‌ریزی و تدوین سازوکارهای
لازم جهت ساماندهی امور زائران و تأمین زیرساختهای لازم از طریق حمایت از شهرداری‌ها و
بخش‌های غیردولتی
- ب - توسعه امکانات، فعالیت‌های فرهنگی و خدمات زیارتی در قطب‌های زیارتی و
گردشگری مذهبی و فراهم نمودن زمینه زیارت و اجرای طرحهای (پروژه‌های) زیربنایی
موردنیاز در قالب بودجه‌های سنواتی
- ماده ۹۸-**
- الف - دستگاههای اجرائی مکلفند به منظور صیانت از میراث فرهنگی و حمایت از
صنایع دستی و تشویق و توسعه گردشگری اقدامات زیر را انجام دهند:
- ۱- هزینه‌های مربوط به پژوهش، حفاظت و مرمت آثار منقول و غیرمنقول ثبت
شده در فهرست آثار ملی و فهرست‌های ذی‌ربط آثار در اختیار و در حیطه وظایف
تخصصی همان دستگاه را در قالب بودجه سنواتی از محل اعتبارات خود تأمین کنند. این
اعتبارات در چهارچوب ضوابط قانونی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
هزینه می‌شود.
- ۲- تأسیسات گردشگری از هر نظر تابع قوانین و مقررات بخش صنعت گردشگری
به استثنای معافیت‌های مالیاتی است و از شمول قانون نظام صنفی مستثنی می‌باشد.
- ب - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری موظف است به منظور حفظ
و صیانت از میراث فرهنگی اقدام لازم را با همکاری و همراهی سایر دستگاههای اجرائی
ذی‌ربط به منظور شناسایی، مستندسازی، حفاظت و مرمت و معرفی میراث فرهنگی (اعم
از ملموس و ناملموس) میراث طبیعی، ایجاد شهرهای جهانی صنایع دستی و احیای
هنرهای سنتی در حال زوال در حوزه فرهنگ و تمدن ایرانی و ثبت در فهرست میراث
جهانی را طبق بودجه سنواتی به عمل آورد.
- ماده ۹۹-** بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع
دستی و گردشگری موظف است نسبت به تهیه و اجرای طرح بهسازی و احیای حدائق
سیصد روستای دارای بافت با ارزش تاریخی و فرهنگی و روستاهای هدف گردشگری را از
 محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تا پایان اجرای قانون برنامه در بودجه سنواتی
اقدام نماید تا در چهارچوب مفاد این ماده حفظ، نگهداری و مورد بهره‌برداری قرار گیرد.
- ماده ۱۰۰-**
- الف - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مکلف است تا پایان سال
اول اجرای قانون برنامه، سند راهبردی توسعه گردشگری را در چهارچوب قوانین مربوطه با
رویکرد استفاده حداکثری از بخش خصوصی جهت تصویب هیأت وزیران ارائه نماید.
دولت موظف است تمهیدات زیر را به عمل آورد:
- ۱- تهیه و الحاق پیوست تخصصی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برای
کلیه طرحهای توسعه‌ای بزرگ و مهم در حوزه‌های زیربنایی، تولیدی و خدمات دستگاههای
- ۱- تمهیدات قانونی لازم جهت امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و مطبوعات و
قلم، صدا و سیما و رسانه و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ
- ۲- بازنگری و اصلاح قوانین مطبوعات و تبلیغات نظام جامع حقوقی مطبوعات و
رسانه‌ها و تبلیغات جهت طی مرافق قانونی
- ح - اصحاب فرهنگ و هنر و رسانه و صدا و سیما که شغل خود را از دست می‌دهند
تحت پوشش بیمه بیکاری قرار می‌گیرند. دولت در چهارچوب لایحه بودجه سنواتی
کمک‌های اعتباری را به این منظور در اختیار صندوق بیمه بیکاری قرار می‌دهد.
- تبصره -** آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف مدت شش‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این
قانون به پیشنهاد مشترک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی،
سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و سازمان تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ماده ۹۳-** دولت مکلف است از ابتدای اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنواتی،
سهم خود در تأمین بودجه سازمان صداوسیما را حداقل به میزان هفت دهم درصد
(٪۷) بودجه عمومی دولت لحاظ و تخصیص دهد. افزایش اعتبار سازمان نسبت به سال
پایه از محل این ماده جهت پوشش صدرصدی (٪۱۰۰) استان‌ها، توسعه کمی و کیفی
برنامه‌های تولیدی (ملی، استانی و برون مرزی) پویانمایی (نیمیشن)، مستند و فیلمها و
سربال‌های فاخر و توسعه فنی هزینه می‌شود و هرگونه افزایش حقوق و مزايا جز به تناسب
سایر بخش‌های کشور که در بودجه سنواتی مشخص می‌شود، منعو است.
- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران گزارش سالانه این ماده را به مجلس
شورای اسلامی ارائه می‌کند.
- ماده ۹۴-** دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد (٪۲۷) از کل نه درصد
(٪۹) مالیات بر ارزش افزوده را برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون
بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روتاسی و عشاپیری، ورزش
بانوان و زیرساختهای ورزش بهویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. این مبلغ
در ردیفهای مربوط به وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش در بودجه سنواتی
پیش‌بینی می‌شود و پس از مبالغه موافقنامه در اختیار این وزرایخانه قرار می‌گیرد.
- تبصره ۱-** این اعتبار فقط در استان‌ها هزینه می‌شود.
- تبصره ۲-** پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل و به هر نحو
به ورزش حرفه‌ای منعو است و در حکم تصرف غیرقانونی در جوهر و اموال دولتی است.
- تبصره ۳-** از مجموع عوارض و مالیات نهدرصدی (٪۹) موضوع قانون مالیات بر ارزش
افزوده، قبل از توزیع آن منابع بین ذی‌نفعان، مبلغ مندرج در این ماده کسر خواهد شد.
- تبصره ۴-** دولت مکلف است یک پنجم از منابع درآمدی ماده (۹۴) و یک پنجم
از منابع درآمدی ماده (۷۳) این قانون را برای ازدواج و اشتغال جوانان به عنوان سهم
وزارت ورزش و جوانان مطابق بودجه سنواتی پیش‌بینی و هزینه نماید.
- ماده ۹۵-** به منظور توسعه فضاها مذهبی فرهنگی و بهره‌گیری بهینه از اماکن
مذهبی و تثیت جایگاه مسجد به عنوان اصلی‌ترین پایگاه عبادی، تربیتی، سیاسی،
اجتماعی و فرهنگی، اقدامات زیر انجام می‌شود:
- الف - وزارت راه و شهرسازی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها موظفند در
طراحی و اجرای طرحهای جامع تفصیلی شهری و هادی روتاسی و شهرکها و شهرهای
جدیدالحداد، اراضی مناسب برای احداث مساجد و خانه عالم در جوار مساجد جهت
استفاده امام جماعت همان مسجد پیش‌بینی کنند و پس از آماده‌سازی بدون دریافت
هزینه و با حفظ مالکیت عمومی در اختیار متقاضیان احداث مساجد قرار دهند.
- تبصره -** مساجد، مصلی‌ها، اماکن صرفاً مذهبی اقلیت‌های دینی مصرح در قانون
اساسی و حوزه‌های علمی شامل مراکز آموزشی، پژوهشی و اداری از پرداخت هزینه‌های
حق انشعاب آب، برق، گاز و فاضلاب و عوارض ساخت و ساز فقط برای فضای اصلی
معاف می‌باشد.
- ب - مالکان مجتمع‌های تجاری، اداری و خدماتی جدیدالحداد موظفند نمازخانه
مناسبی را در اماکن مذکور احداث نمایند. دستورالعمل این بند شامل تعداد واحدهای این
مجتمع‌ها و مکان احداث در چهارچوب نقشه‌های مصوب به تصویب شورای عالی شهرسازی
و معماری می‌رسد.
- پ - سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور و شهرداری‌ها موظفند نسبت به احداث
یا اختصاص فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخانه در بستان‌های ملی و بستان‌های
شهری اقدام کنند.
- ت - کلیه دستگاههای اجرائی، مراکز آموزشی، بیمارستان‌ها و مراکز درمانی،
مجموعه‌های ورزشی، مجتمع‌های رفاهی، تفریحی و مجتمع‌های تجاری اعم از دولتی یا
غیردولتی، موظفند نسبت به احداث یا اختصاص و نگهداری فضای کافی و مناسب برای
مسجد یا نمازخانه اقدام نمایند.

اصلی آن با رعایت شاخصهای الگو و سیک زندگی اسلامی - ایرانی با ایجاد سازوکارها و تأمین اعتبارات لازم در قالب بودجه سنواتی اقدامات ذیل را به عمل آورد:

الف - زمینه‌سازی مناسب جهت کنترل و کاهش میانگین سن ازدواج به میزان هددرصد (۱%) نسبت به سال پایه در طول اجرای قانون برنامه ب - حمایت، پشتیبانی و ارتقای معیشت و اقتصاد خانواده از طریق توسعه مشاغل خانگی، بنگاههای زود بازده اقتصادی و تعاونی‌های تولیدی روستایی و خانواده محور و افزایش نرخ رشد مستمر فعالیت‌ها نسبت به سال پایه اجرای قانون برنامه پ - مقابله فعال و هوشمند با جنگ نرم در عرصه خانواده و منع نشر برنامه‌های مخل ارزشها و برنامه‌سازی، آموزش، پژوهش و تبلیغ توسط کلیه دستگاههای ذی‌ربط در جهت تحکیم خانواده ت - زمینه‌سازی جهت افزایش نرخ باروری (TFR) به حداقل ۲/۵ فرزند به ازای هر زن در سن باروری در طول اجرای قانون برنامه ث - پشتیبانی و حمایت از ترویج ازدواج موفق، پایدار و آسان، فرزندآوری و تربیت فرزند صالح، ارزش‌دانستن ازدواج و فرزندآوری از طریق تمهید و سازوکارهای قانونی و اعطای تسهیلات و امکانات ج - آموزش و مشاوره مستمر و مسؤولانه نوجوانان و جوانان با اولویت خانواده‌ها قبل، حین و دست‌کم پنج سال پس از ازدواج توسط همه دستگاههای ذی‌ربط، به ویژه وزارت‌خانه‌های آموزش و پرورش، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان، سازمان بهزیستی، مؤسسات آموزشی عمومی و آموزش عالی دولتی و غیردولتی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره و سایر نهادهای ذی‌ربط با برخورداری خدمات مشاوره و روانشناسی از تسهیلات و مزایای بیمه‌های پایه و تکمیلی چ - ارائه تسهیلات و امکانات ساخت و اجراه مسکن با اولویت زوجهای دارای فرزند در قالب بودجه سنواتی ح - تمهیدات لازم از قبیل اراده تسهیلات جهت افزایش سلامت ازدواج و درمان ناباروری در قالب بودجه سنواتی خ - تمهیدات لازم جهت بهره‌مندی از قضاط و وکلای مجرب با اولویت وکلای متأهل، با ارائه آموزش‌های لازم در جهت تشویق صلح و سازش زوجهای در بروندۀ‌های دعاوی خانواده و ایجاد مشوقهای لازم نسبت به پرونده‌های مختومه ۵ - حمایت و توسعه بیمه سلامت در بیمه پایه و تکمیلی برای مادران در کلیه مراحل دوران بارداری تا پایان دوران شیرخوارگی ذ - ستاد ملی زن و خانواده مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در چهارچوب قانون، با تشکیل جلسات مستمر، عهددار هدایت، ایجاد هماهنگی بین بخشی، نظارت کلان بر برنامه‌ها، اقدامات و ارزیابی عملکرد مربوط به وزارت‌خانه‌ها و دستگاههای اجرائی ذی‌ربط و نهادهای عمومی و تشکلهای مردمی و نیز بسیج ملی برای جلب مشارکت فراگیر در تحقق سیاست‌های کلی ابلاغی و رصد و پایش تحولات خانواده و جمعیت خواهد بود و گزارش آن باید هر شش ماه یکباره به مجلس شورای اسلامی ارائه شود.

ماده ۱۰۳

الف - از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون کلیه مردان شاغل در قوای سه‌گانه، بخششای دولتی و عمومی غیردولتی که صاحب فرزند می‌شوند از سه‌روز مرخصی تشویقی برخوردار می‌گردد.

ب - وزارت تعامل، کار و رفاه اجتماعی مکلف است در راستای سیاست‌های تحکیم خانواده ظرف شش‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون بررسی و طرح لازم برای ایجاد بیمه اجتماعی زنان خانه‌دار حداقل دارای سه فرزند را فراهم و جهت تصمیم‌گیری قانونی ارائه نماید.

پ - دولت مکلف است بخشی از اعتبارات عمرانی خود را در قالب بودجه سنواتی به تأمین خوابگاههای مناسب برای دانشجویان متأهل اختصاص دهد. اولویت استفاده از این خوابگاهها با زوج داری فرزند می‌باشد.

ماده ۱۰۴

الف - سازمان بهزیستی مکلف است در راستای کنترل و کاهش نرخ طلاق به میزان بیست‌درصد (۲۰%) سال پایه در طول اجرای قانون برنامه زمینه‌سازی لازم را از طریق مرکز فوریت‌های اجتماعی و مددکاری و مراکز مشاوره و خدمات روانشناسی به عمل آورد تا جهت پیشگیری از اختلاف و بحران‌های خانوادگی و پیشگیری از وقوع طلاق و با کمک نهادهای مردمی، خدمات خود را گسترش دهد.

ب - سازمان صدا و سیما مکلف است در برنامه‌های خود ترویج ازدواج، ضدارزش بودن طلاق و آسیبهای اجتماعی آن برای زوجها و فرزندان، فرهنگ افزایش پایبندی

موضع ماده (۳) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۳ جهت تطبیق با اهداف و وظایف سازمان مذکور در سطوح ملی، منطقه‌ای، استانی و شهری ۲ - اختصاص بارانه و تسهیلات مالی در چهارچوب بودجه سنواتی و معافیت‌های مالیاتی و عوارضی به تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی در چهارچوب قوانین مربوطه ۳ - ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز مناطق گردشگری از قبیل راه، خدمات رفاهی و اقامتی، استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری، واگذاری تسهیلات ارزان قیمت و سایر اقدامات حمایتی در قالب بودجه سنواتی

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این بند توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و با همکاری وزارت‌خانه‌های کشور، جهادکشاورزی و راه و شهرسازی، سازمان حفاظت محیط‌زیست و سازمان تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری با همکاری سازمان موظف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه طرح ساماندهی گردشگری جنگلهای شمال و شمال‌غرب کشور و زاگرس، سواحل شمالی و جنوبی با اولویت سواحل مکران طبق قوانین مربوطه را تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.

پ - دولت مکلف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه، تمهیدات و اقدامات قانونی لازم را جهت مدیریت یکپارچه و جامع میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به عمل آورد.

ت - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مکلف است کل درآمد اختصاصی و کمکهای مردمی از اماكن و محوطه‌های تاریخی و موزه‌ها را که در اجرای ماده (۵) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۳ بهصورت هیأت امنائی تشکیل و اداره می‌شوند بهحسابی که نزد خزانه افتتاح می‌گردد، واریز نماید. صدرصد (۱۰۰%) وجود حاصله و همچنین سهم کمکهای دولتی اختصاص داده شده به این اماكن در قالب بودجه سنواتی در اختیار سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری قرار می‌گیرد تا برای اداره، توسعه و مرمت این اماكن اختصاص یابد.

ث - سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری می‌تواند بخشی از امور تصدی‌گری و اجرائی خود را به تشکلهای حرفه‌ای و تخصصی گردشگری که طبق قانون تشکیل شده‌اند، واگذار کند.

تبصره - تعریفهای قانونی هزینه این خدمات با تأیید سازمان مذکور، با تصویب هیأت وزیران توسط تشکلهای تعیین شده قبل دریافت و هزینه می‌باشد.

ج - دولت مکلف است از محل منابع بند (الف) ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ گازرسانی روسهای هدف گردشگری را نیز در اولویت قرار دهد.

ماده ۱۰۵ - کلیه دستگاههای اجرائی موظفند بهمنظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم (۱۰)، بیستم (۲۰) و بیست و یکم (۲۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله و سیاست‌های کلی برنامه ششم و سیاست‌های کلی خانواده مبنی بر «تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش زاندنه آنان» و نیز بهمنظور بهره‌مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرآیند توسعه پایدار و متوازن، با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی بر مبنای اصول اسلامی در سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرحهای خود و ارزیابی آثار و تصمیمات براساس شاخصهای ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نمایند.

تبصره ۱-۱ - ریاست جمهوری (معاونت امور زنان و خانواده) موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاست‌ها، برنامه‌ها و طرحهای دستگاهها و رصد مستمر ارتقای شاخصهای وضعیت زنان و خانواده، گزارش آن را به طور سالانه به مجلس شورای اسلامی و هیأت وزیران ارائه نماید.

تبصره ۲-۲ - آیین‌نامه اجرائی این ماده در خصوص نحوه اعمال، سازوکارهای نظرات و پایش شاخصهای و وظایف والرامات دستگاههای اجرائی برای ارتقای شاخصهای مذکور، به پیشنهاد مشترک ریاست جمهوری (معاونت امور زنان و خانواده)، سازمان و سازمان اداری و استخدامی کشور و با همکاری سایر دستگاههای اجرائی ذی‌ربط در چهارچوب قوانین مربوطه، شش‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۰۶ - دولت موظف است براساس سیاست‌های کلی جمعیت و خانواده و سند جمعیت مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی با همکاری نهادهای ذی‌ربط به منظور تقویت و تحکیم جامعه‌ای خانواده‌محور و تقویت و تحکیم و تعالی خانواده و کارکردهای

ب - دولت موظف است پشتیبانی‌های لازم را به منظور افزایش توان دفاعی کشور در تراز قدرت منطقه‌ای و تأمین منافع و امنیت ملی، با انجام اقدامات اساسی زیر به عمل آورد:

۱- تحکیم و تقویت بنیه دفاعی کشور با پشتیبانی از:

۱-۱- توسعه و افزایش توان تولیدی موشکی

۲- توسعه و تقویت توان پدافند هوایی در سطوح مختلف برد کوتاه، متوسط و بلند

۳- توسعه و بهروزسازی شبکه‌های ارتباطی امن و پایدار و تعامل‌پذیر و برخوردار از فناوری‌های مناسب با هدف استقرار کامل سامانه فرماندهی و کنترل

۴- هوشمند و متحرک‌سازی برخی سامانه‌های تسليحاتی متناسب با تهدیدات

۵- توسعه و تقویت امکانات جنگ الکترونیک و دفاع رایانیکی (سایبری)

۶- تحقیق، طراحی و تولید اقلام مورد نیاز برای مواجهه و تقابل با گروههای مسلح تروریستی

۷- توسعه و تقویت توان ناوگان هوایی در حوزه‌های مختلف آفندی، پدافندی و پشتیبانی رزمی با انکا به سامانه‌های پیشرفت‌هه هوایی، بالگردی و پهپادی

۸- توسعه و بازسازی صنایع هوایی دفاعی برای پشتیبانی از ناوگان هوایی نیروهای

مسلح (اعم از هواییما، بالگرد و تسليح آنها)

۹- توسعه و بهروزسازی توامندی تولید پهپادها و تسليح آنها

۱۰- نوسازی سامانه‌های ناوی و کمک ناوی و نظراتی ویژه نظامی هواییماهای نیروهای مسلح

۱۱- توسعه ناوگان نیروی دریایی با تجهیز به شناورهای سطحی، زیرسطحی

سنگین، یگانهای پروازی دریاپایه و تسليح آنها به سامانه‌های کشف، شناسایی و ردگیری و

کنترل آتش و سلاحهای پیشرفته و بدروز و کارآمد

۱۲- توسعه و تقویت یگانهای رزمی و تیپهای واکنش سریع نیروهای مسلح

۱۳- رعایت فاصله سطح حقوقی و دستمزد کارکنان نیروهای مسلح با کارکنان

کشوری بر اساس تصریه (۳) ماده (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری

۱۴- تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان و حضور بیشتر نیروهای مردمی در

صحنه‌های امنیت و دفاع از کشور، دفاع از آرمانها و مبانی اندیشه انقلاب اسلامی و

توسعه فرهنگ امریکا معروف و نهی از منکر از طریق:

۱۵- حمایت از زیرساختها برای توسعه نواحی شهرستانی و ردههای مقاومت متناسب با

توسعه و تغییرات تقسیمات کشوری

۱۶- تعمیق ارزش‌های انقلاب اسلامی و توسعه فرهنگ و تفکر بسیجی با

استفاده از هسته‌های تربیتی، غنی‌سازی اوقات فراغت، توسعه فرهنگ ارزش و استفاده از

نخبگان بسیجی

۱۷- مقابله با جنگ نرم در حوزه‌های مختلف با اولویت حضور فراینده در فضای

مجازی و رایانه‌ای با رویکرد بومی

۱۸- جذب و به کارگیری بسیج دهها میلیونی با رویکرد فرهنگی اجتماعی و علمی اقتصادی

۱۹- توسعه و مشارکت بسیج سازندگی در کمک به دولت در امر محرومیت‌زادای

و سازندگی کشور

۲۰- تأمین پوشش بیمه‌ای و جبران خسارت‌های ناشی از به کارگیری بسیجیان در

مأموریت‌های محوله

۲۱- به منظور کمک به پیشرفت عمران و آبادانی روزتاهای کشور دستگاههای

اجرانی می‌توانند حداقل دهد (۱۰%) از اعتبارات اختصاص‌یافته خود را با استفاده از

ظرفیت و توانمندی بسیج سازندگی هزینه نمایند.

۲۲- به منظور کاهش آسیب‌پذیری زیرساختها و ارتقای پایداری ملی، کلیه دستگاههای

اجرانی ملزم به رعایت سیاست‌های پدافند غیرعامل و انجام اقدامات زیر می‌باشند:

۲۳- اجرای کامل پدافند غیرعامل برای کلیه مراکز حیاتی و حساس کشور بر اساس

طرح مصوب کمیته دائمی پدافند غیرعامل مبتنی بر گسترش هوشمندانه و مصون‌سازی

آن و تصویب در مراجع قانونی آن

۲۴- تهیه و تدوین طرحهای این‌سازی و حفاظت از مراکز مهم کشور و به اجرا درآوردن

آنها پس از تصویب کمیته دائمی پدافند غیرعامل از منابع دستگاه مربوطه و تصویب در

مراجع قانونی آن

۲۵- تهیه پیوست پدافند غیرعامل برای طرحهای حساس جدید کشور و الزام به رعایت و

اجرانی آنها پس از تصویب کمیته دائمی پدافند غیرعامل از منابع دستگاه مربوطه آن

۲۶- به منظور تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی، کاهش جرم و جنایت، مبارزه

همه‌جانبه با مواد مخدّر و روان‌گردان‌ها، پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از

زوجها به خانواده و حفظ حرمت خانواده را به عنوان محورهای اصلی سیک زندگی اسلامی - ایرانی مدنظر قرار دهد.

بخش ۱۸- سیاسی، دفاعی و امنیتی

ماده ۱۰۵- در راستای اجرای مفاد مصرح در قانون اساسی و افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور و به منظور مدیریت منسجم، هماهنگ و مؤثر روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران بر مبنای اصل عزت، حکمت و مصلحت و برای تحقق اهداف این قانون، دستگاههای اجرائی بهجز نیروهای مسلح مکلفند، تمامی اقدامات خود در زمینه روابط خارجی را با هماهنگی وزارت امور خارجه انجام دهند. وزارت امور خارجه موظف است در چهارچوب قوانین نسبت به اجرای موارد زیر اقدام نماید:

الف - طراحی و اجرای اقدامات دیپلماتیک در سیاست خارجی درجهت تحقق اصول جریان مقاومت و مستضعفین

ب - ایجاد بسترها و شرایط سیاسی لازم برای تنوع‌بخشی و تقویت پیوندهای همه‌جانبه با کشورهای بیویژه کشورهای منطقه، همسایگان و قدرتهای نوظهور در چهارچوب سیاست‌های کلی نظام

پ - تقویت دیپلماتیک اقتصادی با تمرکز بر ورود به بازارهای جهانی برای صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی، تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی و دستیابی به فناوری‌های نوین و ایجاد زمینه‌های لازم برای حضور بخش غیردولتی در دیگر کشورهای منطقه و کشورهای جنوب غربی آسیا بهویژه کشورهای همسایه و اسلامی در

چهارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

ت - وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارت امور خارجه مکلف است

ظرف مدت یک سال از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون، رایزنی بازارگانی در سفارتخانه‌های ایران در کشورهایی که بر اساس آمار گمرک بیشترین رابطه تجاری با ایران را دارند به گونه‌ای تعیین کند که کلیه این افراد تحصیلات مرتبط با حوزه‌های اقتصادی بوده و به زبان انگلیسی یا کشور هدف تسلط کامل داشته باشند. مدت خدمت این افراد دو سال است. وزارت امور خارجه با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت گزارش سالانه اجرای این حکم را به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ث - اتاق بازرگانی، صنایع و معدن و کشاورزی، می‌تواند پیشنهادهای خود را به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارائه نماید.

ج - به کارگیری ظرفیت‌های دیپلماتیک رسمی در سطوح دو و چند جانبه برای ایجاد محیط سیاسی و امنیتی با ثبات و پایدار در منطقه

ج - بهره‌برداری از دیپلماتیک عمومی و روشها و ابزارهای نوین و کارآمد اطلاع‌رسانی در گستره فرامرزی برای تبیین دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در ابعاد گفتمانی و معنایی و ارتقای جایگاه ایران در افق‌کار عمومی جهان

ح - به کارگیری همه امکانات جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با خشونت‌گرایی تروریسم و افراط‌گرایی

خ - صیانت از وجہه بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران در رابطه با موضوعات حقوق بشری از طریق رصد و پایش وضعیت حقوق بشر در عرصه بین‌المللی، پاسخ متناسب به ادعاهای بی‌پایه آنان و گسترش حقوق بشر اسلامی با همکاری دستگاههای ذری ربط

د - اعطای کمکهای توسعه‌ای به کشورهای هدف در چهارچوب قوانین بودجه سالانه در راستای سیاست‌های کلی نظام

ذ - برنامه‌ریزی و اقدام مؤثر در راستای تحقق اهداف اصول قانون اساسی در بعد مبارزه با نظام سلطه و صهیونیزم و حمایت از جریان مقاومت، فلسطین و مستضعفین

ر - حمایت از جریان‌های تقریبی و وحدت‌آفرین در جهان اسلام بهویژه فعالیت‌های مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و مقابله با توطئه دشمنان در ایجاد تفرقه در جهان اسلام

ز - دولت موظف است برنامه‌ریزی‌های لازم جهت توسعه سیاسی را به گونه‌ای طراحی نماید که تا پایان اجرای قانون برنامه ششم، احزاب و تشکلهای سیاسی مطابق ضوابط قانونی مصوب مجلس شورای اسلامی، مورد حمایت قرار گیرند.

ماده ۱۰۶-

الف - دولت مکلف است در اجرای بند (۵۲) سیاست‌های کلی برنامه ششم و به منظور افزایش توان دفاعی کشور در تراز قدرت منطقه‌ای و تأمین منافع و امنیت ملی، حداقل

پنج درصد (%) از منابع بودجه عمومی و درآمدهای اختصاصی را به عنوان سهم تقویت

بنیه دفاعی در رده‌های تقویت بنیه دفاعی در بودجه سالانه کشور اختصاص دهد.

ت - به نیروی انتظامی اجازه داده می شود با تأیید ستاد کل نیروهای مسلح به منظور متناسب سازی استعداد نیروی انتظامی با نیازهای امنیتی - انتظامی کشور و کاهش فاصله این استعداد با شاخص پنج نفر نیرو به ازای هر هزار نفر جمعیت، در طول اجرای برنامه سالانه، پایور مورد نیاز و متناسب با بودجه سنتوی استخدام و به موجودی خود اضافه نماید.

ماده ۱۰۹- دولت مکلف است مطابق مصوبات شورای عالی قضای مجازی و هماهنگی سازمان پدافند غیرعامل اقدامات ذیل را به عمل آورد:

الف - ایجاد سامانه پدافند رایانیکی (سایبری) در سطح ملی و ارتقای قدرت رصد، پایش، تشخیص و هشداردهی، مصون سازی و افزایش توان مقابله با پیامدهای ناشی از وقوع احتمالی تهدید با بهره گیری از ظرفیت دستگاههای استانی و نیروهای مسلح با هدف مصون سازی و یا بر اثرسازی این گونه تهدیدات بر سرمایه های ملی

ب - افزایش سطح آموزش رایانیکی (سایبری) مدیران و کارکنان دستگاههای اجرائی به منظور جلوگیری از نفوذ و مختل نمودن سامانه های (سیستم) نرم افزاری دستگاه ذریبط و توسعه آمدگیها

ماده ۱۱۰- دولت مکلف است هرسال در بودجه سنتوی، کمک هزینه مسکن کارکنان نیروهای مسلح (نظمی و انتظامی) ساکن در خانه های سازمانی را پس از کسر از دریافتی آنان به حساب مخصوصی نزد خزانه داری کل کشور واریز کند و معادل وجوده واریز شده به حساب ردیفه های بودجه های نیروهای مسلح را برای تأمین هزینه های تعمیر و نگهداری خانه های سازمانی در طول اجرای این قانون پیش بینی و واریز نماید.

ماده ۱۱۱- دولت مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - استقرار و احداث زیرساختهای نظامی، فرهنگی، رفاهی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در سواحل مکران

ب - فراهم نمودن اعتبارات لازم جهت پرداخت مطالبات حق اشتعه خلبانان و دیگر کارکنان اداری ذی نفع در طول اجرای این قانون

پ - ارتقای کیفیت مراکز آموزشی و فرهنگی نیروهای مسلح برای تربیت نیروهای کارآمد

ماده ۱۱۲- به منظور جبران عقب ماندگی های استان های مناطق عملیاتی دفاع مقدس:

الف - ستاد کل نیروهای مسلح موظف است محدوده مناطق عملیاتی دفاع مقدس را تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه به سازمان اعلام نماید.

ب - سازمان موظف است ارزیابی جامعی از وضعیت توسعه یافته زیرساخت های این مناطق را تا سطح شهرستان تهیه کند.

پ - دولت موظف است ردیف منمرکری را در قوانین بودجه سنتوی به جبران عقب ماندگی ها و ارتقای شاخصهای برخورداری مناطق موضوع این ماده اختصاص دهد به گونه ای که این شاخص ها سالانه دهدار (۱۰%) افزایش یافته و به سطح متوسط شهرستان های برخوردار کشور برسد.

ت - دولت موظف است از سال اول اجرای این قانون، در قالب قرارداد ۱۹۷۵ میلادی (موضوع قانون عهده نامه مربوط به مژ دولتی و حسن هم جواری بین ایران و عراق مصوب ۱۳۵۵/۲۹) و قوانین مربوطه و در قالب بودجه سنتوی، حداقل سالانه بیست و پنج درصد (۲۵%) نسبت به لا یاروی ارون درود و توسعه سواحل آن اقدام نماید به طوری که در پایان چهار سال به اتمام برسد.

ث - سازمان اداری و استخدامی کشور موظفند اعتبار لازم را برای اعمال سقف فوق العاده پیش بینی شده در بند (۱) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری برای کارکنان شاغل در این مناطق از سال اول اجرای قانون برنامه تأمین و اعمال نمایند.

ج - سازمان اداری و استخدامی کشور مکلفند نسبت به صدور احکام پرداخت مزایای شاغلان مناطق عملیاتی دفاع مقدس برابر جداول و ضوابط ابلاغی سال ۱۳۷۶ سازمان امور اداری و استخدامی کشور از سال دوم اجرای قانون برنامه اقدام نمایند.

تبصره - دستگاههایی که مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری نیستند مکلفند از محل منابع مربوطه موارد موضوع بنده های (ث) و (ج) این ماده را به صورت مشابه تأمین نمایند.

بخش ۱۹- حقوقی و قضائی

ماده ۱۱۳- به منظور افزایش دقت و سرعت در ارائه خدمات قضائی، تحقق عدالت قضائی و احیای حقوق عامه، ارتقای کیفیت و کاهش اطلاعه دادرسی و ایجاد فرصت برای برای دسترسی آحاد مردم به خدمات قضائی و کاهش ورودی پرونده ها و پیشگیری از وقوع جرم و دعوا و اصلاح مجرمان و کاهش جمعیت کیفری:

الف - سازمان بهزیستی کشور مکلف است در راستای تحریم نهاد خانواده نسبت به ارائه خدمات مشاوره ای رایگان برای افراد فاقد تمکن مالی با معرفی مقام قضائی که در اجرای قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱ توسعه مقام قضائی صلاحیت دارد

طریق پیش بینی اعتبارات مورد نیاز در بودجه سالانه دستگاههای مربوطه اقدامات زیر به عمل آید:

۱- انسداد الکتریکی، الکترونیکی، نوری (پتیکی) و فیزیکی مزها با اولویت مناطق مزدی مستعد نامنی، بهره گیری از توان اطلاعاتی وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران و حمایت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران، تقویت و توسعه زیرساختها و توان عملیاتی مزبانی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، مشارکت دهی مزنشینان در طرحهای امنیتی، توسعه فعالیت های اطلاعاتی و تقویت دیپلماسی مزدی براساس طرح (ارتقای امنیت و کنترل مؤثر مزها) که توسط وزارت کشور با همکاری سازمان و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، تهیه می شود و پس از تأیید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب شورای عالی امنیت ملی می رسد.

۲- برنامه ریزی و زمینه سازی برای کاهش جرم و جنایت با هدف کاهش دهدار (۱۰%) سالانه در مصادیق مهم آن توسط دستگاههای ذی برق

۳- برنامه ریزی برای مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روان گردان ها و مدیریت مصرف آنها با هدف کاهش بیست و پنج درصد (۲۵%) اعتیاد توسط دستگاههای مربوطه در طول اجرای قانون برنامه

۴- برنامه ریزی برای پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار به نحوی که سالانه حداقل دهدار (۱۰%) ورود قاچاق کاهش یابد.

ماده ۱۰۷- به منظور افزایش ظرفیت های قدرت نرم و دفاع رایانیکی (سایبری) و تأمین پدافند و امنیت رایانیکی برای زیرساختهای کشور، طرح جامع دربرگیرنده توسعه قدرت نرم دفاعی و رایانیکی و مقابله با جنگ نرم با مشارکت ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران در سال اول اجرای قانون برنامه تهیه می شود و پس از تصویب شورای عالی فضای مجازی از سال دوم اجرای این قانون به اجراء در می آید.

ماده ۱۰۸- به منظور ارتقای نظم و امنیت و توسعه پیشگیری و مقابله با جرائم، کنترل مؤثر مزها و همچنین کاهش تخلفات و حوادث رانندگی اقدامات زیر در طول اجرای قانون برنامه اجراء می شود:

الف - ارتقای نظم و این می حمل و نقل و عبور و مروء؛

۱- دولت مکلف است اقدامات و سازوکار لازم برای کاهش تلفات حوادث رانندگی با تأکید بر تجهیز و تقویت پلیس راهنمایی و رانندگی، ارتقای کیفیت این می وسایط نقلیه، تقویت و تکمیل شبکه های امداد رسانی و فوریت های پژوهشی، اصلاح نقاط حادثه خیز جاده های و توسعه فرهنگ صحیح ترافیکی را فراهم نماید به نحوی که تلفات حوادث رانندگی نسبت به تعداد ده هزار دستگاه خودرو تا پایان اجرای قانون برنامه سی و یک درصد (۳۱%) کاهش یابد.

۲- کلیه معابر اصلی، میادین و بزرگراهها در مراکز استان ها و کلان شهرها و همچنین جاده های اصلی و آزادراهها با نصب، نگهداری و به روزرسانی سامانه های کنترلی و مراقبتی هوشمند توسط شهرداری ها و وزارت راه و شهرسازی تحت پوشش قرار گرفته و این سامانه ها و دسترسی لازم آن در اختیار نیروی انتظامی قرار گیرد.

۳- مفاد قانون الحاق سه تبصره به بند (۱۲) ماده (۴) قانون تشکیل نیروی انتظامی مصوب ۱۳۷۹/۷/۱۸ به شهرهای بالای یک میلیون نفر تسربی می یابد.

ب - به منظور کنترل و مبارزه مؤثر با قاچاق کالا به نیروی انتظامی و گمرک اجازه داده می شود نسبت به نصب، راه اندازی و به روزرسانی سامانه های کنترل خودرویی بارگنجی (کانتینری) (ایکس ری) در مبادی گمرکی، ورودی و خروجی مزها و ایستگاههای بازرسی و کنترلی ناجا از طریق اشخاص و مؤسسات حقوقی غیردولتی اقدام نمایند. مدیریت و بهره برداری از این سامانه ها حسب مورد در اختیار نیروی انتظامی و گمرک می باشد.

به منظور تأمین هزینه های مربوط به راه اندازی، نگهداری و به روزرسانی سامانه های کنترلی خودرویی بارگنجی (کانتینری) (ایکس ری) و تجهیزات مربوط به آن صاحبان بار یا خودرو مکلفند به هنگام کنترل و صرفأ در مبادی ورودی و خروجی نسبت به پرداخت تعريفه مربوط اقدام کنند. میزان این تعريفه در بودجه سنتوی تعیین می شود.

پ - کلیه شهرکها و مجتمع های اداری، تجاری، مسکونی و صنعتی و همچنین مراکز عمومی مکلفند پیوست های حفاظتی - انتظامی لازم برای ارتقاء امنیت و این می این اماکن و پیشگیری از سرقت را برابر استانداردهای اعلامی نیروی انتظامی رعایت نمایند.

تبصره - آینین نامه نحوه اجرای این بند و استانداردهای اعلامی توسط وزارت خانه های کشور و راه و شهرسازی با همکاری نیروی انتظامی و شورای عالی استان ها تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

برای رفع اختلاف به آن سازمان برای مشاوره خانواده معرفی می‌شوند، اقدام لازم را به عمل آورد.

ب - مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجراء از طریق ادارات اجرای مفاد اسناد رسمی لازم‌الاجراه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اجراء می‌شوند. ادارات مذکور مکلفند بلافاصله پس از تقاضای اجرائیه نسبت به شناسایی و توقیف اموال مدیون اقدام کنند. چنانچه مرجع مذکور نتواند طرف مدت دو ماه از تقاضای اجراء نسبت به شناسایی و توقیف اموال معهده سند، اقدام کند یا طرف مدت شش ماه نسبت به اجرای مفاد سند اقدام نماید، متعهده سند می‌تواند با انصراف از اجرای مفاد سند به محکم دادگستری رجوع نماید.

تبصره ۱- آین نامه اجرائی این بند به پیشنهاد وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

تبصره ۲- چنانچه معهده سند لازم‌الاجراء، طرف مدت بیست روز نسبت به انجام تعهد خود یا جلب رضایت معهده سند اقدام نماید، از پرداخت هزینه‌های اجرائی معاف خواهد بود. در غیر این صورت مراتب جهت درج در سامانه سجل محکومیت‌های مالی موضوع بند (پ) ماده (۱۱۶) این قانون منعکس خواهد شد. کلیه دستگاههای اجرائی و بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری از انعقاد هرگونه قرارداد مالی و پرداخت تسهیلات، موافقت اصولی، صدور کارت بازگانی و پروانه صادرات و واردات به این شخص منع هستند. تخلف از این حکم موجب مجازات تعزیری درجه شش (محرومیت از حقوق اجتماعی) خواهد بود.

تبصره ۳- چنانچه معهده سند مدعی اعسار باشد، می‌تواند با رعایت قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی دادخواست اعسار خود را به مرع قضائی صالح تقديم کند و در صورت صدور حکم اعسار، معهده سند از شمول قسمت اخیر تبصره (۲) معاف خواهد بود.

پ - سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است در راستای اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم، موضوع بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاهها، اقدامات لازم برای تسریع در انتقال بیست زندان داخل محدوده شهرها با اولویت کلان‌شهرها به خارج از شهرها را از طرق زیر انجام دهد:

۱ - فروش زندان‌های داخل شهرها و اموال مازاد بر نیاز به روش مذاکره و توافق به شهرداری‌ها و دیگر سازمان‌های عمومی غیردولتی و سایر نهادهای عمومی بدون الزام به رعایت مقررات و قوانین مربوط به مزایده بهصورت نقد حداقل به قیمت کارشناسی یا فروش زندان‌های داخل شهرها و اموال مازاد بر نیاز به اشخاص حقیقی و حقوقی (بهاستثنای اشخاص ذکر شده در صدر این جزء) با رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوط

وجوه حاصل از فروش هر کدام از زندان‌های مذکور که به تدریج و براساس توافق به عمل آمده به حساب ویژه نزد خزانه‌داری کل واریز می‌گردد به عنوان درآمد اختصاصی سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور تلقی می‌گردد و در چهارچوب بودجه سنتوای صرف احداث زندان‌های جایگزین در همان استان می‌گردد. در صورت وجود مازاد درآمد حاصل از بند فوق، اعتبار مذکور صرف تکمیل، تعییرات اساسی و تجهیزات دیگر زندان‌های همان استان می‌گردد.

تبصره - دولت مکلف است ردیفی تحت عنوان انتقال زندان‌ها از شهرها به خارج شهرها ایجاد نماید به نحوی که پس از احداث زندان‌های جدید از محل فروش زندان‌های قدیمی مبلغ مذکور به خزانه اعاده گردد.

در طول اجرای برنامه، حکم جزء (۱) بند (پ) ماده (۱۱۳) بر ماده (۲) قانون انتقال زندان‌ها و مراکز اقدامات تأمینی و تربیتی موجود به خارج از شهر مصوب در ۱۳۸۰/۹/۷ در بخش مغایرت حاکم است.

۲ - در صورت تفاهم بین سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور با خریدار یا خریداران و پس از عقد قرارداد رسمی، ساختمان زندان داخل شهر تا اتمام احداث و بهره‌برداری از زندان جدید به صورت اجاره در اختیار سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور قرار می‌گیرد و اجاره‌بهای آن از مبلغ مورد تفاهم قیمت زندان کسر می‌گردد.

۳ - وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگله، مرانع و آبخیزداری کشور) و سازمان امور اراضی مکلفند نسبت به اکناری زمین رایگان با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به سازمان زندان‌ها برای احداث زندان‌های مذکور اقدام نمایند. همچنین کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند حسب مکاری لازم را در صورت مجوزهای قانونی و ایجاد و تأمین تأسیسات زیربنایی مورد نیاز (اعم از آب، برق، گاز، تلفن، کابل نوری و مسیرهای دسترسی) در این طرحها، به عمل آورند.

۴ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است پس از استقرار زندانیان در محل زندان جدید خارج از شهر با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و پس از اعلام رسمی

وزارت دادگستری نسبت به انتقال کلیه اسناد و مدارک زندان مذکور به خریدار یا خریداران اقدام نماید.

۵ - سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مجاز است مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و عمومی را در حوزه بهره‌برداری و یا توسعه زیرساخت‌های لازم در زمینه‌های حرفه‌آموزی، اشتغال حین حبس و پس از آزادی، آموزش، سلامت و درمان، طرحهای حمایتی از خانواده زندانیان و کمک به خودکفایی زندان‌ها در قالب انواع مختلف قراردادهای رسمی جلب و یا توسعه دهد.

تبصره - آین نامه اجرائی این بند طرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون بوسیله سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ت - به منظور پیشگیری از وقوع جرم با هدف کاهش ده درصدی (۱۰%) سالانه آمار مجرمان:

۱ - قوه قضائیه مکلف است با استفاده از ظرفیت‌های تمامی دستگاههای اجرائی و بهره‌گیری از مشارکت اجتماعی مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد و مراکز علمی و پژوهشی کشور نسبت به تهیه و تدوین برنامه جامع پیشگیری از وقوع جرم و ارتقای سلامت اجتماعی با رعایت قوانین مربوط تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه اقدام نماید.

۲ - قوه قضائیه مکلف است حداقل تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه به منظور پیشگیری و کاهش جرم، دعاوی و اختلافات، نسبت به شناسایی عوامل مؤثر در بروز دعاوی و جرائم به تفکیک در حوزه‌های قضائی هر استان اقدام و پس از بررسی جامع پژوهشی، اقدامات لازم را انجام و لواح مورد نیاز را تهیه و با رعایت اصل هفتاد و چهارم (۷۴) قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

۳ - سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مکلف است ضمن آگاهی دادن به مقامات قضائی در خصوص وضعیت آمار زندانیان و فضای آزاد زندان، ظرفیت پذیرش زندانیان را بهصورت برشط و با رعایت جهات امنیتی در اختیار مقامات قضائی صلاحیت‌دار قرار دهد. قضات با لحاظ ظرفیت اعلام شده و تناسب قرار تأمین، از صدور قرارهای تأمین منتهی به بازداشت و یا احکام حبس جز در موارد ضروری به موجب قوانین مربوط خودداری و با رعایت قوانین مربوط از تأییس‌های جدید کیفری مانند تعلیق تعقیب یا مجازات، تعویق صدور حکم، آزادی‌های مشروط و مجازات‌های جایگزین حبس استفاده خواهند نمود. دادسرای انتظامی قضات بر حسن اجرای این بند نظرات می‌کند.

تبصره - دستورالعمل اجرائی این بند توسط سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ث - قوه قضائیه (دادگستری اسلامی ایران) می‌تواند سالانه حداقل هشتاد قضایی جدید برای تکمیل پستهای قضائی بلا تصدی مصوب خود و حداقل به عدد سه‌هزار و دویست نفر نیروی اداری و پشتیبانی برای تکمیل پستهای اداری و پشتیبانی بلا تصدی خود در سقف اعتبارات مصوب از طریق آزمون استفاده از فضای رقبای از میان استعدادهای برتر و نخبگان دانشگاهی و حوزوی جذب نماید.

ج - سازمان پژوهشی قانونی کشور مجاز است خدمات پژوهشی قانونی مورد نیاز دستگاههای دولتی و غیردولتی، نهادهای عمومی، مراکز تشخیصی و درمانی، بیمه‌ها، مردم و بخشی از وظیف مذکور در ماده (۱) قانون تشکیل سازمان پژوهشی قانونی کشور مصوب به استثنای موارد موضع بند (۱) ماده (۱) قانون مذکور را با اعمال نظرات کامل به گروه پژوهشی معتمد که به این منظور تعیین خواهند شد و اگذار نماید.

تبصره - آین نامه اجرائی این بند بوسیله سازمان پژوهشی قانونی و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ج - در اجرای سیاست بازنگری در قوانین جزائی و با هدف کاهش عناوین مجرمانه قوه قضائیه مکلف است بهمنظور بازنگری در مصادیق عناوین مجازات‌های سالب حیات با توجه به تعییر شرایط، کاهش عناوین مجرمانه و استفاده از ضمانت اجراء‌های انتظامی، انصباطی، مدنی، اداری و ترمیمی و متناسب‌سازی مجازات‌ها با جرائم، نسبت به تنقیح، اصلاح و رفع خلاهای قوانین جزائی با رعایت قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات مصوب به ۱۳۸۹/۳/۲۵ و اصلاحات بعدی آن اقدام و حداقل تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه اقدامات قانونی مورد نیاز را به عمل آورده.

ح - به منظور استفاده از خدمات کارشناسان و مشاوران در دستگاههای اجرائی به ویژه در زمینه‌های بودجه‌ریزی، برنامه‌ریزی، حقوقی، اداری و استخدامی، تعریف خدمات مذکور برای دستگاههای اجرائی که مطابق قوانین موضوعه مجاز به استفاده از آنها هستند توسط سازمان و با همکاری معاونت حقوقی رئیس جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ردیف	شاخص	اندازه‌گیری	سال پایه(۱۳۹۵)	وضعیت موجود	مطابق پایان برنامه(۱۴۰۰)	وضعیت پایان برنامه	متوسط رشد
۲۴	نسبت آرای قضایی تأیید شده به آرای مورد اعتراض	درصد	-----	-----	-----	%۳	
۲۵	نسبت آرای اجرا نشده دیوان عدالت اداری نسبت به کل آرای اجرایی	درصد	%۳۰	%۵۶	-----	%۲/۸	
۲۶	میانگین زمان اظهارنظر پژوهشکی قانونی در تشخیص علت فوت	روز	۷۰	۷۹/۴۷	-----	%۲	
۲۷	میزان رضایت عمومی از خدمات قضایی	درصد	----	---	-----	%۰	
۲۸	زیرینی ساختمان‌های قضایی قوه قضاییه	متربوط	۲,۵۵۸,۵۴۷	۱,۷۳۳,۶۸۷	-----	%۹/۵۲	
۲۹	نسبت پرونده شخصیت تشکیل شده برای متهمان موضوع ماده ۲۰۳ قانون آدک نسبت به کل مشمولین	درصد	%۱۰۰	.	-----	%۲۰	
۳۰	نسبت پرونده شخصیت تشکیل شده برای متهمان موضوع ماده ۲۸۶ قانون آدک نسبت به کل مشمولین (آفغان و نوجوانان)	درصد	%۱۰۰	.	-----	%۲۰	
۳۱	تعداد وکیل ماضدیت تعیین شده برای افراد فاقد بصاعط	نفر	۷۲۰۵	۴۴۷۴	-----	%۱۰	
۳۲	تعداد مشاوره حضوری رایگان برای افراد فاقد بصاعط	نفر	۱,۰۷۶,۲۵۷	۶۶۸۲۷۱	-----	%۱۰	
۳۳	نسبت کارشناس رسمی تعیین شده برای افراد فاقد بصاعط به کل افراد فاقد بصاعط در خواست‌کنندگان	درصد	%۱۰۰	.	-----	%۲۰	
۳۴	نسبت مترجم رسمی تعیین شده برای افراد فاقد بصاعط به کل افراد فاقد بصاعط در خواست‌کنندگان	درصد	%۱۰۰	.	-----	%۲۰	
۳۵	نسبت پرونده‌های وارد با موضوع حل اختلاف به دیوان عالی کشور نسبت به کل پرونده‌های وارد	درصد	%۱۰	%۲۴	-----	%۳	
۳۶	کاهش تخلفات کارکنان و قضات از ضوابط قانونی و اداری به پنجاه درصد سال پایه	درصد	-	-	-----	%۱۰	
۳۷	نسبت آرای صادر شده در شعب دادگاه‌های تخصصی به کل آراء	درصد	-	-	-----	%۳	
۳۸	نسبت آرای صادر شده به سیله نهاد داوری به آرای صادر شده محاکم دادگستری	درصد	-	-	-----	%۵	
۳۹	نسبت آرای ابطال شده داوری به آرای اجرا شده داوری	درصد	-%۵	-	-----	-%۵	

جدول شماره (۱۷) - برآورد مصارف بودجه عمومی قوه قضاییه در برنامه ششم

عنوان	ردیف	میزان رشد سالانه	مجموع برنامه	سال هدف ۱۴۰۰	سال اول ۱۳۹۶	سال پایه ۱۳۹۵	واحد اندازه‌گیری
۱		۸۰۰	۴۰۰۰	۱۶۵۲۸	۱۳۳۲۸	۱۲۵۲۸	نفر
۲		۳۲۰۰	۱۶۰۰۰	۵۶۶۴۹	۴۲۸۴۹	۴۰۶۴۹	نفر
۳		%۲۰	۱۵,۴۰,۲۶۳۴	۱۵,۴۰,۲۴۳۴	۱۲,۶۷۱,۷۸۶	۱۲,۰۶۸,۲۶۷	پرونده
۴		۱۵,۰۰,۰۰۰	۷۵,۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰,۰۰۰	پرونده
۵		۶,۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰,۰۰۰	۶,۰۰,۰۰۰	۶,۰۰,۰۰۰	۷,۰۰,۰۰۰	پرونده
۶		۲۱,۰۰,۰۰۰	۱۰۵,۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰,۰۰۰	۳۸,۰۰,۰۰۰	نفر ساعت
۷		۴۱۱,۷۱۰	۲۰,۵۸۵,۴۷	۴۱۱,۷۱۰	۴۱۱,۷۱۰		متربوط
۸		۴,۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰,۰۰۰	۴,۰۰,۰۰۰	۴,۰۰,۰۰۰	۰	پرونده
۹		۲۵,۰۰,۰۰۰	۱۲۵,۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰,۰۰۰	۱۴,۰۰,۰۰۰	فره
۱۰		۸,۰۰,۰۰۰	۴,۰۰,۰۰۰	۸,۰۰,۰۰۰	۸,۰۰,۰۰۰	۰	پرونده

تبصره - قوه قضاییه مکلف است گزارش دقیق عملکرد سالانه خود در طول اجرای قانون برنامه را در پایان هرسال به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

خ - در جهت حفاظت بهینه از بیتالمال و حقوق و اموال دولت، دستورالعملی مشتمل بر سازوکارهای مختلف تشویق و ماندگاری شاغلان در پستهای تخصصی حقوقی در دستگاههای اجرائی از جمله در مورد فوق العاده حمایت قضائی مشترکاً توسط معاون حقوقی رئیس جمهور، وزیر دادگستری، رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور و رئیس سازمان پیشنهاد و پس از تصویب هیأت وزیران در چهارچوب قانون ابلاغ می‌گردد.

د - قوه قضاییه مکلف است نسبت به ارتقاء شاخص‌های توسعه حقوقی و قضائی در طول اجرای قانون برنامه حداقل به شرح جدول شماره (۱۶) اقدام کند. دولت نیز مکلف است اعتبارات مورد نیاز را بر اساس سیاست‌های کلی قضائی مبنی بر تأمین بودجه مناسب با مأموریت‌ها و وظایف قوه قضاییه از جمله موارد مندرج در جدول شماره (۱۷) در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی و تأمین نماید.

جدول شماره (۱۶) - شاخص‌های توسعه حقوقی و قضائی

ردیف	شاخص	اندازه‌گیری	وضعیت موجود (۱۳۹۵)	سال پایه	وضعیت پایان برنامه(۱۴۰۰)	وضعیت	متوسط رشد
۱	میانگین زمان رسیدگی به پرونده‌ها	روز	دادسرای عمومی:	۴۶	۵۱	%۱/۴۶	
۲	نسبت ابلاغ الکترونیک اوراق قضایی به کل اوراق ابلاغی	درصد	دادگاه کیفری:	۷۹	۸۹	%۲/۲۵	
۳	نسبت پرونده‌های بایگانی الکترونیک به کل پرونده‌های بایگانی	درصد	دادگاه‌های حقوقی:	۱۰۴	۱۱۴	%۱/۷۵	
۴	سرانه قضایی به صد هزار پرونده	نفر	دادگاه اقلال:	۷۰	۷۸	%۷/۰۵	
۵	نسبت بروندۀای مختصۀ اجرائی به کل بروندۀای اجرائی احکام	درصد	دادگاه تجدید نظر:	۸۶	۹۶	%۷/۰۸	
۶	سرانه ورودی پرونده به ۱۰۰ هزار نفر جمعیت	فره	دادگاه کیفری:	۹۰	۱۰۰	%۱/۰۲	
۷	میزان بروندۀای منتهی به صلح و سازش به کل بروندۀای ورودی	درصد	نسبت صدور کارنامه قضایی به کل قضاط	۲۲۴	۲۴۴	%۱/۹۷	
۸	نسبت شعب مورد بازرسی انتظامی به کل شعب	درصد	نسبت پرونده‌های مختصۀ واردۀ در دادسرای انتظامی قضاط	۱۰	۱۱۳	%۲/۸۱	
۹	نسبت بروندۀای مختصۀ واردۀ در دادسرای انتظامی قضاط	درصد	نسبت پرونده‌های بایگانی اوراق قضایی به کل اوراق ابلاغی	۱۹/۳۷	۱۵/۶۵	%۱۰/۴	
۱۰	سرانه قضایی به صد هزار پرونده	نفر	نسبت بروندۀای مختصۀ اجرائی به کل بروندۀای اجرائی احکام	۶۱/۵۴	۶۱/۵۴	%۱۵/۸۴	
۱۱	میانگین زمان رسیدگی به شکایات مردم از عملکرد کارکنان و قضات در مراجع انصباطی	روز	میانگین زمان رسیدگی به کارکنان:	۹۰	۲۵۰	%۱۲/۸	
۱۲	تعداد زندانیان به ازای ۱۰۰ هزار نفر جمعیت	نفر	قضات (دادسرای):	۵۰	۶۵	%۴/۶	
۱۳	نسبت بازگشتی زندانیان به زندان به کل زندانیان	درصد	قضات (دادگاه):	۶۰	۲۷۰	%۱۵/۵	
۱۴	نسبت بازداشت‌شگل تحت قرار به کل قرارها	درصد	تعاداد زندانیان به ازای ۱۰۰ هزار نفر جمعیت	۲۶۲	۲۸۸	%۱/۱۸	
۱۵	نسبت زندانیان به ازای ۱۰۰ هزار نفر جمعیت	فره	نسبت بازگشتی زندانیان به زندان به کل زندانیان	۱۴	%۱۶	%۲/۵	
۱۶	سرانه قضایی زندانیان برای هر زندانی	متربوط	نسبت بازداشت‌شگل تحت قرار به کل قرارها	۱۱	%۲۵	%۴/۴	
۱۷	نسبت اراضی ثبت شده ملی به کل اراضی ملی	درصد	نسبت صدور اسناد مالکیت حینگاری (کاداستری) به کل اسناد	۱۰	۱۱۳	%۱۷/۸۶	
۱۸	سرانه قضایی زندانیان برای هر زندانی	فره سند	نسبت صدور اسناد مالکیت حینگاری (کاداستری) به کل اسناد	۲۶,۵۰۰,۰۰۰	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	%۱۷/۸۶	
۱۹	استعلامات املاک نسبت به کل استعلامها	درصد	نسبت پایان فوری (کمتر از دو روز) به	%۱۰۰	%۷۰	%۸/۵۷	
۲۰	خلاصه معاملات به کل معاملات	درصد	استعلامات املاک نسبت به کل استعلامها	%۱۰۰	%۸۱	%۴/۶۹	
۲۱	میزان جامیابی نقشه محدوده ستر و حریم رودخانه‌ها و سواحل در بانک جامع اطلاعات املاک و حینگاری (کاداستر)	هكتار	نسبت پایان فوری (کمتر از دو روز) به	۹۷۳,۶۴۲	-	%۱۵	
۲۲	نسبت طلاق‌های توقیق نسبت به کل طلاق‌های صورت گرفته	درصد	خلاصه معاملات به کل معاملات	%۶۷	%۶۹	%۰/۴	
۲۳	نسبت آرای اعتراض نشده به کل آراء	درصد	میزان جامیابی نقشه محدوده ستر و حریم رودخانه‌ها و سواحل در بانک جامع اطلاعات املاک و حینگاری (کاداستر)	-	-	%۲	

تبصره – آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف مدت ششم ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به وسیله قوه قضائیه و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ث - تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه ششم قوه قضائیه تمهدات قانونی لازم مربوط به موضوع مسؤولیت مدنی را پیش‌بینی نماید.

ماده ۱۱۸ - کلیه وجوهی که به عنوان جزای نقدی یا جریمه نقدی بابت جرائم و تخلفات توسط مراجع قضائی، شبیه‌قضائی، انتقامی و اداری و شرکتهای دولتی اخذ می‌شود به خزانه واریز می‌گردد. دستگاههای ذی‌ربط حق استفاده از درآمد فوق را ندارند. دولت موظف است اعتبار مورده نیاز دستگاههای مذکور را که از محل درآمد - هزینه تاکنون تأمین گردیده است در ردیفهای اعتبارات عمومی بودجه سنواتی مربوطه لحاظ نماید.

تبصره ۱۵ - قوانین مغایر از جمله موارد ذیل از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون موقوف‌الاجراء می‌گردد:

۱- تبصره ماده (۷۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۳ با اصلاحات و

الحالات بعدی

۲- جزء (ب) بند (۴) ماده (۴۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۰ با اصلاحات و الحالات بعدی

۳- ماده (۴) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حادث ناشی از وسائل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ (در قسمت جزای نقدی)

۴- ماده (۲۲) (در قسمت جزای نقدی) در بخش مغایرت قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴/۹/۱۶

۵- بندهای (ب) و (د) ماده (۲۳) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸ و اصلاحات بعدی آن

تبصره ۲۶ - حکم ماده (۱۱۸) در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه، در موارد ذیل حاکم است:

۱- بر تبصره ماده (۷۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۳ با

اصلاحات و الحالات بعدی، در بخش اختصاص سالانه تا مبلغ دویست میلیارد ریال برای مبارزه با قاچاق کالا و ارز به کاشفان دستگاههای ذی‌ربط و مراجع رسیدگی کننده

۲- بر جزء (ب) بند (۴) ماده (۴۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۰ با اصلاحات و الحالات بعدی، در بخش اختصاص سه درصد (۳%) از محل پنجاه درصد (۵۰%) وجود حاصل از جرایم رانندگی در هریک از شهرها (غیر از تهران) و همچنین معادل کلیه وجود حاصل از جرائم رانندگی در جاده‌ها که به حساب درآمد عمومی کشور واریز می‌شود، جهت تشویق مأمورانی که تخلف را تشخیص و اقدام به صدور اخطاریه می‌کنند.

۳- بر بند (پ) ماده (۴) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حادث ناشی از وسائل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ در بخش اختصاص صدرصد مبلغ جزای نقدی به صندوق تأمین خسارت‌های بدنش

۴- بر ماده (۲۳) قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴/۹/۱۶ در بخش اختصاص درآمد حاصل از جرم‌های قانونی به شوراهای حل اختلاف

ماده ۱۱۹ - دولت موظف است در طول سنت اجرای قانون برنامه حداقل دو و نه‌دهم درصد (۲/۹) از مبالغ بودجه سنواتی پیش‌بینی و تأمین نماید.

بخش ۲۰ - نظارت و ارزشیابی برنامه

ماده ۱۲۰ - الف - دولت موظف است تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه استناد ذیل را برایت قوانین و مقررات مربوطه تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند:

۱- سند ملی کار شایسته

۲- سند ملی راهبرد انرژی کشور

۳- سند ملی توامندسازی و ساماندهی و توامندسازی سکونتگاههای غیررسمی

ب - قوه قضائیه موظف است تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه سند امنیت قضائی را برایت قوانین و مقررات مربوطه تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه برساند.

ماده ۱۲۱ - به منظور اجرائی نمودن جداول کمی و احکام این قانون و نظارت بر اجرای برنامه:

الف - دولت مکلف است گزارش‌های نظارتی سالانه قانون برنامه ششم شامل چگونگی تحقق اهداف کمی مندرج در جداول این قانون، احکام برنامه‌های بخشی و

فرایخشی را به همراه لوایح بودجه سنواتی به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

تبصره - سازمان مکلف است امکان دسترسی به شاخصهای کلیدی توسعه عملکرد برنامه پنجماله ششم و بودجه‌های سالانه را با تعریف شاخصهای متناسب و محاسبه

ماده ۱۱۴ - سازمان ثبت استناد و املاک کشور موظف است تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه نسبت به راهاندازی و ساماندهی دفتر املاک کشور به صورت الکترونیک اقدام نموده و کلیه معاملات راجع به املاک و اراضی را در آن به صورت آنی و الکترونیکی به نحوی ثبت نماید که امکان ثبت معاملات به صورت لحظه‌ای و برخط در دفتر املاک و نیز پاسخ آنی و برخط در همان لحظه به استعلامات فراهم باشد. دفتر مذکور پس از تکمیل جایگزین دفتر املاک موجود و در حکم آن خواهد بود.

ماده ۱۱۵ - کلیه مقامات موضوع اصل یکصد و چهل و دوم (۱۴۲) قانون اساسی موظفند اموال و دارایی خود را مطابق اصل مذکور به رئیس قوه قضائیه اعلام نمایند. عدم اعلام اموال یا کتمان آن یا گزارش ناقص آن، جرم و مستوجب مجازات تعزیری درجه شش (محرومیت از حقوق اجتماعی) می‌باشد.

ماده ۱۱۶ -

الف - در راستای کاهش مراجعته مردم به مراجع قضائی و تسريع در حل و فصل اختلافات، قوه قضائیه مکلف است با همکاری دولت به منظور افزایش حل و فصل اختلافات از طریق داوری، ایجاد و توسعه نهادهای داوری و اعتمادسازی و ایجاد اقبال عمومی و حمایت از آنها، تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه تمهدات لازم را پیش‌بینی نماید.

ب - قوه قضائیه مکلف است با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، سامانه بازرگانی کارآمد جهت کشف تخلفات قضات و کارکنان قضائی را فراهم نموده و با مختلفان مطابق ضوابط قانونی و در کمترین زمان ممکن برخورد نماید.

پ - قوه قضائیه مکلف است در راستای شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی و ایجاد زمینه اعتبار سنجی، سامانه سجل مکحومیت‌های مالی را ایجاد نماید تا امکان استعلام برخط کلیه مکحومیت‌های مالی اشخاص مکحوم‌علیهم از این سامانه برای بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و دستگاههای اجرائی و دفاتر اسناد رسمی فراهم آید.

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف مدت ششم ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به وسیله قوه قضائیه و با همکاری وزارت‌خانه‌های دادگستری و امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۱۷ - در راستای تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها، کاهش اطاله دادرسی و کاهش اطاله در اجرای احکام صادر شده دادگاهها و مفاد استناد رسمی لازم‌الاجراء:

الف - قوه قضائیه مکلف است تا پایان سال دوم اجرای قانون برنامه سامانه‌ای الکترونیک ایجاد نماید که امکان پاسخگویی فوری و برخط به استعلامات موردنیاز مراجع قضائی ذی‌صلاح در خصوص اموال اشخاص مکحوم‌علیهم به طور متمرکز برای قوه قضائیه و تحت نظر اداره مسقیم رئیس قوه قضائیه از طریق دسترسی برخط به کلیه بانکهای اطلاعاتی اموال اشخاص حقیقی و حقوقی مکحوم‌علیهم فراهم شود تا توقف اموال مزبور به سرعت و سهولت انجام گیرد. تمام مراجعی که به هر نحو اطلاعاتی در مورد اموال اشخاص دارند، مانند سازمان ثبت استناد و املاک کشور، شهرداری‌ها، سازمان امور مالیاتی، نیروی انتظامی، سازمان بورس و اوراق بهادار، بانک مرکزی و کلیه بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و سامانه شناسه (کد) رهگیری اتحادیه مشاوران املاک مکلفند کلیه اطلاعات خود در مورد اموال متعلق به اشخاص مذکور و کلیه تغییرات راجع به آنها و هر نوع نقل و انتقال بعدی آنها را، به نحوی که این اطلاعات به صورت برخط (آنلاین) و آنی از طریق سامانه مذکور قابل دسترس باشد، در اختیار قوه قضائیه قرار دهنند. اطلاعات قابل دسترسی از طریق این سامانه دارای طبقه‌بندی محترمانه است و صرفاً با تأیید قضات منصوب رئیس قوه قضائیه به درخواست مراجع قضائی صالح یا مراجع اجرائی ارائه می‌گیرد. نحوه اجرای این بند به موجب آیین‌نامه مفاد استناد رسمی در اختیار آنان قرار می‌گیرد. نحوه اجرای این بند به موجب آیین‌نامه است که ظرف مدت ششم ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به وسیله قوه قضائیه و با همکاری وزارت‌خانه‌های دادگستری، ارتباطات و فناوری اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - سازمان ثبت استناد و املاک کشور تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه اقدامات قانونی لازم برای الکترونیک کردن فرآیندهای اجرای مفاد استناد رسمی را انجام دهد.

پ - هزینه اجرای مفاد استناد لازم‌الاجراء صرفاً از محل اموال توقف شده متعهد سند و پس از وصول مطالبات متعهدگر سند، به وسیله اجرای ثبت وصول می‌گردد.

در طول اجرای قانون برنامه بند (پ) ماده (۱۱۷) در بخش مغایرت بر ماده (۱۳۱)

قانون ثبت استناد و املاک مصوب ۱۳۱۰/۱۲/۲۶ و تبصره آن حاکم است.

ت - قوه قضائیه مکلف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه درگاه الکترونیک ایجاد نماید که با اتصال به سامانه‌های الکترونیک دستگاههای اجرائی، کلیه استعلامات موردنیاز مراجع قضائی به صورت الکترونیک قابل انجام و پاسخگویی باشد. کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند در اجرای این بند با قوه قضائیه همکاری کنند و استعلامات موردنیاز قوه قضائیه را به صورت الکترونیک و در کمترین زمان ممکن از طریق سامانه مذکور پاسخ دهند.

منظمه آنها، حدکثر تا سال دوم اجرای قانون برنامه برای کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی فراهم نماید.

ب - بهمنظور احیاء و تحکیم نظام نظارت در اجرای قانون برنامه سازمان موظف است با تعریف نظام جامع نظارت عملیاتی، گزارش‌های سه‌ماهه، شش‌ماهه و سالانه را براساس وظایف مندرج در قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰، درباره اجرای قوانین بودجه‌های سنواتی و اجرای قانون برنامه ششم به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.

ماده ۱۲۲- قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات و الحالات بعدی آن تنفیذ و قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ و قانون الحق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ و ماده (۶ع) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ با اصلاحات و الحالات بعدی بهعنوان بخشی از این قانون در طول اجرای قانون برنامه حاکم بوده و با لحاظ موارد زیر اعمال می‌گردد:

الف - بر احکام این قانون، حکم ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵ حاکم است.

ب - حکم ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه بر قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحالات بعدی آن حاکم است.

ماده ۱۲۳- سیاست‌های کلی برنامه ششم و سایر سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری لازم‌الاجراء است.

ماده ۱۲۴- این قانون از تاریخ لازم‌الاجراء شدن به مدت پنج سال معتبر می‌باشد و دولت موظف است شش‌ماه قبل از پایان اعتبار این قانون لایحه برنامه پنجم‌الله هفتم را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

قانون فوق مشتمل بر یکصدوبیست و چهارماده و یکصدوبیست و هشت تبصره در جلسه علنی روز شنبه مورخ چهاردهم اسفندماه یکهزار و سیصد و نود و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۱ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با اصلاح بند(الف) ماده(۴)، بند(ب) ماده(۱۲)، ماده(۳۰)، جزء(۱) بند(الف) ماده(۶۷) و تأیید ماده(۱۶) موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئيس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی